

UNIwersytet KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO W WARSZAWIE

WYDZIAŁ FILOZOFII CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

Instytut Psychologii

Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

mgr Izabela Huczevska

**Doświadczenie parentyfikacji w dzieciństwie a motywacje i pragnienia
rodzicielskie bezdzietnych młodych dorosłych**

Rozprawa doktorska przygotowana pod kierunkiem

dr hab. Moniki Mynarskiej, prof. UKSW

Warszawa, 2025

Zwieńczenie tej drogi nie byłoby możliwe bez osób, którym dziś pragnę podziękować

Profesor Monice Mynarskiej – za cierpliwość, ciepło i nieocenione zaangażowanie.

Joannie Leśniak – za wsparcie, inspirujące dyskusje i wspólne pokonywanie trudności.

Sebastianowi Cieślakowi – za Jego obecność i codzienną troskę.

Mojej Mamie – za nieustającą wiarę we mnie.

SPIS TREŚCI

Streszczenie	4
Abstract.....	7
Spis publikacji stanowiących rozprawę doktorską	10
Wprowadzenie	11
Teoretyczny model decyzji prokreacyjnych	13
Rola rodziny pochodzenia i doświadczeń dziecięcych	16
Tematyka badań własnych.....	21
Badanie 1	24
Cele szczegółowe Badania 1	24
Metoda.....	24
Najważniejsze wyniki	27
Podsumowanie	28
Badanie 2	30
Cele szczegółowe i hipotezy Badania 2	30
Metoda.....	31
Najważniejsze wyniki	33
Podsumowanie	35
Badanie 3	36
Cele szczegółowe i hipotezy Badania 3	36
Metoda.....	38
Najważniejsze wyniki	39
Podsumowanie	41
Dyskusja.....	42
Ograniczenia i dalsze kierunki badań	49
Znaczenie praktyczne badań	52
Wnioski końcowe	54
Bibliografia	55
Załączniki.....	72
Oświadczenia współautorów	82
Publikacja 1.....	86
Publikacja 2.....	109
Publikacja 3.....	127

STRESZCZENIE

W ostatnich dekadach coraz większą uwagę badaczy przyciągają psychologiczne uwarunkowania decyzji o posiadaniu dzieci. W obliczu spadku dzietności i rosnącej bezdzietności w społeczeństwach rozwiniętych, zrozumienie mechanizmów motywacyjnych leżących u podstaw decyzji prokreacyjnych nabiera szczególnego znaczenia – zarówno z perspektywy jednostki, jak i polityki społecznej. Rodzicielstwo jest także uznawane za jeden z najważniejszych etapów dorosłości, który przyczynia się do kształtowania tożsamości, poczucia sensu oraz ogólnej satysfakcji z życia. Niniejsza rozprawa doktorska koncentruje się na procesie podejmowania decyzji o rodzicielstwie, poszukując ich uwarunkowań w doświadczeniach dziecięcych. W szczególności analizie poddana jest rola doświadczenia parentyfikacji – czyli podejmowania przez dziecko dorosłych ról w rodzinie pochodzenia.

Pracę doktorską stanowi cykl trzech, powiązanych tematycznie artykułów naukowych o charakterze empirycznym, opublikowanych w uznanych, międzynarodowych czasopismach. Badania zostały osadzone w modelu teoretycznym decyzji prokreacyjnych Warrena B. Millera, który opisuje proces decyzyjny prowadzący do rodzicielstwa jako sekwencję motywacyjną: motywacje rodzicielskie → pragnienie → intencja → zachowanie. Szczególną uwagę poświęcono pierwszym dwóm ogniwom tego łańcucha, jako stosunkowo słabo zbadanym, lecz kluczowym predyktorom dalszych etapów procesu podejmowania decyzji prokreacyjnych. Tym samym, nadrzędnym celem zaprezentowanych badań było zrozumienie jaką rolę w kształtowaniu motywacji i pragnień rodzicielskich odgrywają doświadczenia dziecięcej parentyfikacji.

Na pierwszym etapie pracy opracowano skróconą wersję Kwestionariusza Motywacji Rodzicielskich, stanowiącą zwarte i użyteczne narzędzie do pomiaru

motywacji rodzicielskich. Narzędzie oparto na polskiej adaptacji M. Mynarskiej i J. Rytel opracowanej na podstawie oryginalnego kwestionariusza autorstwa Warrena B. Millera mierzącego pozytywną i negatywną motywację prokreacyjną. Analizy przeprowadzono na dwóch niezależnych próbach: 939 bezdzietnych dorosłych oraz 1803 późnych adolescentów. Uzyskane wyniki dostarczyły dowodów na bardzo dobrą rzetelność skal, a także trafność wewnętrzną i zewnętrzną narzędzia. Opracowanie kwestionariusza i jego walidacja stanowiły przedmiot pierwszej publikacji opublikowanej w 2022 roku w czasopiśmie *Journal of Child and Family Studies*.

Na kolejnym etapie badań skoncentrowano się na związkach między retrospektywnie deklarowanym doświadczeniem parentyfikacji a aktualnymi motywacjami i pragnieniem rodzicielskim. Badanie objęło 384 bezdzietne osoby dorosłe w wieku 20–35 lat i wykazało, że zarówno parentyfikacja ukierunkowana na rodziców, jak i na rodzeństwo, a także postrzegane korzyści z pełnienia roli opiekuńczej w rodzinie pochodzenia, dodatnio przewidują pragnienie rodzicielskie (chęć posiadania dziecka). Efekty te były całkowicie lub częściowo mediowane przez pozytywną motywację rodzicielską. Wyniki tej części badań zostały opublikowane w 2023 roku w *Journal of Reproductive and Infant Psychology*.

Na ostatnim etapie projektu rozszerzono analizy, wprowadzając rozróżnienie na parentyfikację instrumentalną i emocjonalną oraz uwzględniając moderacyjną rolę postrzeganej niesprawiedliwości parentyfikacji. Badanie przekrojowe objęło 491 bezdzietnych młodych dorosłych, retrospektywnie oceniających doświadczenia z dzieciństwa. Wyniki badania ujawniły pozytywne efekty emocjonalnej i instrumentalnej parentyfikacji na pragnienie posiadania dziecka, jednak wyłącznie przy niskim lub przeciętnym poziomie odczuwanej niesprawiedliwości z pełnionej w dzieciństwie roli. Wysoka niesprawiedliwość neutralizowała te efekty. Wyniki

tej części zostały przedstawione w trzeciej publikacji, opublikowanej w 2025 roku, również w *Journal of Reproductive and Infant Psychology*.

Całość rozprawy wspiera założenia modelu decyzji prokreacyjnych W. B. Millera, zgodnie z którymi motywacje rodzicielskie są znaczącym ogniwem decyzyjnego łańcucha prowadzącego do rodzicielstwa i mogą kształtować się pod wpływem dziecięcych doświadczeń w rodzinie pochodzenia. Parentyfikacja, jeśli towarzyszy jej poczucie uznania i wzajemności w relacjach rodzinnych, może wspierać kształtowanie pozytywnego obrazu rodzicielstwa oraz wzmacniać pragnienie posiadania dziecka. Zidentyfikowane mechanizmy wzbogacają zarówno teorię W. B. Millera, jak i literaturę nad skutkami parentyfikacji. Opracowane narzędzie oraz uzyskane wyniki mają istotne znaczenie aplikacyjne – mogą wspierać projektowanie polityk rodzinnych, programów edukacji rodzicielskiej, a także stanowić narzędzie pomocne w pracy terapeutycznej z osobami rozważającymi decyzję o rodzicielstwie lub zmagającymi się z jej psychologicznymi konsekwencjami.

ABSTRACT

In recent decades, growing attention has been devoted to the psychological determinants of childbearing decisions. In the context of declining fertility and rising voluntary childlessness in developed societies, understanding the motivational mechanisms underlying reproductive decisions has become increasingly important—both from an individual and societal perspective. Parenthood is also regarded as one of the most significant transitions in adulthood, contributing to the formation of identity, a sense of purpose, and overall life satisfaction. This doctoral dissertation focuses on the decision-making process related to parenthood, with emphasis on the role of childhood experiences. In particular, it examines the role of parentification—that is, the adoption of adult-like roles within the family of origin by a child.

The dissertation comprises a series of three thematically related empirical articles published in international peer-reviewed journals. The studies are grounded in Warren B. Miller's model of childbearing decision-making, which conceptualizes the path to parenthood as a motivational sequence: childbearing motivations → desire → intention → behavior. Particular focus was given to the first two stages of this sequence, as they are relatively understudied but represent key predictors of subsequent reproductive decisions. Accordingly, the overarching aim of the presented research was to explore the role that childhood parentification experiences play in shaping childbearing motivations and desires.

In the first phase of the project, a shortened version of the Childbearing Questionnaire was developed as a concise and practical tool for assessing childbearing motivations. The tool was based on the Polish adaptation by M. Mynarska and J. Rytel, developed from the original questionnaire by Warren B. Miller, which measures both

positive and negative motivations for childbearing. Analyses were conducted on two independent samples: 939 childless adults and 1,803 late adolescents. The results provided strong evidence for the reliability of the scales, as well as their internal and external validity. The development and validation of the questionnaire were the subject of the first article, published in 2022 in the *Journal of Child and Family Studies*.

In the next phase, the research focused on the relationships between retrospectively reported experiences of parentification and current childbearing motivations and desire to have a child. This study involved 384 childless adults aged 20–35 and showed that parentification directed toward parents, toward siblings, and perceived benefits of caregiving roles in the family of origin were all positively associated with childbearing desire. These effects were fully or partially mediated by positive childbearing motivation. The findings from this phase were published in 2023 in the *Journal of Reproductive and Infant Psychology*.

In the final stage of the project, the analyses were expanded to distinguish between instrumental and emotional parentification and to include perceived unfairness of parentification as a moderator. A cross-sectional study was conducted with 491 childless young adults who retrospectively assessed their childhood experiences. The results showed positive effects of both emotional and instrumental parentification on childbearing desire, but only when perceived unfairness related to caregiving roles was low or moderate. High perceived unfairness neutralized these effects. The findings from this phase were presented in the third article, published in 2025, also in the *Journal of Reproductive and Infant Psychology*.

The dissertation as a whole supports the assumptions of Warren B. Miller’s model of childbearing decision-making, indicating that childbearing motivations are a significant link in the decision-making chain leading to parenthood and may be shaped

by early caregiving experiences in the family of origin. Parentification, when accompanied by a sense of recognition and reciprocity within family relationships, may foster the development of a positive perception of parenthood and strengthen the desire to have a child. The mechanisms identified in this research contribute to both Miller's theoretical model and the broader literature on the psychological consequences of parentification. The developed measurement tool and the results obtained have significant practical implications—they can support the design of family policies, parenting education programs, and serve as a useful resource in therapeutic work with individuals considering parenthood or struggling with its psychological implications.

SPIS PUBLIKACJI STANOWIĄCYCH ROZPRAWĘ DOKTORSKĄ

1. **Huczevska, I.,** Leśniak, J., Mynarska, M., & Miller, W. B. (2023). A short measure of childbearing motivations: Development and validation on Polish samples of adults and adolescents. *Journal of Child and Family Studies*, 32, 1823–1838. <https://doi.org/10.1007/s10826-022-02497-6> [wersja online opublikowana w 2022 roku]

Punkty ministerialne: 70 (2025) | IF = 1.6 (2023)

Wkład doktorantki: 75%

2. **Huczevska, I.,** Mynarska, M. (2025). From parentification to parenthood: caregiving responsibilities in childhood and childbearing desire in young adulthood. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 43(1), 4–18. <https://doi.org/10.1080/02646838.2023.2220356> [wersja online opublikowana w 2023 roku]

Punkty ministerialne: 70 (2025) | IF = 2.1 (2023)

Wkład doktorantki: 90%

3. **Huczevska, I.,** Kruk, K., & Mynarska, M. (2025). Understanding the link between parentification and desire to have children: moderating role of perceived fairness. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 1–16 [online first]. <https://doi.org/10.1080/02646838.2025.2480388>

Punkty ministerialne: 70 (2025) | IF = 2.1 (2023)

Wkład doktorantki: 80%

WPROWADZENIE

W ostatnich dekadach wiele krajów rozwiniętych doświadczyło znaczących zmian we wzorcach dzietności, przejawiających się w spadku liczby urodzeń, wzroście bezdzietności oraz tendencji do opóźniania decyzji o pierwszym dziecku (Kotowska i in., 2008; Sobotka, 2017; Tymicki i in., 2018). Zjawisko rosnącej bezdzietności tłumaczone jest, między innymi, coraz częstszym aktywnym wyborem młodych dorosłych, aby nie posiadać potomstwa (Berrington, 2017). Znaczenie świadomych, indywidualnych decyzji w obszarze zachowań prokreacyjnych stanowi przedmiot licznych badań na gruncie demografii, socjologii i ekonomii (np., Morgan i King, 2001; Skirbekk, 2022), a także psychologii (np., Avison & Furnham, 2015; Ciesielski & Bakiera, 2024; Maftai i in., 2023; Miller & Pasta, 1994, 1995). Zrozumienie jak przebiega proces podejmowania decyzji prokreacyjnych wydaje się szczególnie istotne, biorąc pod uwagę ich konsekwencje zarówno na poziomie mikro, jak i makro. Z perspektywy indywidualnej, rodzicielstwo (bądź bezdzietność) może być ważnym źródłem tożsamości, satysfakcji z życia i poczucia spełnienia (Angeles, 2009; Baranowska i Matysiak, 2011; Liberska, 2020; Piotrowski i in., 2024; Umberson i in., 2010). Na poziomie relacyjnym, decyzja o (nie)posiadaniu dziecka może być źródłem satysfakcji bądź napięć i konfliktów w relacji romantycznej, a w przypadku wyboru bezdzietności – wiązać się także z sankcjami społecznymi, takimi jak dezaprobata i krytyka ze strony rodziny (Hintz i Tucker, 2023). Co więcej, choć jedynie pośrednio istotne z punktu widzenia psychologii, indywidualne decyzje prokreacyjne mają przełożenie na tempo starzenia się społeczeństwa oraz długofalową wydolność systemów zabezpieczenia społecznego (Pleśniak, 2014), kształtując nie tylko relacje międzygeneracyjne, lecz także szersze warunki dobrostanu społecznego.

Badacze dzietności coraz częściej podkreślają rolę indywidualnych wyobrażeń, preferencji i ideałów związanych z rodzicielstwem w wyjaśnianiu planów i zachowań prokreacyjnych (Billari i in., 2009; Ciritel i in., 2019; Dommermuth i in., 2011; Mynarska i Rytel, 2020; Riggs i Bartholomaeus, 2016; Thompson i Lee, 2011). Dominujące w tym obszarze modele teoretyczne u podłoża zamiarów prokreacyjnych umiejscawiają przekonania i postawy jednostki w zakresie wartości przypisywanych rodzicielstwu (Hoffman i Hoffman, 1973; Klobas i Ajzen, 2015; Nauck, 2014), mentalne schematy (Bachrach i Morgan, 2013), czy motywacje i pragnienia dotyczące posiadania potomstwa (Miller, 1994; Mynarska i Rytel, 2018). Te ostatnie są centralnymi pojęciami modelu cech-pragnień-intencji-zachowań prokreacyjnych (*ang. traits-desires-intentions-behavior model*; TDIB) opracowanego przez amerykańskiego psychiatrę Warrena B. Millera (1994, 2021). Zgodnie z tą koncepcją, zachowanie prokreacyjne jednostki jest rezultatem łańcucha procesów motywacyjnych, którego początek stanowią motywacje rodzicielskie (tj. cechy motywacyjne). Motywacje rodzicielskie są względnie trwałymi dyspozycjami do reagowania pozytywnie lub negatywnie na poszczególne aspekty rodzicielstwa. Są one rezultatem zarówno biologicznych predyspozycji jednostki, jak i jej doświadczeń rozwojowych, najczęściej tych wczesnych i związanych z rodziną pochodzenia (Miller, 1992).

Choć modele teoretyczne decyzji prokreacyjnych wyraźnie podkreślają znaczenie motywacji do rodzicielstwa oraz jej zakorzenienie w doświadczeniach rodzinnych (Bachrach i Morgan, 2013; Miller, 1992; Rackin i Bachrach, 2016), to właśnie te psychologiczne i rozwojowe aspekty procesu decyzyjnego pozostają najmniej rozpoznane w badaniach. Na przestrzeni ostatnich dekad badacze dzietności znacznie więcej uwagi poświęcali ekonomicznym, instytucjonalnym i kulturowym czynnikom kształtującym intencje (plany) i zachowania prokreacyjne (Billingsley i Ferrarini, 2014;

Hayford i Morgan, 2008; Kuhnt i Trappe, 2016; Mills i in., 2008, 2011; Philipov i in., 2006; Régnier-Loilier i in., 2011; Spéder i Kapitány, 2015; Testa i Stephany, 2017).

Niniejsza rozprawa doktorska adresuje tę lukę badawczą, koncentrując się na motywacjach i pragnieniach rodzicielskich, traktowanych jako kluczowe ogniwo procesu podejmowania decyzji prokreacyjnych, oraz ich powiązaniu z doświadczeniami z dzieciństwa. W szczególności, analizuje zjawisko parentyfikacji – podejmowania przez dziecko obowiązków i ról typowych dla dorosłych – jako potencjalny czynnik kształtujący obraz rodzicielstwa i związane z nim stany motywacyjne. Umieszczenie motywacji rodzicielskich w centrum badań pociągnęło za sobą potrzebę wyznaczenia także celu metodologicznego, jakim było opracowanie skróconej wersji Kwestionariusza Motywacji Rodzicielskich. W efekcie rozprawa dostarcza zarówno nowych narzędzi pomiarowych, jak i empirycznych dowodów i teoretycznych wniosków, które pozwalają lepiej zrozumieć, w jaki sposób wczesne doświadczenia rodzinne mogą oddziaływać na decyzje o posiadaniu dzieci. Tym samym rozprawa wnosi istotny wkład w rozwój psychologicznego ujęcia decyzji prokreacyjnych, uzupełniając istniejącą literaturę demograficzną i socjologiczną o perspektywę motywacyjną oraz rozwijając model TDIB Warrena B. Millera.

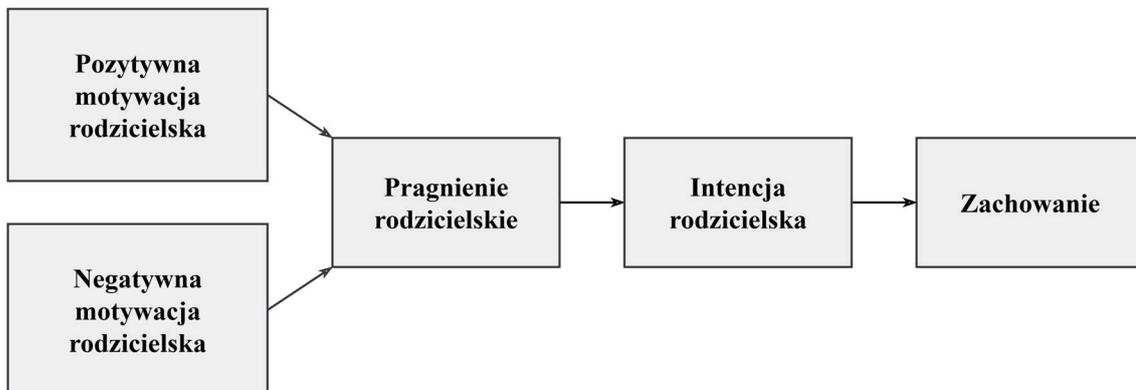
TEORETYCZNY MODEL DECYZJI PROKREACYJNYCH

Pionierski wkład w debatę nad uwarunkowaniami decyzji prokreacyjnych wniosły teorie mikroekonomiczne, które zaczęły pojawiać się w literaturze pod koniec lat pięćdziesiątych XX wieku (Becker, 1960; Leibenstein, 1957). Koncepcje te wskazywały przede wszystkim na względnie racjonalny charakter decyzji o posiadaniu dzieci, ujmując je w kategoriach kosztów i korzyści związanych z rodzicielstwem. Dopiero ponad dwie dekady później w refleksji naukowej pojawiła się pierwsza wyraźnie

psychologiczna propozycja wyjaśnienia decyzji dotyczących dzietności. Hoffman i Hoffman (1973) wprowadzili wówczas model wartości dzieci (*ang. value of children*), oparty na założeniu, iż dzieci zaspokajają szereg istotnych potrzeb rodziców – od potrzeby przynależności i więzi, poprzez poczucie kompetencji, aż po rozwój moralny. Tym samym autorzy uwypuklili znaczenie psychologicznych konsekwencji rodzicielstwa, wskazując, że dzieci mogą być źródłem ważnych korzyści społeczno-emocjonalnych dla rodzica. Do dorobku Hoffmanów nawiązał Miller (1994; Miller i Pasta, 1993), który – opierając się zarówno na ich pracach, jak i na wynikach własnych badań – zaprezentował model TDIB.

Teoria TDIB ujmuje zachowania reprodukcyjne jako rezultat czteroetapowego procesu decyzyjnego (Rysunek 1). W pierwszej kolejności, pod wpływem indywidualnych predyspozycji genetycznych oraz ważnych doświadczeń rozwojowych, kształtują się motywacje rodzicielskie, rozumiane jako względnie trwałe indywidualne skłonności do reagowania na rodzicielstwo. Miller (1995) wyróżnia dwa jednobiegowe wymiary motywacji: pozytywny (ogólna tendencja do pozytywnego reagowania na typowo korzystne aspekty rodzicielstwa) oraz negatywny (tendencja do negatywnego reagowania na typowo niekorzystne aspekty rodzicielstwa). Ukształtowanie motywacji rodzicielskich stanowi pierwszy i najbardziej fundamentalny etap ciągu decyzyjnego. Następnie, w toku życia jednostki, na bazie motywacji ukształtowany zostaje świadomy psychiczny stan pragnienia – rozumianego jako chęć posiadania bądź nieposiadania dziecka w przyszłości. Siła i kierunek owego pragnienia zależą od tego, która z motywacji (pozytywna czy negatywna) dominuje oraz w jakim stopniu. W sprzyjających okolicznościach pragnienie rodzicielskie przekształca się w intencję, czyli realny plan działania ku pożądanemu celowi (poczęcie lub uniknięcie poczęcia) wraz z

zaangażowaniem w jego realizację. Ostatecznie intencja rodzicielska realizowana jest poprzez zachowania nastawione prokonceptyjnie lub antykonceptyjnie.

Rysunek 1. Model cech-pragnień-intencji-zachowań prokreacyjnych (TDIB) autorstwa Warren B. Millera.

Motywacje rodzicielskie można rozpatrywać na różnych poziomach szczegółowości (Miller, 1995), od określenia kierunku ogólnej siły motywacji rodzicielskiej – do konkretnych podwymiarów motywacji pozytywnej i negatywnej. Pozytywna motywacja rodzicielska (*ang. positive childbearing motivation*; PCM) obejmuje pięć podwymiarów dotyczących (a) więzi uczuciowej powstałej z dzieckiem w trakcie ciąży, porodu, oraz okresu niemowlęctwa; (b) korzyści instrumentalnych związanych z posiadaniem małego dziecka; (c) uczucia bliskości i bycia potrzebnym; (d) satysfakcji z wychowywania starszego dziecka; i (e) wzmocnienia więzi pomiędzy członkami rodziny w wyniku rodzicielstwa. Z kolei negatywną motywację rodzicielską (*ang. negative childbearing motivation*, NCM) stanowią cztery niekorzystne aspekty posiadania dzieci: (a) niedogodności związane z ciążą i porodem; (b) osłabienie/utrata relacji romantycznej; (c) nieprzyjemności związane z opieką nad dzieckiem; i (d) altruistyczne obawy związane z rodzicielstwem. Należy podkreślić, że motywacje pozytywne i negatywne nie wykluczają się wzajemnie – każda osoba doświadcza ich

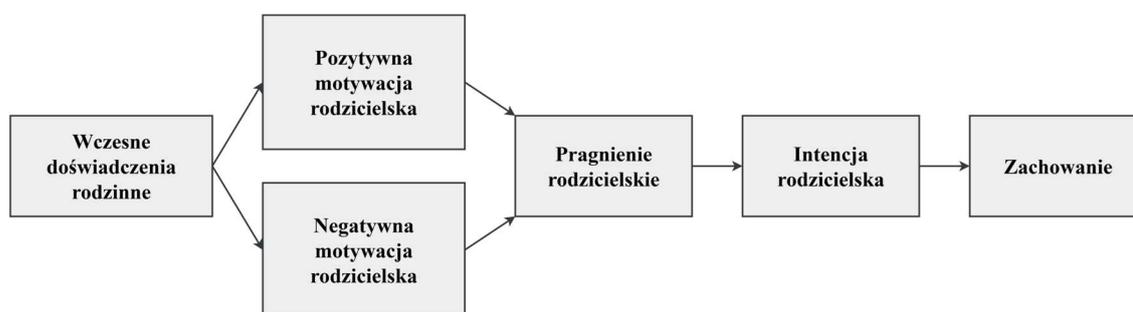
jednocześnie, w unikalnej proporcji odzwierciedlającej jej indywidualne predyspozycje i doświadczenia.

W celu pomiaru pozytywnych i negatywnych motywacji rodzicielskich Miller (1995) opracował samoopisowe narzędzie – Kwestionariusz Motywacji Rodzicielskich (*ang. Childbearing Questionnaire, CBQ*). Kwestionariusz ten został przetłumaczony na kilka języków (m.in. włoski: Sina i in., 2010; perski: Pezeshki i in., 2005; polski: Mynarska i Rytel, 2014) oraz stał się inspiracją do opracowania kolejnych narzędzi pomiarowych (np. Guedes i in., 2015; Matias i Fontaine, 2013). Koncepcja TDIB, na której bazuje CBQ, stanowiła jedną z pierwszych prób stworzenia kompleksowego modelu wyjaśniającego motywacyjny łańcuch decyzji związanych z prokreacją. Do dziś pozostaje ona jedną z najbardziej wpływowych i cenionych w tej dziedzinie (Gray i in., 2013; McAllister i in., 2016; Varas i Borsa, 2019), znajdując zastosowanie również w polskich badaniach (Chwastek i Mynarska, 2024; Mynarska i Rytel, 2018; Raybould, 2021).

ROLA RODZINY POCHODZENIA I DOŚWIADCZEŃ DZIECIĘCYCH

Z perspektywy teorii TDIB, wczesne doświadczenia w rodzinie pochodzenia są ważnymi czynnikami kształtującymi motywacje rodzicielskie (Miller, 1992). Przykładowo, doświadczenie w dzieciństwie rodzicielskiej opiekuńczości i troskliwości może sprzyjać rozwojowi pozytywnej motywacji rodzicielskiej i chęci posiadania dziecka (Miller, 1992). Rola doświadczeń z dzieciństwa jest akceptowana również w innych podejściach teoretycznych. Przykładowo, Bachrach i Morgan (2013), w swoim poznawczo-społecznym modelu intencji prokreacyjnych podkreślają, że decyzja o zostaniu rodzicem kształtowana jest w jednostce stopniowo, poczynając od własnych

doświadczeń bycia wychowywanym oraz obserwacji życia rodzinnego w najbliższym otoczeniu (Bachrach i Morgan, 2013; Rackin i Bachrach, 2016).

Rysunek 2. Wczesne doświadczenia w rodzinie pochodzenia w sekwencji motywacyjnej TDIB.

Znaczenie doświadczeń jednostki związanych z rodziną pochodzenia dla decyzji prokreacyjnych stanowi istotny obszar badawczy. Dotychczasowe analizy koncentrowały się przede wszystkim na ich znaczeniu dla deklarowanych intencji prokreacyjnych lub na porównaniach między osobami, które zostały rodzicami, a tymi, które pozostały bezdzietne, rzadziej analizując wcześniejsze motywacje czy pragnienia. Brak uwzględnienia motywacji ogranicza jednak możliwość pokazania, że proces decyzyjny faktycznie rozpoczyna się we wczesnych, dziecięcych doświadczeniach jednostki i stopniowo rozwija się w toku życia. Co więcej, badania koncentrowały się najczęściej na ogólnych wskaźnikach doświadczeń rodzinnych, takich jak liczba rodzeństwa, rozwód rodziców, nieobecność ojca, a także globalna ocena jakości relacji rodzinnych (Axinn i in., 1994; Balbo i Mills, 2011; Barber, 2000; Buhr i in., 2018; Buyukkececi i Leopold, 2021; Karhunen i in., 2023; Kotte i Ludwig, 2011; Merz, 2012; Morosow i Kolk, 2020; Rijken i Liefbroer, 2009; Sanders, 2012). Brakuje natomiast badań, które w sposób pogłębiony analizowałyby dynamikę relacji w rodzinie pochodzenia, uwzględniając bardziej złożone doświadczenia jednostki – takie jak brak wsparcia emocjonalnego czy przedwczesne przejmowanie ról dorosłych.

Zdrowy, prawidłowo funkcjonujący system rodzinny charakteryzuje się jasno określoną hierarchią oraz rolami poszczególnych jej członków (Bowlby, 1973; Minuchin, 1974). Rodzice pełnią rolę przywódczą: podejmują ważne decyzje, egzekwują ich realizację oraz dbają o byt materialny rodziny. Ich zadaniem jest zaspokojenie zarówno fizycznych, jak i psychicznych potrzeb potomstwa: poczucia bezpieczeństwa, miłości, i akceptacji (Plopa, 2011). Komplementarnie, dzieci nie zajmują się sprawami osób dorosłych, lecz koncentrują na realizacji własnych, odpowiednich do wieku potrzeb. Opieka rodzicielska stwarza im warunki do pełnego rozwoju, chroni je, jednocześnie wdrażając do samodzielności i odpowiedzialności (Ryś, 2001). Funkcjonowanie członków rodziny nie zawsze pokrywa się z tym wzorcowym opisem. Nierzadko zdarza się, że rodzice częściowo lub całkowicie wycofują się z roli rodzicielskiej, przekazując dzieciom odpowiedzialność za fizyczne i/lub emocjonalne funkcjonowanie całej rodziny (Chase, 1999; Jurkovic, 1997; Kerig, 2005; Linde-Krieger i Yates, 2021). **W literaturze psychologicznej wzorzec funkcjonowania rodziny, w którym dziecko podejmuje się obowiązków typowych dla dorosłych opiekunów, określany jest mianem parentyfikacji** (Chase, 1999; Hooper, 2017; Kerig, 2005). Dzieci doświadczające parentyfikacji mogą być obarczane odpowiedzialnością za zaspokajanie potrzeb emocjonalno-społecznych członków rodziny (np. pełnienie roli powiernika rodzica) lub codzienne funkcjonowanie rodziny (np. robienie zakupów i gotowanie posiłków dla całej rodziny, opieka nad młodszym rodzeństwem; Jurkovic, 1997).

Wyniki większości badań empirycznych sugerują, że wczesne przyjmowanie ról opiekuńczych ma negatywne konsekwencje dla zdrowia psychicznego i funkcjonowania jednostki (Hooper i in., 2011), choć niektórzy wskazują również na skutki pozytywne (np. rozwój odporności psychicznej, poczucia sprawczości, empatii; Hooper, 2017). Jak zauważają Borchet, Lewandowska-Walter i Rostowska (2018) parentyfikacja może

stanowiąc podłoże wielu kluczowych wyborów w życiu człowieka, w tym decyzji o założeniu rodziny. Wciąż jednak brakuje badań empirycznych w tym zakresie. W obszarze rodzicielstwa, badania nad diadami matka–niemowlę wykazały, że historia parentyfikacji u matek wiąże się z niższym poziomem ciepłej, responsywnej opieki, niższą wiedzą na temat rozwoju dziecka (Nuttall i in., 2012, 2015) oraz niższym poziomem postrzeganej skuteczności rodzicielskiej (Nuttall i in., 2021). Co więcej, badania Nuttall i współpracowników (2021) wykazały, że matki, które doświadczyły wyższego poziomu parentyfikacji w dzieciństwie, częściej postrzegają temperament swojego dziecka jako trudny oraz odczuwają niezadowolenie z jego zaangażowania w relację z rodzicem. Chociaż rola parentyfikacji dla funkcjonowania rodziców została już dostrzeżona, jej związek z decyzją o rodzicielstwie pozostaje jak dotąd niezgłębiony, również w kontekście polskim.

Z perspektywy teorii przywiązania, jeśli dziecko może osiągnąć emocjonalną bliskość z rodzicem jedynie poprzez przyjęcie roli opiekuńczej, może uwewnętrznić tę rolę jako centralny element swojej tożsamości (Byng-Hall, 2008; Valleau i in., 1995). Postrzegając siebie jako osobę „zawsze troszczącą się o innych”, parentyfikowane dziecko może w dorosłości nadmiernie angażować się w opiekę nad starzejącym się rodzicem. Może to prowadzić do uwikłania emocjonalnego oraz nadmiernego skupienia na potrzebach rodzica, co pozostawia niewiele zasobów – zarówno fizycznych, jak i emocjonalnych – na sprostanie wymaganiom związanym z opieką i wychowywaniem własnych dzieci. Z drugiej strony, dla niektórych osób tożsamość „opiekuna” może przyczyniać się do silniejszego pragnienia pełnienia roli rodzicielskiej, gdyż jej nieodzowną częścią jest opieka nad zależną jednostką. Z perspektywy teorii systemów rodzinnych, niezaspokojone potrzeby osoby doświadczającej parentyfikacji stanowią swoisty „dług emocjonalny” (Boszormenyi-Nagy & Spark, 1973; Jacobvitz i in., 1999),

który w dorosłości może być kompensowany poprzez troskę otrzymywaną od własnego dziecka. Perspektywa zaspokojenia zaniedbanych potrzeb emocjonalnych może stanowić dodatkową motywację do podjęcia decyzji o rodzicielstwie.

TEMATYKA BADAŃ WŁASNYCH

Centralnym celem niniejszej rozprawy jest **zbadanie roli doświadczeń z dzieciństwa, w szczególności parentyfikacji, w kształtowaniu motywacji oraz pragnień rodzicielskich młodych dorosłych.**

Dotychczasowe badania empiryczne koncentrowały się głównie na intencjach i zachowaniach prokreacyjnych, tylko czasami uwzględniając pragnienie posiadania dzieci (Bernardi i in., 2015; Bloom i in., 2017; Dommermuth i in., 2011; Hayford i Morgan, 2008; Philipov i in., 2006). Znaczenie motywacji rodzicielskiej było jednak konsekwentnie pomijane w badaniach na szerszą skalę. Przyczyn takiego stanu rzeczy można upatrywać w kilku czynnikach. W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, iż badanie decyzji prokreacyjnych pozostaje domeną przede wszystkim nauk demograficznych, socjologicznych i ekonomicznych. Prostota pomiaru oraz interpretacji pragnień i intencji prokreacyjnych, a także ich bezpośrednie powiązanie z dzietnością sprawiają, że są to zmienne bardziej odpowiadające potrzebom badawczym przedstawicieli tych dyscyplin. Motywacja rodzicielska to konstrukt złożony, wielowymiarowy, a także wrażliwy na zmienność kulturową i płciową, co utrudnia jego zastosowanie w dużych projektach badawczych czy badaniach populacyjnych. Mimo to, motywacje (a także pokrewne im konstrukty, takie jak mentalne schematy czy postawy wobec rodzicielstwa) są wskazywane jako ważne czynniki leżące u podłoża decyzji reprodukcyjnych (Bachrach i Morgan, 2013; Klobas i Ajzen, 2015; Miller, 1994).

Jednym z najbardziej rozpowszechnionych narzędzi do pomiaru motywacji rodzicielskich jest kwestionariusz CBQ stworzony przez Millera (1995) w ramach jego modelu TDIB. Długość i złożoność tego narzędzia ograniczają jednak możliwości jego zastosowania w dużych badaniach. Dlatego **celem pierwszego etapu niniejszej**

rozprawy doktorskiej było opracowanie skróconej wersji Kwestionariusza Motywacji Rodzicielskich, umożliwiającej rzetelny, a zarazem mniej obciążający pomiar motywacji rodzicielskich w zróżnicowanych grupach badawczych. Proces opracowania kwestionariusza oraz ocena jego własności psychometrycznych zostały przedstawione w Publikacji 1. Opracowane narzędzie stanowiło podstawę dalszych badań w ramach rozprawy doktorskiej, umożliwiając pogłębione analizy wcześniejszych etapów procesu decyzyjnego – zgodnie z modelem TDIB – oraz ich związku z parentyfikacją.

Znaczenie bardziej złożonych doświadczeń rodzinnych dla procesu kształtowania się motywacji do rodzicielstwa pozostaje praktycznie nierozpoznane. Określenie znaczenia doświadczenia parentyfikacji w tym kontekście wzbogaci rozwijający się nurt badań na rolę rodziny pochodzenia w decyzjach prokreacyjnych, pogłębiając naszą wiedzę o psychologicznych i rozwojowych uwarunkowaniach tych decyzji. Pozwoli również na lepsze zrozumienie potencjalnych skutków parentyfikacji dla wyborów życiowych jednostki. Analizy zależności pomiędzy doświadczoną na wczesnym etapie życia parentyfikacją a pragnieniem posiadania dziecka, z uwzględnieniem mediacyjnej roli motywacji rodzicielskich – zgodnie z teoretyczną sekwencją przedstawioną na Rysunku 2 – zostały przedstawione w Publikacji 2 i 3 prezentowanego cyklu rozprawy doktorskiej.

We wszystkich badaniach przedstawionych w niniejszej rozprawie analizie poddano wyłącznie osoby bezdzielne. Decyzja ta wynikała z dwóch uzupełniających się przesłanek. Po pierwsze, skupienie się na osobach bezdzielnych pozwala uchwycić znaczenie parentyfikacji w kontekście rozwojowego procesu podejmowania decyzji o zostaniu rodzicem, zgodnie z modelem TDIB. W przypadku rodziców, przebieg procesu decyzyjnego byłby dodatkowo kształtowany przez doświadczenia związane

z faktycznym rodzicielstwem, co utrudniałoby ocenę znaczenia wczesnych doświadczeń rodzinnych. Po drugie, wybór ten umożliwia lepsze zrozumienie samego zjawiska bezdzietności w populacji, poszukując mechanizmów leżących u podłoża niskiego poziomu pragnienia posiadania dzieci. Z uwagi na istotne konsekwencje społeczne i indywidualne bezdzietności, analizy przedstawione w rozprawie mają znaczenie nie tylko teoretyczne, lecz także praktyczne.

BADANIE 1

Huczewska, I., Leśniak, J., Mynarska, M., & Miller, W. B. (2023). A short measure of childbearing motivations: Development and validation on Polish samples of adults and adolescents. *Journal of Child and Family Studies*, 32, 1823-1838.

CELE SZCZEGÓLOWE BADANIA 1

Kwestionariusz Motywacji Rodzicielskich (CBQ; Miller, 1995) jest jednym z najbardziej ugruntowanych narzędzi do pomiaru motywacji prokreacyjnych. CBQ składa się z 50 itemów pozwalających na samoopisowy pomiar zarówno pozytywnej jak i negatywnej motywacji rodzicielskiej, oraz ich dziewięciu podskal. Chociaż własności psychometryczne kwestionariusza zostały potwierdzone w różnych kontekstach kulturowych (Miller, 2021), stosunkowo duża liczba itemów oraz złożona instrukcja czynią CBQ narzędziem czasochłonnym i obciążającym dla osób badanych, zwłaszcza w sytuacjach, gdy proszone są one o jednoczesne wypełnienie kilku kwestionariuszy. W praktyce oznacza to, że CBQ rzadko bywa stosowane w badaniach na większą skalę lub wykorzystywane są tylko niektóre jego elementy.

Dlatego, na pierwszym etapie badań opracowana została **skrócona wersja Kwestionariusza Motywacji Rodzicielskich (CBQ-Skrócona Forma; CBQ-SF)**, a także dokonano **oceny jej rzetelności i trafności na podstawie danych pochodzących z dwóch niezależnych grup: osób dorosłych i późnych adolescentów**.

METODA

Opracowanie narzędzia CBQ-SF zostało oparte na polskiej adaptacji kwestionariusza CBQ (CBQ-PL; Mynarska & Rytel, 2014). W analizach wykorzystano zanonimizowane dane wtórne zebrane w Polsce w 2013 r. (Mynarska & Rytel, 2018,

2020) i 2016 r. (Mynarska & Rytel, 2022). Dane pochodzą od dwóch niezależnych prób, a w obu badaniach wykorzystano te same itemy pochodzące z CBQ-PL (Mynarska & Rytel, 2014).

Próba 1

W badaniu w 2013 r. wzięło udział 939 bezdzietnych dorosłych w wieku od 25 do 44 lat. Próba składała się z 470 kobiet o średniej wieku $M = 33,84$ ($SD = 4,48$) i 469 mężczyzn o średniej wieku $M = 34,01$ ($SD = 4,61$). Dane zostały zebrane przez agencję badawczą. Dobór próby odbył się metodą losowania warstwowego z bazy respondentów panelu badawczego online oraz dodatkowo metodą kuli śnieżnej (15% próby), dzięki czemu próba była zróżnicowana pod kątem płci, wieku, oraz miejsca zamieszkania (wielkości gminy i regionu).

Próba 2

W badaniu w 2016 r. wzięło udział 1803 bezdzietnych późnych adolescentów w wieku od 18 do 20 lat. Próba składała się z 1025 kobiet ($M = 18,22$, $SD = 0,43$) i 778 mężczyzn ($M = 18,45$, $SD = 0,54$). Zaproszenia do udziału w badaniu były rozsyłane przez badaczy do wybranych szkół średnich w całej Polsce (225 zaproszeń). Ostatecznie, udział w badaniu wzięło 51 szkół w 20 różnych miejscowościach. W każdej ze szkół losowo wybierano dwie lub trzy klasy. Cele i zakres badania, w tym jego dobrowolny charakter i anonimowość, zostały wyjaśnione ustnie. Kwestionariusz został podany tylko uczniom, którzy byli pełnoletni i wyrazili świadomą zgodę na udział w badaniu.

Procedura i narzędzia

Proces konstrukcji CBQ-SF przebiegał w trzech etapach:

- 1) Na podstawie definicji teoretycznych poszczególnych podskal, do każdej z nich wybrano z kwestionariusza CBQ-PL wstępnie po trzy itemy, które najlepiej oddawały

sens danego podwymiaru motywacji. Na tym etapie, szczególnie cenne były komentarze i sugestie prof. Warrena B. Millera, autora oryginalnego kwestionariusza oraz teorii TDIB.

- 2) Skonstruowany w ten sposób kwestionariusz przetestowano pod kątem jego własności psychometrycznych wykorzystując Próbę 1 (bezdzielnymi dorosłymi). Analizy statystyczne obejmowały: (a) ocenę spójności wewnętrznej (alfa Cronbacha oraz omega McDonalda), (b) ocenę trafności wewnętrznej poprzez confirmacyjne analizy czynnikowe, oraz (c) ocenę trafności zewnętrznej poprzez analizę związków z pragnieniem i intencją rodzicielską przy użyciu modelowania równań strukturalnych. Jeśli na etapie 1 niektóre pozycje wydawały się równoważne po względem treści, ostatecznego wyboru dokonywano na podstawie lepszych właściwości psychometrycznych danego itemu.
- 3) Finalną wersję CBQ-SF przetestowano na niezależnej próbie późnych adolescentów (Próba 2), przeprowadzając te same analizy statystyczne.

Pragnienie i intencja rodzicielska. W celu ustalenia trafności CBQ-SF wykorzystano miary pragnienia i intencji posiadania dzieci. W tym celu wykorzystano skale opracowane w ramach CBQ-PL (Mynarska i Rytel, 2014, 2018), obejmujące pytania dotyczące chęci (3 itemy) oraz planów (2 itemy) związanych z posiadaniem dziecka, które osoby badane oceniają korzystając z 10-punktowej skali. Wyższy wynik na skali pragnienia wskazuje na silniejsze pragnienie posiadania dziecka/dzieci w przyszłości, w dogodnym dla respondenta momencie życia. Natomiast wyższy wynik na skali intencji rodzicielskiej oznacza większą pewność, że dana osoba będzie mieć dziecko/dzieci w ciągu najbliższych trzech lat. Pełna treść pytań została zamieszczona w Załączniku B do niniejszej rozprawy.

NAJWAŻNIEJSZE WYNIKI

Próba 1. Dorośli

Skala PCM oraz jej podskale wykazały dobrą lub bardzo dobrą rzetelność, natomiast dla skali NCM i jej podskal uzyskano współczynniki rzetelności mieszczące się w zakresie poziomu akceptowalnego. Ogółem, współczynniki α Cronbacha mieściły się w przedziale od 0,70 do 0,94.

Zgodnie z oczekiwaniami, confirmacyjna analiza czynnikowa dla PCM potwierdziła dobre dopasowanie do danych modelu pięcioczynnikowego z czynnikiem wyższego rzędu (TLI = 0,996; CFI = 0,996; SRMR = 0,048; RMSEA = 0,068). Podobnie, zadowalające dopasowanie uzyskał model czteroczynnikowy wyższego rzędu dla NCM (TLI = 0,985; CFI = 0,989; SRMR = 0,053; RMSEA = 0,069). W przypadku modeli pierwszego rzędu wskaźniki dopasowania były jeszcze lepsze. Wybrano model z czynnikiem wyższego rzędu jako optymalny, ponieważ ta struktura została już wcześniej dobrze ugruntowana w literaturze, a korelacje pomiędzy podskalami w obrębie wymiarów NCM i PCM były umiarkowane lub silne.

Model równań strukturalnych, w którym negatywna i pozytywna motywacja rodzicielska przewidywały pragnienie posiadania dziecka, a pragnienie to przewidywało intencję, wykazał bardzo dobre dopasowanie do danych (TLI = 0,996; CFI = 0,998; SRMR = 0,009; RMSEA = 0,033). Zgodnie z założeniami teoretycznymi, PCM i NCM wykazywały przeciwstawne wzorce powiązań z pragnieniem posiadania dziecka: PCM pozytywnie przewidywało to pragnienie, natomiast NCM – negatywnie. Model ten wyjaśnił 61% wariacji pragnienia. Co więcej, pragnienie było silnym, pozytywnym predyktorem intencji prokreacyjnej i tłumaczyło 58% jej zmienności. PCM i NCM były ze sobą słabo, lecz negatywnie skorelowane.

Próba 2. Późni adolescenci

Uzyskane wyniki potwierdziły dobrą spójność wewnętrzną skal CBQ-SF. Wartości α Cronbacha przekraczały 0,70 dla wszystkich podskal, z wyjątkiem skali dotyczącej altruistycznych obaw związanych z rodzicielstwem ($\alpha = 0,62$).

Dla pozytywnej motywacji, konfirmacyjna analiza czynnikowa ujawniła dobre dopasowanie modelu pięcioczynnikowego z czynnikiem nadrzędnym PCM (TLI = 0,992; CFI = 0,993; SRMR = 0,049; RMSEA = 0,060). Dla motywacji negatywnej, współczynniki wskazują na akceptowalne dopasowanie modelu czteroczynnikowego z czynnikiem nadrzędnym NCM (TLI = 0,964; CFI = 0,973; SRMR = 0,061; RMSEA = 0,072).

Model równań strukturalnych, w którym negatywna i pozytywna motywacja prokreacyjna przewidywały pragnienie posiadania dziecka, a pragnienie to przewidywało intencję, wykazał zadowalające dopasowanie do danych (TLI = 0,978; CFI = 0,987; SRMR = 0,027; RMSEA = 0,068). Zgodnie z założeniami teoretycznymi, PCM okazało się pozytywnym predyktorem pragnienia posiadania dziecka, natomiast NCM przewidywało to pragnienie w sposób negatywny. Łącznie model ten wyjaśnił 57% wariancji pragnienia posiadania dziecka. Ponadto pragnienie to było istotnym, lecz słabym predyktorem intencji prokreacyjnej i wyjaśniało około 13% jej wariancji.

PODSUMOWANIE

Przeprowadzone badania zaowocowały powstaniem skróconej wersji Kwestionariusza Motywacji Rodzicielskich (CBQ-SF), która zachowuje kluczowe właściwości psychometryczne oryginalnej skali, jednocześnie zwiększając użyteczność narzędzia w zastosowaniach badawczych. Analizy przeprowadzone na dwóch dużych próbach – bezdziejnych dorosłych ($n = 939$) oraz młodzieży w wieku 18–20 lat ($n = 1803$)

– potwierdziły dobrą rzetelność większości skal oraz dostarczyły dowodów na trafność wewnętrzną i zewnętrzną CBQ-SF. Wyniki analiz czynnikowych potwierdziły istnienie pięciu podwymiarów pozytywnej motywacji oraz czterech podwymiarów negatywnej motywacji, a także dwóch wymiarów nadrzędnych: PCM i NCM. Dodatkowo, wyniki analiz z wykorzystaniem modeli równań strukturalnych potwierdziły teoretyczną sekwencję zakładaną w modelu TDIB, zgodnie z którą motywacje rodzicielskie oddziałują na pragnienie posiadania dziecka, które z kolei przewiduje intencję rodzicielską. Tym samym uzyskano dowody na trafność zewnętrzną kwestionariusza. Kwestionariusz CBQ-SF został wykorzystany w kolejnych etapach pracy doktorskiej, a jego pełną treść zamieszczono w Załączniku A.

BADANIE 2

Huczevska, I., Mynarska, M. (2025). From parentification to parenthood: caregiving responsibilities in childhood and childbearing desire in young adulthood. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 43(1), 4-18.
<https://doi.org/10.1080/02646838.2023.2220356>

CELE SZCZEGÓLOWE I HIPOTEZY BADANIA 2

Po opracowaniu i zweryfikowaniu narzędzia do pomiaru motywacji rodzicielskich podjęto badania nad związkiem między doświadczeniem parentyfikacji w dzieciństwie a motywacjami i pragnieniami prokreacyjnymi. W badaniu uwzględniono dwa typy parentyfikacji – ukierunkowaną na rodzica/rodziców oraz na rodzeństwo – a także subiektywny poziom satysfakcji z pełnienia roli opiekuńczej w rodzinie pochodzenia, określane jako postrzegane korzyści z parentyfikacji (Hooper, Doehler i in., 2011).

Z uwagi na brak wcześniejszych badań empirycznych nad związkiem parentyfikacji z decyzjami prokreacyjnymi, a także ambiwalentny charakter samego zjawiska, w badaniu przyjęto podejście eksploracyjne, rezygnując z formułowania hipotez kierunkowych co do zależności między parentyfikacją a pozostałymi zmiennymi. Oczekiwano jednak, że **zarówno parentyfikacja zorientowana na rodzica/rodziców, jak i na rodzeństwo będą przewidywać pragnienie posiadania dziecka**. Hipotezę kierunkową postawiono jedynie **w przypadku wymiaru o jednoznacznie pozytywnym charakterze – postrzeganych korzyści z parentyfikacji**. Oczekiwano, że **wyższy poziom postrzeganych korzyści będzie wiązał się z silniejszym pragnieniem posiadania dziecka**. Założony kierunek tej zależności znajduje poparcie w badaniach wskazujących na pozytywny związek między jakością relacji z rodzicem

a zainteresowaniem rodzicielstwem (Sanders, 2012) i liczbą posiadanych dzieci (Rijken i Liebroer, 2009).

Drugim celem szczegółowym badania było wykazanie, że – zgodnie z postulowaną w modelu TDIB sekwencją – **poszczególne aspekty parentyfikacji doświadczonej w dzieciństwie będą przewidywać pragnienie posiadania dzieci pośrednio, poprzez ich związek z pozytywną i negatywną motywacją rodzicielską.** Zgodnie z modelem teoretycznym przedstawionym we Wprowadzeniu to właśnie motywacje są kształtowane przez doświadczenia jednostki, od najmłodszych jej lat. Wykazanie, że pełnią one rolę mediatorów pomiędzy parentyfikacją a chęcią posiadania potomstwa stanowi kluczowy cel realizowanych badań. W modelu mediacyjnym zakładano również, także w zgodzie z modelem TDIB oraz dotychczasowymi wynikami badań (Miller, 2021), że **pozytywna motywacja rodzicielska będzie dodatnio przewidywać pragnienie posiadania dziecka, zaś negatywna motywacja rodzicielska – ujemnie.**

METODA

Procedura

Projekt badania uzyskał pozytywną opinię Zespołu ds. Etyki Badań Naukowych Instytutu Psychologii UKSW (decyzja nr 21/2021). Badaniem objęto bezdzietne kobiety i mężczyzn w wieku 20–35 lat. W Polsce, przedział wieku 20–35 lat to okres, w którym podejmowania jest większość decyzji o posiadaniu pierwszego dziecka (Główny Urząd Statystyczny, 2024). Uczestnicy zostali zrekrutowani przez zewnętrzną agencję badawczą wśród respondentów panelu online, a próba miała charakter losowy warstwowy.

Próba

Początkowa próba składała się z $n = 400$ osób, jednak 16 z nich zostało wykluczonych z badania, w związku z zadeklarowaną przez nich biologiczną niemożliwością posiadania dzieci. Ostatecznie próba składa się z $n = 384$ osób (50% kobiet). Średnia wieku dla całej grupy wyniosła $M = 27,04$ ($SD = 4,51$). W związku romantycznym pozostawało 53,6% badanych osób.

Narzędzia

Poziom doświadczonej parentyfikacji oceniano retrospektywnie za pomocą 12-itemowej polskiej wersji Kwestionariusza Parentyfikacji (*ang. Parentification Inventory*; Hooper, Doehler i in., 2011), opracowanej i zweryfikowanej psychometrycznie przez Borchet i in. (2022). Narzędzie to mierzy trzy wymiary: parentyfikację ukierunkowaną na rodziców, parentyfikację ukierunkowaną na rodzeństwo, oraz postrzegane korzyści z parentyfikacji. Uczestnicy oceniają prawdziwość każdego stwierdzenia na 5-punktowej skali typu Likerta. Pełna treść kwestionariusza została zamieszczona w Załączniku C do niniejszej rozprawy.

Do pomiaru motywacji rodzicielskich wykorzystano skrócony Kwestionariusz Motywacji Rodzicielskich opracowany w Badaniu 1 (CBQ-SF; Huczewska i in., 2023). Na potrzeby niniejszego badania obliczone zostały dwa wyniki ogólne: pozytywnej oraz negatywnej motywacji. Do pomiaru pragnienia posiadania dziecka w przyszłości wykorzystano – podobnie jak w Badaniu 1 – 3-itemową skalę opracowaną w ramach polskiej wersji CBQ (Mynarska & Rytel, 2014, 2018).

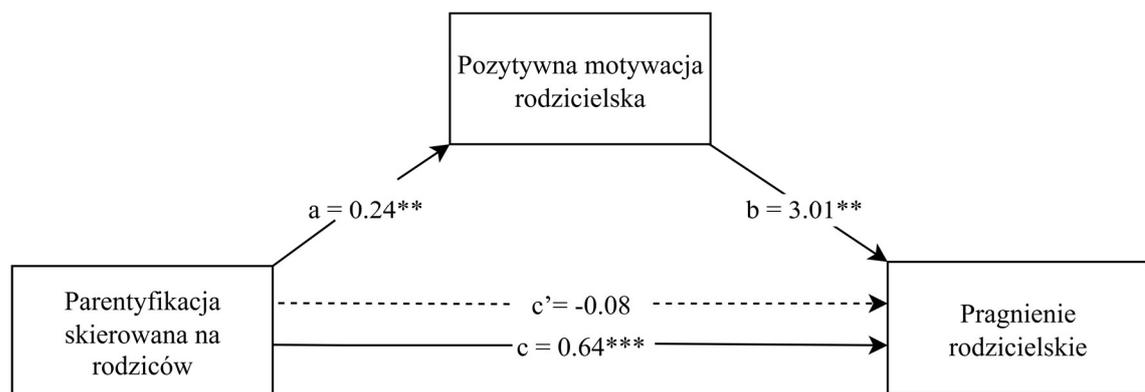
Podejście analityczne

Na pierwszym etapie analiz obliczono statystyki opisowe oraz korelacje między zmiennymi, a także sprawdzono zależności z cechami demograficznymi (wiek, płeć,

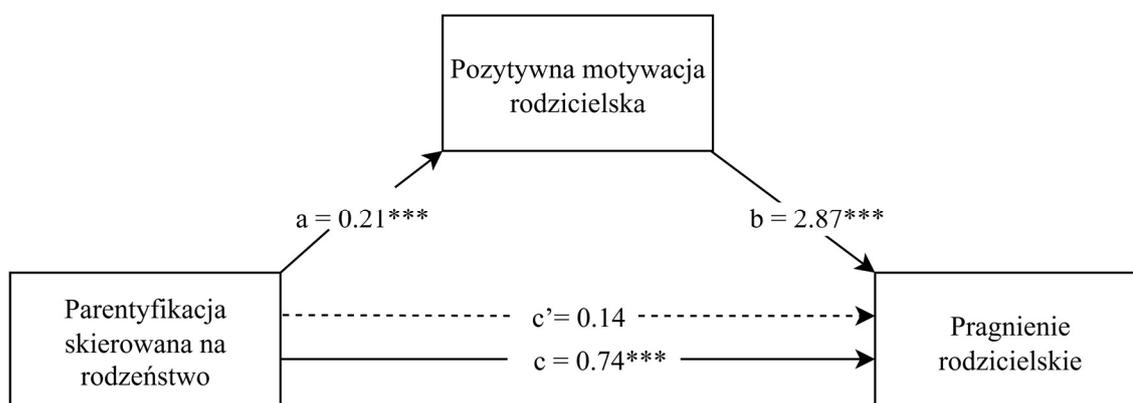
status związku), wykorzystując test t-Studenta dla prób niezależnych oraz korelację Pearsona. Następnie przeprowadzono analizy mediacji z użyciem makra PROCESS (Hayes, 2022) w SPSS, aby sprawdzić, czy efekt parentyfikacji/postrzeganych korzyści z parentyfikacji na pragnienie rodzicielskie jest mediowany przez motywację rodzicielską.

NAJWAŻNIEJSZE WYNIKI

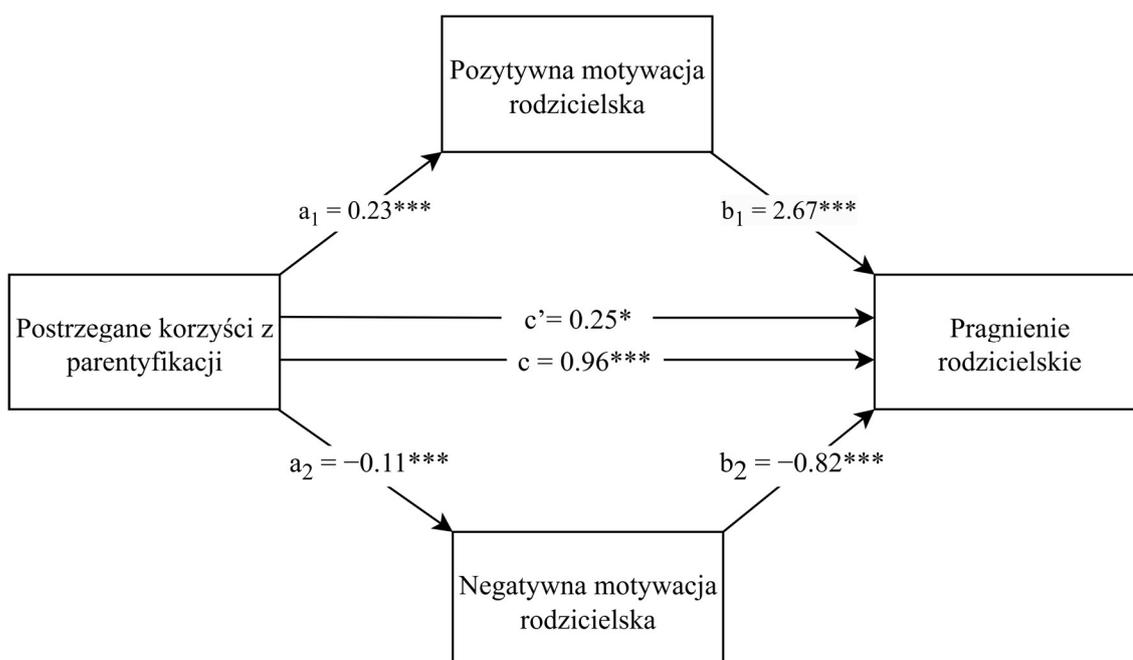
Nasilenie parentyfikacji, zarówno skierowanej na rodziców, jak i na rodzeństwo było pozytywnym predyktorem pragnienia posiadania pierwszego dziecka. Efekt ten był całkowicie mediowany przez pozytywną motywację rodzicielską, a siła uzyskanych efektów pośrednich była umiarkowana. Związek parentyfikacji z negatywną motywacją rodzicielską był nieistotny statystycznie. Postrzegane korzyści z parentyfikacji również wykazały pozytywny związek z pragnieniem rodzicielskim, a zależność ta była częściowo mediowana przez pozytywną (efekt silny) i negatywną motywację rodzicielską (efekt słaby). Testowane modele mediacji przedstawiono na Rysunkach 3, 4 i 5.

Rysunek 3. Mediacyjny efekt pozytywnej motywacji rodzicielskiej w relacji między parentyfikacją zorientowaną na rodzica a pragnieniem posiadania dziecka. Wszystkie przedstawione efekty są niestandardyzowane. c = efekt całkowity; c' = efekt bezpośredni. $n = 382$; $*** p < .001$; $** p < .01$; linia przerywana = ścieżka nieistotna statystycznie.

Rysunek 4. Mediacyjny efekt pozytywnej motywacji rodzicielskiej w relacji między parentyfikacją zorientowaną na rodzeństwo a pragnieniem posiadania dziecka. Wszystkie przedstawione efekty są niestandardyzowane. c = efekt całkowity; c' = efekt bezpośredni. $n = 324$; $*** p < .001$; linia przerywana = ścieżka nieistotna statystycznie.

Rysunek 5. Mediacyjny efekt pozytywnej i negatywnej motywacji rodzicielskiej w relacji między postrzeganymi korzyściami parentyfikacji a pragnieniem posiadania dziecka. Wszystkie przedstawione efekty są niestandardyzowane. c = efekt całkowity; c' = efekt bezpośredni. $n = 380$; $*** p < .001$; $* p < .05$.

PODSUMOWANIE

Badanie 2 dostarczyło pierwszych empirycznych dowodów na związek między doświadczeniem parentyfikacji w dzieciństwie a późniejszymi motywacjami i pragnieniami prokreacyjnymi, wskazując **pozytywny** charakter tego związku. Analiza mediacji dostarczyła również wsparcia dla założeń modelu TDIB, zgodnie z którym motywacje stanowią kluczowy mechanizm łączący wczesne doświadczenia jednostki z późniejszymi decyzjami prokreacyjnymi. Pokazują one, że to właśnie jakość i siła motywacji rodzicielskich wyjaśniają, w jaki sposób dziecięce doświadczenia opiekuńcze przekładają się na kształtowanie pragnień związanych z rodzicielstwem.

Należy jednak zauważyć, że przyjęta w badaniu typologia parentyfikacji – oparta na obiekcie opieki (rodzic lub rodzeństwo) oraz na subiektywnie postrzeganych korzyściach – nie wyczerpuje złożoności tego zjawiska. Dlatego kolejne analizy (Badanie 3) zostały ukierunkowane na pogłębione ujęcie dynamiki parentyfikacji i jej znaczenia w procesie kształtowania decyzji prokreacyjnych.

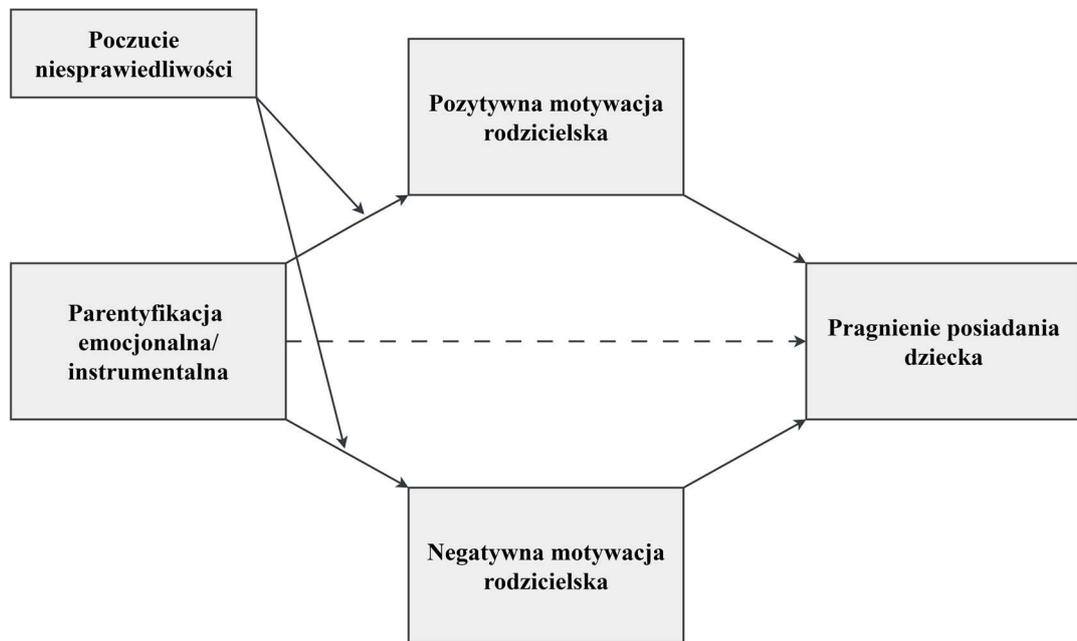
BADANIE 3

Huczevska, I., Kruk, K., & Mynarska, M. (2025). Understanding the link between parentification and desire to have children: moderating role of perceived fairness. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 1–16.

CELE SZCZEGÓLOWE I HIPOTEZY BADANIA 3

Poza rozróżnieniem na parentyfikację zorientowaną na rodziców lub rodzeństwo, uwzględnionej w Badaniu 2, w literaturze przedmiotu równie często podkreśla się inny podział, obejmujący parentyfikację instrumentalną i emocjonalną oraz związane z nimi poczucie sprawiedliwości (Jurkovic, 1997). Podczas gdy parentyfikacja instrumentalna odnosi się do odpowiedzialności dziecka za fizyczne funkcjonowanie gospodarstwa domowego, parentyfikacja emocjonalna obejmuje przejęcie odpowiedzialności za samopoczucie psychiczne członków rodziny (np. pocieszanie członków rodziny, rozwiązywanie konfliktów). Postrzegana sprawiedliwość z kolei dotyczy stopnia, w jakim dziecko doświadcza równowagi w zakresie wzajemnych zobowiązań w rodzinie, przede wszystkim w kontekście sprawiedliwego podziału obowiązków i adekwatnego wynagradzania wysiłków. Jeśli wysiłki dziecka są zauważane, doceniane i odwzajemniane przez rodziców, może ono postrzegać swoją rolę w rodzinie jako zrównoważoną i sprawiedliwą. Natomiast brak zainteresowania i uznania ze strony rodziców może prowadzić do poczucia niesprawiedliwości, które nierzadko przyczynia się do trudności w adaptacji psychospołecznej (Hooper i in., 2008). Badacze podkreślają, że subiektywne poczucie (nie)sprawiedliwości może odgrywać znaczącą rolę w tym, czy proces parentyfikacji przyniesie w dłuższej perspektywie skutki destrukcyjne, czy też konstruktywne (np. Jankowski i in., 2013; Jurkovic, 1997; Kuperminc i in., 2013). W związku z tym, celem szczegółowym trzeciego etapu badań projektu doktorskiego

było określenie zależności pomiędzy instrumentalną i emocjonalną parentyfikacją doświadczoną w młodości oraz ich postrzeganą sprawiedliwością, a motywacjami i pragnieniem rodzicielskim w dorosłości.

Rysunek 6. Schemat zależności weryfikowanych w badaniu.

Podobnie jak w Badaniu 2, tutaj również przyjęto podejście eksploracyjne, **oczekując, że zarówno instrumentalna jak i emocjonalna parentyfikacja będą przewidywać pragnienie posiadania dziecka.** Ponownie – zgodnie z założeniami teoretycznymi modelu TDIB (Miller, 1994, 1995, 2021) – oczekiwano, że pozytywna i negatywna motywacja rodzicielska będą pośredniczyć w tych zależnościach. W Badaniu 3 podjęto jednak próbę pogłębionej analizy zależności pomiędzy poszczególnymi aspektami parentyfikacji. Ponieważ zarówno prace empiryczne, jak i teoretyczne wskazują na postrzeganą niesprawiedliwość jako czynnik modyfikujący relacje między parentyfikacją a aspektami funkcjonowania jednostki (Jurkovic, 1997; Kuperminc i in., 2009), postawiono hipotezę o jej moderacyjnej roli w testowanych związkach pośrednich. W szczególności, założono, że poczucie niesprawiedliwości

będzie albo wzmacniać negatywny (antynatalistyczny) efekt parentyfikacji na pragnienie posiadania dziecka albo osłabiać jej pozytywny (pronatalistyczny) efekt. Weryfikowane zależności zilustrowano schematycznie na Rysunku 6.

METODA

Procedura

Badanie przeprowadzono online w 2022 roku, po uzyskaniu zgody Zespołu ds. Etyki Badań Naukowych Instytutu Psychologii UKSW (decyzja nr 07/2022). Próbę docelową stanowili bezdzietne kobiety i mężczyźni w wieku 18–35 lat, a respondentów rekrutowano metodą kuli śnieżnej. Uczestnicy wypełniali dwa kwestionariusze samoopisowe oraz metryczkę dotyczącą charakterystyk socjodemograficznych i tła rodzinnego.

Narzędzia

Do pomiaru pozytywnej i negatywnej motywacji rodzicielskiej wykorzystano skrócony Kwestionariusz Motywacji Rodzicielskich opracowany w Badaniu 1 (CBQ-SF; Huczevska i in., 2023). Do pomiaru pragnienia posiadania dziecka w przyszłości ponownie wykorzystano 3-itemową skalę opracowaną w ramach polskiej wersji CBQ (Mynarska & Rytel, 2014, 2018).

Do pomiaru doświadczeń parentyfikacji w przeszłości wykorzystano Skalę Rodzinnej Odpowiedzialności dla Dorosłych, część I – Przeszłość (*ang. Filial Responsibility Scale for Adult, Past*; FRS-A; Jurkovic i Thirkield, 1999). W kwestionariuszu tym, respondenci są proszeni o ocenę na skali Likerta 30 stwierdzeń, pozwalając na zmierzenie w sposób retrospektywny: parentyfikację emocjonalną, parentyfikację instrumentalną, oraz postrzeganą niesprawiedliwość. Na potrzeby niniejszego badania przygotowano polską adaptację tego narzędzia we współpracy

z ówczesną magistrantką Psychologii, mgr Klaudią Gorlińską (Kruk). Pełna treść części I przetłumaczonego kwestionariusza została zamieszczona w Załączniku D do niniejszej rozprawy. Własności psychometryczne oryginalnej wersji FRS-A zostały potwierdzone w licznych badaniach (np. Easton, 2016; Jurkovic i in., 2001). Wyniki niniejszego badania wskazują natomiast na dobrą rzetelność polskiego tłumaczenia FRS-A: wszystkie podskale cechowały się satysfakcjonującą spójnością wewnętrzną (α Cronbacha od 0,75 do 0,92). Choć prace nad adaptacją FRS-A nie doczekały się jeszcze osobnej publikacji, narzędzie to już zostało z powodzeniem wykorzystane w badaniach nad tożsamością i prężnością psychiczną (Hryć i Topolewska-Siedzik, 2025).

Próba

Próba składała się z 491 bezdzietnych osób w wieku od 18 do 35 lat (63,1% kobiet). Średnia wieku wynosiła $M = 23,78$ lat ($SD = 4,16$). Ponad połowa respondentów (61,7%) pozostawała w związku, a 38% deklaroowało bycie singlami.

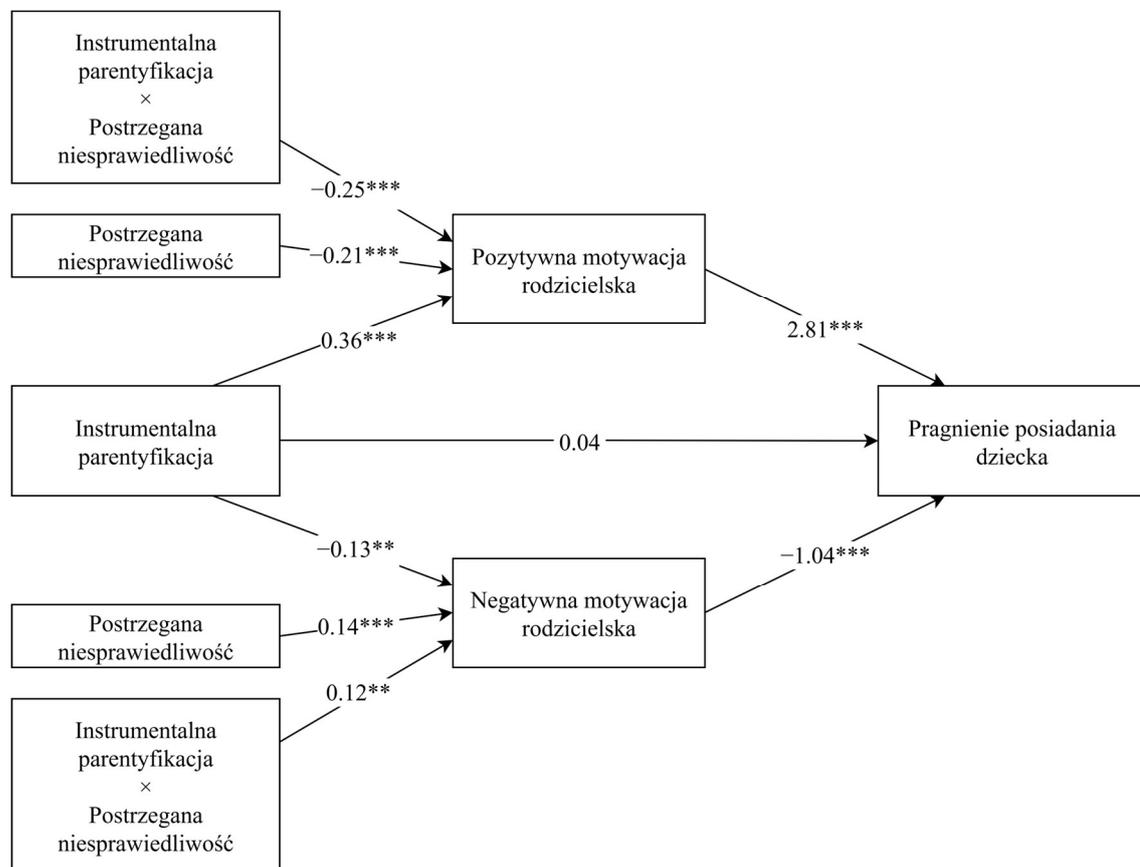
Podejście analityczne

Główne analizy przeprowadzono z wykorzystaniem dwóch modeli moderowanej mediacji, obliczonych za pomocą makra PROCESS (wersja 4.2; Hayes, 2022) dla programu SPSS.

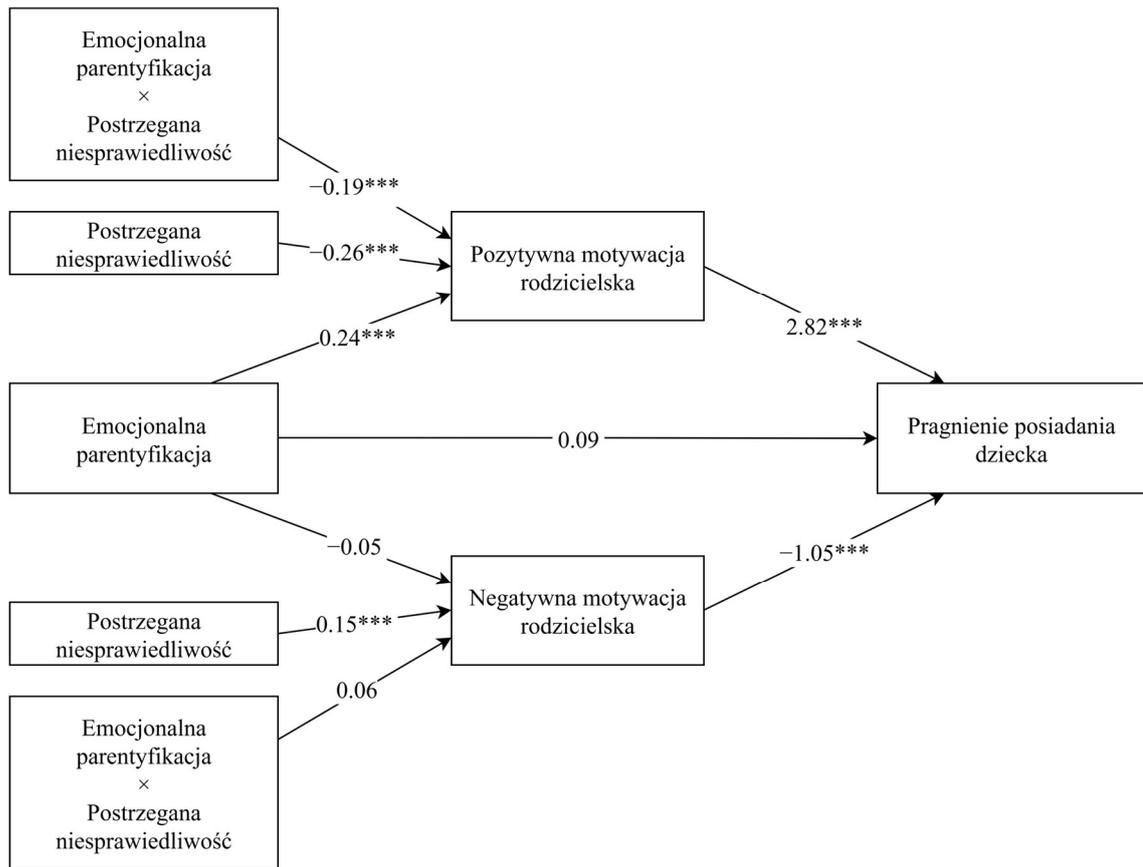
NAJWAŻNIEJSZE WYNIKI

Parentyfikacja instrumentalna pośrednio i dodatnio przewidywała pragnienie posiadania pierwszego dziecka poprzez wyższy poziom pozytywnej oraz niższy poziom negatywnej motywacji rodzicielskiej (Rysunek 7). Parentyfikacja emocjonalna również wywierała dodatni efekt na pragnienie posiadania dziecka za pośrednictwem wyższej pozytywnej motywacji rodzicielskiej (Rysunek 8), jednak efekt ten był słabszy niż w przypadku parentyfikacji instrumentalnej. Nie zaobserwowano związku między

parentyfikacją emocjonalną a negatywną motywacją rodzicielską. Wszystkie efekty pośrednie okazały się zależne od poziomu postrzeganej niesprawiedliwości – występowały wyłącznie wtedy, gdy jej poziom był niski lub przeciętny.

Rysunek 7. Model badanych zależności między instrumentalną parentyfikacją i postrzeganą niesprawiedliwością a motywacjami i pragnieniem rodzicielskim. Przedstawiono niestandardyzowane współczynniki regresji. ** $p < .01$. *** $p < .001$.

Rysunek 8. Model badanych zależności między emocjonalną parentyfikacją i postrzeganą niesprawiedliwością a motywacjami i pragnieniem rodzicielskim. Przedstawiono niestandardowane współczynniki regresji. *** $p < .001$.

PODSUMOWANIE

Badanie 3 dostarczyło dalszych dowodów na pozytywny związek między doświadczeniami parentyfikacji a pragnieniami prokreacyjnymi młodych dorosłych. Wyniki potwierdziły centralną rolę motywacji rodzicielskich, zgodnie z założeniami modelu TDIB, wskazując, że to one stanowią mechanizm przekładający doświadczenia z młodości na decyzje prokreacyjne. Istotnym czynnikiem okazała się postrzegana niesprawiedliwość, która modyfikowała te zależności, co podkreśla złożoność badanych relacji.

DYSKUSJA

Podejmowanie ról rodzicielskich to długofalowe zobowiązanie, wymagające znacznych zasobów emocjonalnych, poznawczych i fizycznych rodziców. Pragnienie rodzicielskie oraz leżące u jego podstaw motywacje, kształtujące się od dzieciństwa, odzwierciedlają gotowość jednostki do zmierzenia się z wymaganiami rodzicielstwa oraz do zbudowania zdrowej więzi z nowonarodzonym dzieckiem (Miller i in., 2002, 2009). Brak takiej gotowości może wiązać się z ryzykiem pogorszenia zdrowia psychicznego nowego rodzica i trudnościami w rozwoju małego dziecka (Barber i in., 1999; Gipson i in., 2008; Joyce i in., 2000; Kost i Lindberg, 2015; Robbins i in., 2021; Saleem i Surkan, 2014). Pragnienie rodzicielskie stanowi istotny czynnik nie tylko w kształtowaniu planów i zachowań prokreacyjnych (Miller, 2011, 2021; Mynarska i Rytel, 2018), lecz również w podejmowaniu przez kobiety zachowań prenatalnych oraz w funkcjonowaniu psychicznym rodziców w okresie okołoporodowym (Ferrari i in., 2021; Lindberg i in., 2015; Robbins i in., 2021). Czynniki te mogą z kolei oddziaływać na zdrowie oraz rozwój społeczno-emocjonalny małego dziecka. W świetle wagi tego zagadnienia, celem przedstawionych badań było zrozumienie jaką rolę w rozwoju pragnień i motywacji rodzicielskich odgrywają młodzieńcze doświadczenia podejmowania ról opiekuńczych, czyli parentyfikacji.

Wszystkie przebadane formy parentyfikacji okazały się dodatnio przewidywać pragnienie posiadania pierwszego dziecka za pośrednictwem pozytywnej motywacji rodzicielskiej. Młodzi dorośli, którzy w dzieciństwie i okresie dorastania częściej podejmowali obowiązki opiekuńcze wobec członków rodziny, wykazywali bardziej pozytywny obraz rodzicielstwa, co przekładało się na silniejsze pragnienie posiadania własnego dziecka. Należy równocześnie podkreślić, że w przypadku parentyfikacji emocjonalnej i instrumentalnej, zależności były obecne tylko

wtedy, gdy poczucie niesprawiedliwości było przeciętne lub niskie. Rezultaty te są zgodne z wcześniejszymi badaniami wskazującymi, że parentyfikacja nie zawsze wiąże się z destrukcyjnymi konsekwencjami (Hooper, 2007; Jurkovic i in., 2004; Kuperminc i in., 2013).

Aby dokonać interpretacji tych zależności i lepiej je zrozumieć, warto odwołać się do różnych płaszczyzn teoretycznych. Według badaczek parentyfikacji, proces odwrócenia ról ma cechy doświadczenia traumatycznego (Chase, 1999; Hooper, 2007) i może być rozumiany jako rodzaj traumy relacyjnej (Schier, 2014, 2018). Tym samym, konsekwencje parentyfikacji można rozpatrywać z perspektywy wzrostu potraumatycznego, czyli pozytywnej zmiany w sferze psychicznej w następstwie zdarzenia traumatycznego (Tedeschi i Calhoun, 1995). Wzrost potraumatyczny wiąże się z pogłębioną refleksją nad osobistymi wartościami, celami życiowymi oraz poczuciem sensu. Może przejawiać się m.in. w budowaniu głębszych relacji z innymi ludźmi, wzroście poczucia sprawczości i zaufania do siebie, a także w większym docenianiu bliskich i rodziny (Ogińska-Bulik, 2013). Rzeczywiście, badania wskazują na dodatni związek dziecięcej parentyfikacji z odpornością psychiczną, umiejętnościami interpersonalnymi i poczuciem kompetencji (Hooper, 2017). W niektórych przypadkach decyzja o zostaniu rodzicem również może stanowić wyraz tej pozytywnej transformacji. Można na przykład przypuszczać, że dziecko doświadczające parentyfikacji może rozwijać wysokie poczucie własnej skuteczności w roli opiekuna, co z kolei sprzyja dostrzeganiu i docenianiu pozytywnych aspektów rodzicielstwa oraz motywuje do podjęcia tej roli w dorosłości. W innych przypadkach, trudne lub traumatyczne doświadczenia mogą zwiększać wrażliwość jednostki na wartości rodzinne, prowadząc do głębszego docenienia trwałych, bliskich relacji oraz potrzeby przekazania życia i osobistego dziedzictwa kolejnemu pokoleniu.

Z perspektywy teorii międzypokoleniowego przekazu traumy osoby, które doświadczyły parentyfikacji, jako dorośli rodzice częściej zwracają się ku własnym dzieciom w poszukiwaniu wsparcia i bliskości, próbując w ten sposób zrekompensować niezaspokojone potrzeby z dzieciństwa (Engelhardt, 2012; Jurkovic, 1997; Macfie i in., 2005). Ujmowanie parentyfikacji w kategoriach traumy przekazywanej z pokolenia na pokolenie otwiera przynajmniej dwie ścieżki interpretacyjne. Z jednej strony, potrzeba zaspokojenia zaniedbanych w dzieciństwie potrzeb może stanowić jedną z przyczyn, dla których osoby doświadczające parentyfikacji nadają szczególne znaczenie korzyściom płynącym z rodzicielstwa i silniej pragną mieć dziecko. Warto zauważyć, że dla osób funkcjonujących w dzieciństwie w odwróconych rolach, powierzanie dziecku obowiązków opiekuńczych może być postrzegane jako normatywny element życia rodzinnego, zaś towarzyszyć temu może przekonanie, że dziecko jest „coś winne” swoim rodzicom. Z drugiej strony, dla niektórych sparentyfikowanych osób wychowywanie własnego dziecka może stanowić próbę przeżycia doświadczenia korekcyjnego – zbudowania zdrowych, prawidłowych relacji rodzinnych, a tym samym przerwania międzypokoleniowego cyklu przekazywania traumy.

Kontekst rodzinny, w jakim zachodzi parentyfikacja, również odgrywa istotną rolę w kształtowaniu jej późniejszych konsekwencji. Mimo że postrzegane korzyści z parentyfikacji oraz poczucie niesprawiedliwości to odrębne konstrukty, oba – choć w przeciwnych kierunkach – odnoszą się do subiektywnej oceny relacji z rodziną pochodzenia oraz pełnionej w niej roli. Uzyskane wyniki Badania 2 wskazują, że postrzegane korzyści z parentyfikacji są dodatnio powiązane z pozytywną motywacją rodzicielską i pragnieniem posiadania dziecka, a ujemnie – z motywacją negatywną. Innymi słowy, im wyższe było zadowolenie z relacji i podziału ról rodzinnych w młodości, tym silniejsze było pragnienie posiadania dziecka, większe dostrzegane

korzyści z rodzicielstwa i jednocześnie mniejsze postrzegane koszty. Oznacza to, że nie tylko sam proces parentyfikacji, ale również (lub przede wszystkim) sposób, w jaki dziecko interpretuje swoją pozycję i relacje w rodzinie, mają znaczenie dla późniejszej gotowości do wejścia w rolę rodzica. Wnioski te znajdują potwierdzenie także w wynikach Badania 3, dotyczących poczucia niesprawiedliwości, które okazało się ujemnie związane z pozytywną motywacją i pragnieniem rodzicielskim, a dodatkowo – z negatywną motywacją rodzicielską. Co więcej, zmienna postrzeganej niesprawiedliwości pełniła również rolę moderatora analizowanych zależności. Zgromadzone dane sugerują, że jeśli dziecko postrzega swój wkład w fizyczne lub społeczno-emocjonalne funkcjonowanie rodziny jako jednostronny i niedoceniany (tj. przy wysokim poziomie odczuwanej niesprawiedliwości), może nie rozwinąć pozytywnych postaw wobec rodzicielstwa. Przykładowo, dziecko, które było częściej obarczane opieką nad młodszym rodzeństwem może w dorosłości przywiązywać większą wagę do pozytywów rodzicielstwa, takich jak zabawa z dzieckiem czy obserwowanie jego rozwoju, pod warunkiem, że jego dziecięce wysiłki były – przynajmniej do pewnego stopnia – dostrzegane i nagradzane.

Osoby doświadczające w dzieciństwie relacji rodzinnych opartych na otwartości i wzajemnym wsparciu, mogą również być mniej podatne na lęki i obawy związane z rodzicielstwem. Z perspektywy teorii systemów rodzinnych, która postrzega parentyfikację jako zakłócenie granic między podsystemami dziecka i rodziców (Kerig, 2005), poczucie sprawiedliwości może odzwierciedlać próbę rodziców utrzymania jasnych i adekwatnych granic. Może to mieć miejsce na przykład w sytuacji, gdy parentyfikacja ma charakter tymczasowy i wynika z nieprzewidzianych okoliczności, takich jak choroba lub wypadek rodzica. Rodzic, który mimo nadmiernego obciążenia dziecka w takiej sytuacji pozostaje wyrozumiały, wspierający i zaangażowany, może

sprzyjać transformacji tego doświadczenia w źródło zasobów, takich jak pozytywne przekonania na temat rodziny. Aby dogłębniej zrozumieć, w jaki sposób parentyfikacja wiąże się z podjęciem roli rodzicielskiej, wskazane jest, aby przyszłe badania uwzględniały dodatkowe jej aspekty, takie jak czas trwania i częstotliwość zachowań identyfikowanych jako parentyfikacja, a także profil odbiorcy wsparcia (np. matka vs ojciec; jedna osoba vs kilku członków rodziny).

Ważną warstwą interpretacyjną może okazać się również kontekst społeczno-kulturowy przeprowadzonych badań. Dotychczasowe badania sugerują, że skutki parentyfikacji różnią się w zależności od dominujących wartości kulturowych (Jurkovic i in., 2004; Khafi i in., 2014; Kuperminc i in., 2013). W analizach dotyczących społeczeństwa polskiego podkreśla się jego tradycjonalistyczny charakter, silnie zakorzeniony w systemie wartości katolickich (Dryjanska, 2021). W tym kontekście relacje rodzinne często postrzegane są w kategoriach hierarchicznych: rolę autorytetu pełnią rodzice, a dziecko lokowane jest w pozycji podporządkowanej (Hofstede i in., 2010). Taka struktura sprzyja większej akceptacji powierzania dziecku określonych obowiązków, ponieważ wpisuje się to w uznany porządek rodzinny. Co więcej, w Polsce to właśnie rodzina stanowi podstawowe źródło wzajemnego wsparcia – szczególnie w wymiarze praktycznym – co częściowo wynika z ograniczonego dostępu do instytucjonalnych form opieki (Ariaans i in., 2021; Saraceno i Keck, 2010). Może to dodatkowo wzmacniać akceptację powierzania dzieciom określonych zadań i ról. Na tym tle parentyfikacja jawi się nie tylko jako potencjalne obciążenie, lecz także jako społecznie akceptowalny element życia rodzinnego (Chojnacka i Iwański, 2022), mogący sprzyjać kształtowaniu pozytywnej motywacji rodzicielskiej i pragnienia posiadania dziecka.

Te same doświadczenia, uznane za normatywne w jednym kontekście kulturowym, w innych społeczeństwach mogłyby zostać odebrane jako niewłaściwe lub wręcz krzywdzące, prowadząc do odmiennych konsekwencji rozwojowych. Przykładem kontrastowym wobec Polski jest społeczeństwo fińskie, w którym silniej wspiera się indywidualizm i kładzie większy nacisk na równość w relacjach rodzinnych (Hofstede i in., 2010). Relatywnie słabsze jest również poczucie zobowiązań wobec członków rodziny, a dobrze rozwinięty system opieki instytucjonalnej oraz szeroki dostęp do opieki zdrowotnej w Finlandii może ograniczać presję spoczywającą na członkach rodziny w zakresie wsparcia (Saraceno i Keck, 2010). W rezultacie, w fińskim kontekście społeczno-kulturowym parentyfikacja jako zjawisko nienormatywne może mieć odmienny wpływ na pragnienie rodzicielskie młodych dorosłych. Porównawcze badania międzynarodowe mogłyby w przyszłości rzucić światło na rolę kontekstu społeczno-kulturowego, politycznego i ekonomicznego w zależnościach między parentyfikacją a decyzjami rodzicielskimi.

Przeprowadzone w ramach projektu doktorskiego badania należą do jednych z pierwszych, które analizują związek parentyfikacji z decyzjami prokreacyjnymi i jako pierwsze biorą pod uwagę znaczenie parentyfikacji dla motywacji i pragnień rodzicielskich. Tym samym nie tylko wzbogacają one dotychczasowe ujęcia teoretyczne parentyfikacji, wskazując na kolejny obszar funkcjonowania psychologicznego, w którym mogą ujawniać się długofalowe konsekwencje odwrócenia ról w rodzinie (Jurkovic, 1997), ale też stanowią istotny wkład w rozwój teorii podejmowania decyzji prokreacyjnych (Miller, 1994), oferując wgląd w potencjalne determinanty motywacji rodzicielskich oraz potwierdzając pośredniczącą rolę tych motywacji w kształtowaniu pragnienia posiadania dziecka.

Otrzymane rezultaty wspierają zakładaną przez model teoretyczny TDIB sekwencję (Rysunek 2), zgodnie z którą wczesne doświadczenia kształtują motywacje rodzicielskie, a następnie motywacje te oddziałują na chęć posiadania dziecka (Badania 2 i 3). Dodatkowo, wyniki Badania 1 – w zgodzie z wcześniejszymi badaniami (np. Miller 1994, Mynarska i Rytel 2018) – potwierdzają, że pragnienie posiadania dziecka wywiera efekt na intencję rodzicielską, czyli plany i zamierzenia dotyczące prokreacji. Zgromadzone dowody stanowią istotny głos w dyskusji nad racjonalnością procesu decyzyjnego odnośnie do posiadania potomstwa. Z jednej strony udokumentowana ścieżka motywacja i relacje pomiędzy poszczególnymi stanami motywacyjnymi sugerują, że prokreacja nie powinna być ujmowana wyłącznie jako rezultat przypadku bądź biologicznego imperatywu, jak sugerują podejścia biologiczne. Z drugiej strony, redukcja decyzji o rodzicielstwie do „zimnej” kalkulacji kosztów i zysków – postulowanej w modelach ekonomicznych – również wydaje się nieadekwatna. Uzyskane wyniki przemawiają raczej za stanowiskiem pośrednim, akcentującym złożoność i wieloaspektowość procesów decyzyjnych związanych z rodzicielstwem. Pogłębiona wiedza na temat psychologicznych mechanizmów leżących u podłoża starań o dziecko (lub działań podejmowanych w celu uniknięcia ciąży) pozwala na pełniejsze zrozumienie zachowań prokreacyjnych zarówno w wymiarze indywidualnym, jak i społecznym, otwierając tym samym drogę do bardziej pogłębionego wyjaśniania trendów demograficznych obserwowanych w społeczeństwach rozwiniętych.

Wyniki badań własnych wnoszą szczególnie istotny wkład w odniesieniu do początkowego ogniwa sekwencji TDIB – motywacji rodzicielskich. Ukształtowanie pozytywnej i negatywnej motywacji rodzicielskiej stanowi fundament podejmowania decyzji o rodzicielstwie, wyznaczający przebieg wszystkich kolejnych etapów procesu decyzyjnego (Miller, 2011). Mimo kluczowego znaczenia tego etapu, wciąż dostrzegamy

jest niedostatek badań nad czynnikami warunkującymi kształtowanie się motywacji rodzicielskich, szczególnie w obszarze bardziej złożonych zjawisk psychologicznych. Uzyskane rezultaty uzupełniają tę lukę, wskazując na istotną rolę dziecięcych doświadczeń parentyfikacji i ich percepcji w kształtowaniu motywacji prokreacyjnych. Dodatkowo, ważnym wkładem w badania nad motywacjami rodzicielskimi jest umożliwienie ich pomiaru w krótszym formacie. Stworzony w ramach niniejszej rozprawy kwestionariusz – CBQ-SF – stanowi użyteczne i psychometrycznie sprawdzone narzędzie do pomiaru pozytywnych i negatywnych motywacji prokreacyjnych na różnych etapach rozwoju, od późnej adolescencji aż po dorosłość w średnim wieku. W związku z tym narzędzie może być z powodzeniem stosowane w badaniach naukowych na szeroką skalę, a także jako wsparcie w projektowaniu polityk publicznych oraz działań profilaktycznych w obszarze planowania rodziny. W kontekście utrzymującego się niskiego poziomu dzietności — będącego jednym z kluczowych wyzwań dla decydentów (Wilkins, 2019) — CBQ-SF może mieć szczególną wartość, umożliwiając pogłębioną analizę psychologicznych uwarunkowań decyzji o rodzicielstwie.

OGRANICZENIA I DALSZE KIERUNKI BADAŃ

Chociaż zrealizowane badania dostarczyły wielu cennych wyników, nie są one wolne od ograniczeń. Mimo, że zastosowany model podejmowania decyzji prokreacyjnych pozwala określić chronologiczny porządek analizowanych zmiennych, to przekrojowy charakter badań ogranicza możliwość formułowania wniosków przyczynowo-skutkowych. Niemniej, obserwowane związki stanowią wartościowy punkt wyjścia do pogłębionego rozumienia tego, w jaki sposób wczesne doświadczenia opiekuńcze mogą wpływać na późniejsze wybory w sferze rodzicielstwa. Zastosowanie

podejścia podłużnego w przyszłych badaniach pozwoli lepiej uchwycić kierunek zależności oraz wyodrębnić efekty zmiennych zakłócających. Dodatkowym ograniczeniem jest retrospektywny charakter pytań dotyczących doświadczeń z dzieciństwa, który wiąże się z ryzykiem błędów pamięci. Uczestnicy mogą nieświadomie rekonstruować lub reinterpretować wspomnienia związane z parentyfikacją i sprawiedliwością przez pryzmat aktualnych relacji rodzinnych, co może prowadzić do zawyżenia lub zaniżenia ocen dotyczących intensywności i sprawiedliwości tych doświadczeń. Należy jednak podkreślić, że pomiar parentyfikacji u dzieci wiązałby się z istotnymi wyzwaniami metodologicznymi, zaś opieranie się na retrospektywnych relacjach dorosłych stanowi podejście szeroko ugruntowane w tym obszarze badań (Hooper i Doehler, 2012). W końcu, choć w badaniu nie odnotowano różnic związanych z płcią, ten wymiar nie powinien zostać całkowicie pominięty. Parentyfikacja może przebiegać odmiennie w zależności od układu płci w diadzie rodzic–dziecko (np. matka–córka vs ojciec–córka) czy par rodzeństwa (Chase, 1999; Thomas, 2017). W przyszłości warto zweryfikować, jak dynamika parentyfikacji jedнопłciowej i mieszanej wpływa na jej konsekwencje.

Swoistym ograniczeniem przeprowadzonych badań jest koncentrowanie się na osobach bezdzietnych. Wybór ten był uzasadniony z perspektywy postawionych celów badawczych, jednak takie zawężenie istotnie ogranicza możliwości formułowania wniosków odnoszących się do szerszej populacji. Mimo że próby wykorzystane w niniejszych badaniach były heterogeniczne pod względem płci, wieku, statusu społeczno-ekonomicznego oraz miejsca zamieszkania, nie można ich uznać za reprezentatywne dla populacji Polek i Polaków w danym przedziale wiekowym. Konsekwentnie, użyteczność opracowanego Kwestionariusza Motywacji Rodzicielskich ogranicza się w obecnym kształcie do grupy osób bezdzietnych. Aby lepiej ocenić

wartość praktyczną narzędzia, CBQ-SF powinien zostać zweryfikowany dodatkowo w grupie rodziców. W dotychczasowych badaniach CBQ wykazał dobre właściwości psychometryczne zarówno wśród osób posiadających dzieci, jak i tych bezdzietnych (Miller, 1994, 1995), jednak analogiczna weryfikacja jest konieczna również w odniesieniu do wersji skróconej. Ponadto, analizowane związki motywacji i pragnień prokreacyjnych z parentyfikacją mogą stać się w przyszłości przedmiotem bardziej złożonych badań wśród rodziców, zwłaszcza w odniesieniu do ich doświadczeń związanych z pierwszym dzieckiem.

Na zakończenie należy podkreślić, że przeprowadzone badania zostały osadzone w polskim kontekście społeczno-kulturowym, co naturalnie ogranicza możliwość generalizacji uzyskanych wniosków na inne kraje, zwłaszcza te charakteryzujące się odmiennymi uwarunkowaniami kulturowymi. W przyszłych badaniach warto zatem rozszerzyć analizy, weryfikując zarówno własności psychometryczne kwestionariusza CBQ-SF, jak i zależności pomiędzy motywacjami oraz pragnieniami rodzicielskimi a zjawiskiem parentyfikacji, w różnych kontekstach społeczno-kulturowych. Jest to kierunek badań, który będzie kontynuowany w ramach projektu badawczego *Dynamika rodzinna a decyzje prokreacyjne: rola parentyfikacji dla postaw rodzicielskich i intencji posiadania pierwszego dziecka* (Narodowe Centrum Nauki, nr grantu: 2024/53/N/HS4/00576; kierownik: Izabela Huczevska). W projekcie tym analizowane będzie znaczenie doświadczenia parentyfikacji dla decyzji prokreacyjnych w Polsce, Finlandii oraz we Włoszech.

ZNACZENIE PRAKTYCZNE BADAŃ

Zgromadzone dane mogą stanowić podstawę do formułowania praktycznych rekomendacji w obszarze wsparcia psychologicznego i pracy terapeutycznej z osobami, które doświadczyły parentyfikacji. Zrozumienie, w jaki sposób postrzegana sprawiedliwość moderuje skutki parentyfikacji, tworzy ramy dla opracowania ukierunkowanych działań wspierających równowagę w relacjach rodzinnych – zwłaszcza w rodzinach doświadczających nagłych trudności, takich jak choroba czy wypadek rodzica. Interwencje te powinny koncentrować się na wspieraniu rodzin w takim podziale obowiązków, który jest jak najlepiej dostosowany do możliwości rozwojowych dziecka lub przynajmniej nie jest przez nie odbierany jako szczególnie niesprawiedliwy. Wzmacnianie relacji opartych na otwartości, wzajemności i wsparciu może ograniczać negatywne skutki parentyfikacji i sprzyjać korzystniejszemu przebiegowi rozwoju psychospołecznego dziecka. Przepuszczalnie, już samo uświadamianie rodzicom potencjalnych skutków parentyfikacji i wiążącego się z nią poczucia niesprawiedliwości może sprzyjać podejmowaniu bardziej świadomych decyzji dotyczących źródeł wsparcia, kierując ich raczej ku innym dorosłym (np. przyjaciołom, dalszym członkom rodziny, tymczasowo zatrudnionej pomocy) niż ku własnym dzieciom. Wnioski płynące z przeprowadzonych badań mogą okazać się szczególnie wartościowe dla psychoterapeutów i doradców pracujących z osobami rozważającymi decyzję o rodzicielstwie lub świadomie wybierającymi bezdzietność. W przypadku osób z doświadczeniem parentyfikacji, istotnym elementem procesu terapeutycznego i rozwoju osobistego może być refleksja nad źródłami własnych przekonań, ideałów i preferencji związanych z pełnieniem roli rodzica. Nadanie znaczenia doświadczeniom parentyfikacji z okresu dzieciństwa może mieć szczególną wartość w sytuacji wewnętrznego konfliktu dotyczącego decyzji prokreacyjnych. Osoba stojąca wobec

decyzji o posiadaniu dziecka może doświadczać ambiwalencji rodzicielskiej – czyli trudnego emocjonalnie stanu wewnętrznego rozdarcia wobec wejścia w rolę rodzica. Eksploracja źródeł tej ambiwalencji, zwłaszcza w kontekście wczesnych relacji rodzinnych, może pomóc w uzyskaniu bardziej klarownej perspektywy i umożliwić dokonanie wyboru zgodnego z indywidualnymi wartościami i potrzebami.

Ważnym praktycznym osiągnięciem przeprowadzonych badań jest skrócony Kwestionariusz Motywacji Rodzicielskich – CBQ-SF. Narzędzie to może znaleźć zastosowanie w szerokim zakresie interwencji psychologicznych. Na poziomie indywidualnym może wspomóc identyfikację źródeł objawów depresyjnych i lękowych w okresie okołoporodowym, zaś w przypadku par, CBQ-SF może pomóc w rozpoznaniu źródeł kryzysu relacyjnego związanego z rozbieżnymi motywacjami prokreacyjnymi partnerów. Co więcej, narzędzie to dostarcza wglądu w konkretne źródła niepokoju, złości lub frustracji rodzicielskiej — emocji, które mogą zaburzać kształtujące się wzorce interakcji między rodzicem a dzieckiem. Wzorce te mają zasadnicze znaczenie dla rozwoju emocjonalnego dziecka (Bowlby, 1988), w szczególności w kontekście kształtowania bezpiecznego stylu przywiązania (Miller i in., 2002, 2009). Rozpoznanie indywidualnych profili motywacyjnych może stanowić punkt wyjścia do udzielenia adekwatnego wsparcia i ukierunkowanej pomocy psychologicznej.

WNIOSKI KOŃCOWE

Zaprezentowane badania znacząco pogłębiły rozumienie konsekwencji wczesnych doświadczeń w rodzinie pochodzenia, w szczególności parentyfikacji, dla decyzji prokreacyjnych w dorosłości. Wyniki wykazały, że – przynajmniej w kontekście polskim – dziecięca parentyfikacja może sprzyjać późniejszej decyzji o zostaniu rodzicem poprzez kształtowanie pozytywnych motywacji rodzicielskich. Istotną rolę w tym procesie odgrywa postrzegana jakość wczesnych relacji rodzinnych, a także satysfakcja z pełnionej w dzieciństwie roli. Wyniki badań wpisują się w ramy modelu TDIB oraz zakładaną przez niego sekwencję – od wczesnych doświadczeń w relacji z najbliższą rodziną, poprzez motywacje prokreacyjne, do pragnienia posiadania dziecka. Tym samym, niniejsza rozprawa nie tylko daje empiryczne poparcie rozwojowym teoriom decyzji prokreacyjnych, lecz także rozwija je, wnosząc nową perspektywę do rozumienia psychologicznych uwarunkowań decyzji o rodzicielstwie.

BIBLIOGRAFIA

- Angeles L. (2009). Children and life satisfaction. *Journal of Happiness Studies*, 11(4), 523–538. <https://doi.org/10.1007/s10902-009-9168-z>
- Ariaans, M., Linden, P., & Wendt, C. (2021). Worlds of long-term care: A typology of OECD countries. *Health Policy*, 125(5), 609–617. <https://doi.org/10.1016/j.healthpol.2021.02.009>
- Avison, M., & Furnham, A. (2015). Personality and voluntary childlessness. *Journal of Population Research*, 32(1), 45–67. <https://doi.org/10.1007/s12546-014-9140-6>
- Axinn, W. G., Clarkberg, M. E., & Thornton, A. (1994). Family influences on family size preferences. *Demography*, 31(1), 65–79. <https://doi.org/10.2307/2061908>
- Bachrach, C. A. & Morgan, S. P. (2013). A cognitive–social model of fertility intentions. *Population and Development Review*, 39, 459–485. <https://doi.org/10.1111/j.1728-4457.2013.00612.x>
- Balbo, N., & Mills, M. (2011). The influence of the family network on the realisation of fertility intentions. *Vienna Yearbook of Population Research*, 9, 179–205. <https://doi.org/10.1553/populationyearbook2011s179>
- Baranowska A., & Matysiak A. (2011). Does parenthood increase happiness? Evidence for Poland. *Vienna Yearbook of Population Research*, 9, 307–325. <https://doi.org/10.1553/populationyearbook2011s307>
- Barber, J. S. (2000). Intergenerational influences on the entry into parenthood: Mothers' preferences for family and nonfamily behavior. *Social Forces*, 79(1), 319–348. <https://doi.org/10.1093/sf/79.1.319>
- Barber, J. S., Axinn, W. G., & Thornton, A. (1999). Unwanted childbearing, health, and mother-child relationships. *Journal of Health & Social Behavior*, 40(3), 231–257. <https://doi.org/10.2307/2676350>

- Becker, G. (1960). An economic analysis of fertility. In National Bureau of Economic Research, *Demographic and economic change in developed countries*. Princeton University Press.
- Bernardi, L., Mynarska, M., & Rossier, C. (2015). Uncertain, changing and situated fertility intentions. In D. Philipov, A. C. Liefbroer & J. E. Klobas (Eds.), *Reproductive decision-making in a macro-micro perspective* (pp. 113–139). Dordrecht: Springer. https://doi.org/10.1007/978-94-017-9401-5_5
- Berrington, A. (2017). Childlessness in the UK. In M. Kreyenfeld & D. Konietzka (Eds.), *Childlessness in Europe: Contexts, causes, and consequences* (pp. 1–33). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-44667-7_3
- Billari, F. C., Philipov, D., & Testa, M. R. (2009). Attitudes, norms and perceived behavioural control: Explaining fertility intentions in Bulgaria. *European Journal of Population*, 25(4), 439–465. <https://doi.org/10.1007/s10680-009-9187-9>
- Billingsley, S., & Ferrarini, T. (2014). Family policy and fertility intentions in 21 European countries. *Journal of Marriage and Family*, 76(2), 428–445. <https://doi.org/10.1111/jomf.12097>
- Bloom, T. L., Mosher, W., Alhusen, J., Lantos, H., & Hughes, R. B. (2017). Fertility desires and intentions among U.S. women by disability status: Findings from the 2011-2013 National Survey of Family Growth. *Maternal and Child Health Journal*, 21(8), 1606–1615. <https://doi.org/10.1007/s10995-016-2250-3>
- Borchet, J., Hooper, L. M., Lewandowska-Walter, A., Połomski, P., Peplińska, A., & Rostowska, T. (2022). An investigation of a Polish version of the Parentification Inventory. *Journal of Child & Family Studies*, 31(10), 2769–2784. <https://doi.org/10.1007/s10826-022-02338-6>

- Borchet, J., Lewandowska-Walter, A., Rostowska, T. (2018). Performing developmental tasks in emerging adults with childhood parentification – insights from literature. *Current Issues in Personality Psychology*, 6(3), 242–251.
<https://doi.org/10.5114/cipp.2018.75750>
- Boszormenyi-Nagy, I., Spark, G. M. (1973). *Invisible loyalties: Reciprocity in intergenerational family therapy*. Harper & Row.
- Bowlby, J. (1973). *Attachment and loss. Vol. 2: Separation: anxiety and anger*. New York, NY: Basic Books.
- Bowlby, J. (1988). *A secure base: Parent-child attachment and healthy human development*. Basic Books.
- Buhr, P., Lutz, K., & Peter, T. (2018). The influence of the number of siblings on expected family size in a cohort of young adults in Germany. *Demographic Research*, 39, 315–336. <https://doi.org/10.4054/DemRes.2018.39.10>
- Buyukkececi, Z., & Leopold, T. (2021). Sibling influence on family formation: A study of social interaction effects on fertility, marriage, and divorce. *Advances in Life Course Research*, 47, 100359. <https://doi.org/10.1016/j.alcr.2020.100359>
- Byng-Hall, J. (2008). The significance of children fulfilling parental roles: Implications for family therapy. *Journal of Family Therapy*, 30, 147–162.
<https://doi.org/10.1111/j.1467-6427.2008.00423.x>
- Chase, N. (1999). An overview of theory, research, and societal issues. In N. Chase (Ed.), *Burdened children: Theory, research, and treatment of parentification* (pp. 3–33). The Guilford Press.
- Chojnacka, B., & Iwański, R. (2022). Young carers and parentification—Between support and responsibility: Involving the child in the functioning of the family. *Journal of Family Issues*, 43(11), 2910–2932. <https://doi.org/10.1177/0192513X211038072>

- Chwastek, A., & Mynarska, M. (2024). Navigating work and motherhood: Exploring the link between career orientation and childbearing motivations in emerging adulthood. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 43(5), 1288–1300. <https://doi.org/10.1080/02646838.2024.2316317>
- Ciesielski, P., & Bakiera, L. (2024). Childfreeness in Poland – group description and reasons behind not wanting to have children. *Current Psychology*, 43, 30644–30654. <https://doi.org/10.1007/s12144-024-06461-z>
- Cirtel, A. A., De Rose, A., & Arezzo, M. F. (2019). Childbearing intentions in a low fertility context: The case of Romania. *Genus*, 75(1), 4. <https://doi.org/10.1186/s41118-018-0046-6>
- Dommermuth, L., Klobas, J., & Lappegård, T. (2011). Now or later? The theory of planned behavior and timing of fertility intentions. *Advances in Life Course Research*, 16(1), 42–53. <https://doi.org/10.1016/j.alcr.2011.01.002>
- Dryjanska, L. (2021). Families and family values in Poland. In I. Albert, M. Emirhafizovic, C. Shpigelman, & U. Trummer (Eds.), *Families and family values in society and culture* (pp. 329–344). Information Age Publishing.
- Engelhardt, J. A. (2012). The developmental implications of parentification: Effects on childhood attachment. *Graduate Student Journal of Psychology*, 14, 45–52. <https://doi.org/10.52214/gsjp.v14i.10879>
- Ferrari, B., Mesiano, L., Benacchio, L., Ciulli, B., Donolato, A., & Riolo, R. (2021). Prevalence and risk factors of postpartum depression and adjustment disorder during puerperium—a retrospective research. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 39(5), 486–498. <https://doi.org/10.1080/02646838.2020.1786035>
- Gipson, J. D., Koenig, M. A., & Hindin, M. J. (2008). The effects of unintended pregnancy on infant, child, and parental health: A review of the literature. *Studies*

in *Family Planning*, 39(1), 18–38. <https://doi.org/10.1111/j.1728-4465.2008.00148.x>

Główny Urząd Statystyczny. (2024, 26 listopada). *Rocznik demograficzny 2024*. <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/rocznik-demograficzny-2024,3,18.html>

Gray, E., Evans, A., & Reimondos, A. (2013). Childbearing desires of childless men and women: When are goals adjusted? *Advances in Life Course Research*, 18(2), 141–149. <https://doi.org/10.1016/j.alcr.2012.09.003>.

Guedes, M., Pereira, M., Pires, R., Carvalho, P., & Canavarro, M. C. (2015). Childbearing Motivations Scale: Construction of a new measure and its preliminary psychometric properties. *Journal of Child and Family Studies*, 24(1), 180–194. <https://doi.org/10.1007/s10826-013-9824-0>.

Hayes, A. F. (2022). *Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis: A regression-based approach* (Vol. 3). The Guilford Press.

Hayford, S. R., & Morgan, S. P. (2008). Religiosity and fertility in the United States: The role of fertility intentions. *Social Forces*, 86(3), 1163–1188. <https://doi.org/10.1353/sof.0.0000>

Hintz, E., & Tucker, R. (2023). Perceptions of the childfree. *Oxford Research Encyclopedia of Communication*, 233–253. <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190228613.013.1449>

Hoffman, L. W., Hoffman, M. L. (1973). The value of children to parents. In J. T. Fawcett (Ed.), *Psychological perspectives on population* (pp. 19–76). New York: Basic Books.

Hofstede, G., Hofstede, G. J., & Minkov, M. (2010). *Cultures and organizations: Software of the mind, Third edition*. McGraw-Hill.

- Hooper, L. M. (2007). The application of attachment theory and family systems theory to the phenomena of parentification. *The Family Journal*, 15(3), 217–223. <https://doi.org/10.1177/1066480707301290>
- Hooper, L. M. (2017). Parentification. In R. Levesque (Ed.), *Encyclopedia of adolescence* (pp. 2023–2031). Springer. https://doi.org/10.1007/978-1-4419-1695-2_169
- Hooper, L. M., & Doehler, K. (2012). Assessing family caregiving: A comparison of three retrospective parentification measures. *Journal of Marital and Family Therapy*, 38(4), 653–666. <https://doi.org/10.1111/j.1752-0606.2011.00258.x>
- Hooper, L. M., DeCoster, J., White, N., & Voltz, M. L. (2011). Characterizing the magnitude of the relation between self-reported childhood parentification and adult psychopathology: A meta-analysis. *Journal of Clinical Psychology*, 67(10), 1028–1043. <https://doi.org/10.1002/jclp.20807>
- Hooper, L. M., Doehler, K., Wallace, S. A., & Hannah, N. J. (2011). The Parentification Inventory: Development, validation, and cross-validation. *American Journal of Family Therapy*, 39, 226–241. <https://doi.org/10.1080/01926187.2010.531652>
- Hooper, L. M., Marotta, S. A., & Lanthier, R. P. (2008). Predictors of growth and distress following childhood parentification: A retrospective exploratory study. *Journal of Child and Family Studies*, 17(5), 693–705. <https://doi.org/10.1007/s10826-007-9184-8>
- Hryć, G., Topolewska-Siedzik, E. (16–18 czerwca 2025). *Kiedy parentyfikacja buduje, a kiedy obciąża? Znaczenie zjawiska dla kształtowania się tożsamości i prężności psychicznej*
Warszawa, Polska.
- Huczevska, I., Leśniak, J., Mynarska, M., & Miller, W. B. (2023). A short measure of childbearing motivations: Development and validation on Polish samples of adults

- and adolescents. *Journal of Child and Family Studies*, 32, 1823–1838.
<https://doi.org/10.1007/s10826-022-02497-6>
- Jacobvitz, D., Riggs, S., & Johnson, E. (1999). Cross-sex and same-sex family alliances: Immediate and long-term effects on sons and daughters. In N. D. Chase (Ed.), *Burdened children: Theory, research, and treatment of parentification* (pp. 34–55). Sage Publications, Inc. <https://doi.org/10.4135/9781452220604.n2>
- Jankowski, P. J., Hooper, L. M., Sandage, S. J., & Hannah, N. J. (2013). Parentification and mental health symptoms: Mediator effects of perceived unfairness and differentiation of self. *Journal of Family Therapy*, 35(1), 43–65. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6427.2011.00574.x>
- Joyce, T. J., Kaestner, R., & Korenman, S. (2000). The effect of pregnancy intention on child development. *Demography*, 37(1), 83–94. <https://doi.org/10.2307/2648098>
- Jurkovic, G. J. (1997). *The plight of the parentified child*. Brunner Mazel, Inc.
- Jurkovic, G. J., & Thirkield, A. (1999). *Filial Responsibility Scale-Adult (FRS-A)*. APA PsycTests. <https://doi.org/10.1037/t17803-000>
- Jurkovic, G. J., Kuperminc, G., Perilla, J., Murphy, A., Ibañez, G., & Casey, S. (2004). Ecological and ethical perspectives on filial responsibility: Implications for primary prevention with immigrant Latino adolescents. *The Journal of Primary Prevention*, 25(1), 81–104.
<https://doi.org/10.1023/B:JOPP.0000039940.99463.eb>
- Jurkovic, G. J., Thirkield, A., & Morrell, R. (2001). Parentification of adult children of divorce: A multidimensional analysis. *Journal of Youth and Adolescence*, 30(2), 245–257. <https://doi.org/10.1023/A:1010349925974>

- Karhunen, O., Jokela, M. & Golovina, K. (2023). Associations between early family environment and ideal number of children. *International Journal of Psychology*, 58, 574–583. <https://doi.org/10.1002/ijop.12933>
- Kerig, P. K. (2005). Revisiting the construct of boundary dissolution: A multidimensional perspective. *Journal of Emotional Abuse*, 5, 542. https://doi.org/10.1300/J135v05n02_02
- Khafi, T. Y., Yates, T. M., & Luthar, S. S. (2014). Ethnic differences in the developmental significance of parentification. *Family Process*, 53(2), 267–287. <https://doi.org/10.1111/famp.12072>
- Klobas, J. E., & Ajzen, I. (2015). Making the decision to have a child. In D. Philipov, A. C. Liefbroer, & J. E. Klobas (Eds.), *Reproductive decision-making in a macro-micro perspective* (pp. 41–78). Springer Science + Business Media. https://doi.org/10.1007/978-94-017-9401-5_3
- Kost, K., & Lindberg, L. (2015). Pregnancy intentions, maternal behaviors, and infant health: Investigating relationships with new measures and propensity score analysis. *Demography*, 52, 83–111. <https://doi.org/10.1007/s13524-014-0359-9>
- Kotowska, I., Józwiak, J., Matysiak, A., & Baranowska, A. (2008). Poland: Fertility decline as a response to profound societal and labour market changes?. *Demographic Research*, 19(22), 795–854. <https://doi.org/10.4054/DemRes.2008.19.22>
- Kotte, M., & Ludwig, V. (2011). Intergenerational transmission of fertility intentions and behaviour in Germany: The role of contagion. *Vienna Yearbook of Population Research*, 9, 207–226. <https://doi.org/10.1553/populationyearbook2011s207>

- Kuhnt, A. K., & Trappe, H. (2016). Channels of social influence on the realization of short-term fertility intentions in Germany. *Advances in Life Course Research, 27*, 16–29. <https://doi.org/10.1016/j.alcr.2015.10.002>
- Kuperminc, G. P., Jurkovic, G. J., & Casey, S. (2009). Relation of filial responsibility to the personal and social adjustment of Latino adolescents from immigrant families. *Journal of Family Psychology, 23*(1), 14–22. <https://doi.org/10.1037/a0014064>
- Kuperminc, G. P., Wilkins, N. J., Jurkovic, G. J., & Perilla, J. L. (2013). Filial responsibility, perceived fairness, and psychological functioning of Latino youth from immigrant families. *Journal of Family Psychology, 27*(2), 173–182. <https://doi.org/10.1037/a0031880>
- Leibenstein, H. (1957). *Economic backwardness and economic growth*. Wiley.
- Liberska, H. (2020). Co to znaczy udane rodzicielstwo? Koszty i zyski wejścia w rolę rodzica. In L. Bakiera (Ed.), *Rodzicielstwo. Ujęcie interdyscyplinarne* (pp. 45–59). Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
- Lindberg, L., Maddow-Zimet, I., Kost, K., & Lincoln, A. (2015). Pregnancy intentions and maternal and child health: An analysis of longitudinal data in Oklahoma. *Maternal and Child Health Journal, 19*(5), 1087–1096. <https://doi.org/10.1007/s10995-014-1609-6>
- Linde-Krieger, L. B., & Yates, T. M. (2021). A structural equation model of the etiology and developmental consequences of parent-child role confusion. *Journal of Applied Developmental Psychology, 72*, 101216. <https://doi.org/10.1016/j.appdev.2020.101216>
- Macfie, J., McElwain, N. L., Houts, R. M., & Cox, M. J. (2005). Intergenerational transmission of role reversal between parent and child: Dyadic and family systems

- internal working models. *Attachment & Human Development*, 7(1), 51–65.
<https://doi.org/10.1080/14616730500039663>
- Maftai, A., Holman, A., & Marchiş, M. (2023). Choosing a life with no children. The role of sexism on the relationship between religiosity and the attitudes toward voluntary childlessness. *Current Psychology*, 42, 11486–11496.
<https://doi.org/10.1007/s12144-021-02446-4>
- Matias, M., & Fontaine, A. M. (2013). Development and factor validation of the Motives Towards Parenthood Scale. *Paidéia (Ribeirão Preto)*, 23(54), 9–20. <https://doi.org/10.1590/1982-43272354201303>
- McAllister, L. S., Pepper, G. V., Virgo, S., & Coall, D. A. (2016). The evolved psychological mechanisms of fertility motivation: Hunting for causation in a sea of correlation. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences*, 371(1692), 20150151. <https://doi.org/10.1098/rstb.2015.0151>
- Merz, E. M. (2012). Fertility intentions depend on intergenerational relations: A life course perspective. *Family Science*, 3(3–4), 237–245.
<https://doi.org/10.1080/19424620.2013.789976>
- Miller, W. B. (1992). Personality traits and developmental experiences as antecedents of childbearing motivation. *Demography*, 29(2), 265–285.
- Miller, W. B. (1994). Childbearing motivations, desires, and intentions: A theoretical framework. *Genetic, Social, and General Psychology Monographs*, 120(2), 223–258.
- Miller, W. B. (1995). Childbearing motivation and its measurement. *Journal of Biosocial Science*, 27(4), 473–487. <https://doi.org/10.1017/S0021932000023087>

- Miller, W. B. (2011). Differences between fertility desires and intentions: Implications for theory, research and policy. *Vienna Yearbook of Population Research*, 9, 75–98. <https://doi.org/10.1553/populationyearbook2011s75>
- Miller, W. B. (2021). Childbearing motivation and the T-D-I-B framework: Research across the life course informs theory development. Preprint. ResearchGate. <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.33290.80326>
- Miller, W. B., Feldman, S. S., & Pasta, D. J. (2002). The effect of the nurturant bonding system on child security of attachment and dependency. *Social Biology*, 49(3–4), 125–159. <https://doi.org/10.1080/19485565.2002.9989055>
- Miller, W. B., & Pasta, D. J. (1993). Motivational and nonmotivational determinants of child-number desires. *Population and Environment*, 15, 113–138. <https://doi.org/10.1007/BF02209405>
- Miller, W. B., & Pasta, D. J. (1994). The psychology of child timing: A measurement instrument and a model. *Journal of Applied Social Psychology*, 24, 218–250. <https://doi.org/10.1111/j.1559-1816.1994.tb00580.x>
- Miller, W. B., & Pasta, D. J. (1995). Behavioral intentions: Which ones predict fertility behavior in married couples? *Journal of Applied Social Psychology*, 25, 530–555. <https://doi.org/10.1111/j.1559-1816.1995.tb01766.x>
- Miller, W. B., Sable, M. R., & Beckmeyer, J. J. (2009). Preconception motivation and pregnancy wantedness: Pathways to toddler attachment security. *Journal of Marriage and Family*, 71(5), 1174–1192. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2009.00662.x>
- Mills, M. A., Rindfuss, R. R., McDonald, P. F., & te Velde, E. R. (2011). Why do people postpone parenthood? Reasons and social policy incentives. *Human Reproduction Update*, 17(6), 848–60. <https://doi.org/10.1093/humupd/dmr026>

- Mills, M., Mencarini, L., Tanturri, M. L., & Begall, K. (2008). Gender equity and fertility intentions in Italy and the Netherlands. *Demographic Research*, *18*, 1–26. <https://doi.org/10.4054/DemRes.2008.18.1>
- Minuchin, S. (1974). *Families & family therapy*. Harvard U. Press.
- Morgan, S. P., & King, R. B. (2001). Why have children in the 21st century? Biological predisposition, social coercion, rational choice. *European Journal of Population*, *17*(1), 3–20. <https://doi.org/10.1023/A:1010784028474>
- Morosow, K., & Kolk, M. (2020). How does birth order and number of siblings affect fertility? A within-family comparison using Swedish register data. *European Journal of Population*, *36*(2), 197–233. <https://doi.org/10.1007/s10680-019-09525-0>
- Mynarska, M., & Rytel, J. (2014). Pomiar motywacji do posiadania dzieci wśród osób bezdzietnych. Polska adaptacja Kwestionariusza Motywów Rodzicielskich. *Polskie Forum Psychologiczne*, *19*(4), 522–543. <https://doi.org/10.14656/PFP20140407>
- Mynarska, M., & Rytel, J. (2018). From motives through desires to intentions: Investigating the reproductive choices of childless men and women in Poland. *Journal of Biosocial Science*, *50*(3), 421–433. <https://doi.org/10.1017/S0021932017000190>
- Mynarska, M., & Rytel, J. (2020). Fertility desires of childless Poles: Which childbearing motives matter for men and women? *Journal of Family Issues*, *41*(1), 7–32. <https://doi.org/10.1177/0192513X19868257>
- Mynarska, M., & Rytel, J. (2022). Childbearing motivation at the onset of emerging adulthood. *Journal of Youth Studies*. <https://doi.org/10.1080/13676261.2022.2080536>

- Nauck B. (2014). Value of children and fertility: Results from a cross-cultural comparative survey in eighteen areas in Asia, Africa, Europe and America. *Advances in Life Course Research*, 21, 135–148. <https://doi.org/10.1016/j.alcr.2014.01.004>
- Nuttall, A. K., Ballinger, A. L., Levendosky, A. A., & Borkowski, J. G. (2021). Maternal parentification history impacts evaluative cognitions about self, parenting, and child. *Infant Mental Health Journal*, 42(3), 315–330. <https://doi.org/10.1002/imhj.21912>
- Nuttall, A. K., Valentino, K., & Borkowski, J. G. (2012). Maternal history of parentification, maternal warm responsiveness, and children's externalizing behavior. *Journal of Family Psychology*, 26(5), 767–775. <https://doi.org/10.1037/a0028917>
- Nuttall, A. K., Valentino, K., Wang, L., Lefever, J. B., & Borkowski, J. G. (2015). Maternal history of parentification and warm responsiveness: The mediating role of knowledge of infant development. *Journal of Family Psychology*, 29(6), 863. <https://doi.org/10.1037/fam0000112>
- Ogińska-Bulik, N. (2013). Potraumatyczny wzrost–różnicowanie ze względu na rodzaj doświadczonego zdarzenia oraz płeć i wiek badanych osób. *Acta Universitatis Lodzianis. Folia Psychologica*, 17, 51–66. <https://doi.org/10.18778/1427-969X.17.04>
- Pezeshki, M. Z., Zeighami, B., & Miller, W. B. (2005). Measuring the childbearing motivation of couples referred to the Shiraz Health Center for premarital examinations. *Journal of Biosocial Science*, 37(1), 37–53. <https://doi.org/10.1017/s0021932003006485>

- Philipov, D., Spéder, Z., & Billari, F. C. (2006). Soon, later, or ever? The impact of anomie and social capital on fertility intentions in Bulgaria (2002) and Hungary (2001). *Population Studies*, 60(3), 289–308.
<https://doi.org/10.1080/00324720600896080>
- Piotrowski, K., Dzielińska, M., Lasota, M. (2024). Processes and statuses of parental identity at different stages of parenthood. *Identity*, 24(2), 139–155.
<https://doi.org/10.1080/15283488.2024.2315454>
- Pleśniak, A. (2014). Konsekwencje przemian demograficznych w świetle adekwatności i stabilności systemów emerytalnych. *Studia Ekonomiczne*, 167, 43–53.
- Plopa, M. (2011). *Psychologia rodziny: Teoria i badania*. Kraków: Impuls.
- Rackin, H. M., & Bachrach, C. A. (2016). Assessing the predictive value of fertility expectations through a cognitive–social model. *Population Research and Policy Review*, 35(4), 527–551. <https://doi.org/10.1007/s11113-016-9395-z>
- Raybould, A. (2021). Exploring the link between gendered division of labour and reproductive decision-making in high-income countries [Doctoral thesis, London School of Hygiene & Tropical Medicine].
<https://doi.org/10.17037/PUBS.04665160>
- Régnier-Loilier, A., Vignoli, D., & Dutreuilh, C. (2011). Fertility intentions and obstacles to their realization in France and Italy. *Population*, 66(2), 361–389.
<https://doi.org/10.3917/popu.1102.0401>
- Riggs, D. W., & Bartholomaeus, C. (2016). The desire for a child among a sample of heterosexual Australian couples. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 34(5), 442–450. <https://doi.org/10.1080/02646838.2016.1222070>

- Rijken, A. J., & Liefbroer, A. C. (2009). Influences of the family of origin on the timing and quantum of fertility in the Netherlands. *Population Studies*, 63(1), 71–85. <https://doi.org/10.1080/00324720802621575>
- Robbins, C. L., Zapata, L. B., D'Angelo, D., Brewer, L. I., & Pazol, K. (2021). Pregnancy intention: Associations with maternal behaviors and experiences during and after pregnancy. *Journal of Women's Health*, 30(10), 1440–1447. <https://doi.org/10.1089/jwh.2021.0051>
- Ryś M. (2001). *Systemy rodzinne: metody badań struktury rodziny pochodzenia i rodziny własnej*. Warszawa: Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej: Seventh Sea.
- Saleem, H. T., & Surkan, P. J. (2014). Parental pregnancy wantedness and child social-emotional development. *Maternal and Child Health Journal*, 18(4), 930–938. <https://doi.org/10.1007/s10995-013-1320-z>
- Sanders, J. (2012). Family of origin and interest in childbearing. *Marriage & Family Review*, 48(1), 20–39. <https://doi.org/10.1080/01494929.2011.619300>
- Saraceno, C., & Keck, W. (2010). Can we identify intergenerational policy regimes in Europe? *European Societies*, 12(5), 675–696. <https://doi.org/10.1080/14616696.2010.483006>
- Schier, K. (2014). *Dorośle dzieci. Psychologiczna problematyka odwrócenia ról w rodzinie*. Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Schier, K. (2018). Formy pomocy niewidzialnym dzieciom, czyli tym, które doświadczyły odwrócenia ról w rodzinie. *Dziecko Krzywdzone. Teoria, Badania, Praktyka*, 17(4), 28–50.
- Sina, M., ter Meulen, R., & Carrasco de Paula, I. (2010). Human infertility: is medical treatment enough? A cross-sectional study of a sample of Italian couples. *Journal*

of *Psychosomatic Obstetrics & Gynecology*, 31(3), 158–167. <https://doi.org/10.3109/0167482X.2010.487952>

Skirbekk, V. (2022). An era of choice: Childbearing has become more planned. In *Decline and prosper! Changing global birth rates and the advantages of fewer children* (pp. 159–176). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-3-030-91611-4_9

Sobotka, T. (2017). Childlessness in Europe: Reconstructing long-term trends among women born in 1900-1972. In M. Kreyenfeld & D. Konietzka (Eds.), *Childlessness in Europe: Contexts, causes, and consequences* (pp. 17–53). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-44667-7_2

Spéder, Z., & Kapitány, B. (2015). Influences on the link between fertility intentions and behavioural outcomes. In D. Philipov, A. C. Liefbroer, & J. E. Klobas (Eds.), *Reproductive decision-making in a macro-micro perspective* (pp. 79–112). Springer. https://doi.org/10.1007/978-94-017-9401-5_4

Tedeschi, R. G., & Calhoun, L. G. (1995). *Trauma & transformation: Growing in the aftermath of suffering*. Sage Publications, Inc.
<https://doi.org/10.4135/9781483326931>

Testa, M. R., & Stephany, F. (2017). The educational gradient of fertility intentions: A meta-analysis of European studies. *Vienna Yearbook of Population Research*, 15, 293–330. <https://doi.org/10.1553/populationyearbook2017s293>

Thomas, M. A. (2017). *Is parentification a gendered issue? Examining the relevance of gender in adults' lived experiences of childhood parentification* (Doctoral dissertation, Victoria University). Victoria University Research Repository.
<http://vuir.vu.edu.au/37826/>

- Thompson, R., & Lee, C. (2011). Fertile imaginations: Young men's reproductive attitudes and preferences. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 29(1), 43–55. <https://doi.org/10.1080/02646838.2010.544295>
- Tymicki, K., Zeman, K., & Holzer-Żelażewska, D. (2018). Cohort fertility of Polish women, 1945-2015: The context of postponement and recuperation. *Studia Demograficzne*, 2(174), 5–23. <https://doi.org/10.33119/SD.2018.2.1>
- Umberson, D., Pudrovska, T., & Reczek, C. (2010). Parenthood, childlessness, and well-being: A life course perspective. *Journal of Marriage and Family*, 72, 612–629. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2010.00721.x>
- Valleau, M. P., Bergner, R. M., & Horton, C. B. (1995). Parentification and caretaker syndrome: An empirical investigation. *Family Therapy*, 22(3), 157–164.
- Varas, G. V., & Borsa, J. C. (2019). Revisión sistemática del estudio de las motivaciones para la parentalidad [Systematic review of motivation to parenthood studies]. *Estudos e Pesquisas em Psicologia*, 19(1), 261–283. <https://doi.org/10.12957/epp.2019.43019>
- Wilkins, E. (2019). *Low fertility: A review of the determinants* (No. 2). United Nations Population Fund. https://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/FINAL_Determinants_of_low_fertility.pdf

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik A. Skrócona wersja Kwestionariusza Motywacji Rodzicielskich (wersja dla kobiet)¹.

Izabela Huczevska, Joanna Leśniak, Monika Mynarska, W. B. Miller

C B Q – S F

Wersja dla Kobiet

Chcielibyśmy dowiedzieć się, co takiego w posiadaniu dzieci jest dla Ciebie pożądane, a co jest niepożądane. Niezależnie od tego, czy masz dzieci, czy nie, czy planujesz je mieć w przyszłości, czy też nie, z całą pewnością czujesz, co pozytywnego, a co negatywnego niesie ze sobą rodzicielstwo. Ten kwestionariusz ma nam pomóc zrozumieć Twoje odczucia.

Badanie składa się z dwóch części – pierwsza dotyczy skutków pożądanych, druga zaś – niepożądanych.

---

¹ Pozycje kwestionariusza, które mają odmienne brzmienie dla mężczyzn, zostały wyszczególnione w przypisach dolnych. Pozostałe różniły się wyłącznie formą gramatyczną (męską).

Część 1

Na kolejnych stronach wymienione są niektóre możliwe skutki posiadania dzieci. Przeczytaj listę i wskaż, jak bardzo są one dla Ciebie pożądane, zaznaczając kółkiem jedną z czterech odpowiedzi znajdujących się w kolumnie po prawej stronie. Jeżeli czujesz, że któryś z wymienionych skutków jest dla Ciebie bardzo pożądany, zaznacz odpowiedź „bardzo”. Na przykład:

<u>POŻĄDANE skutki</u>	<u>Jak bardzo POŻĄDANE</u>			
Przeglądanie się jak moje dziecko rośnie.	☒ Bardzo	☐ Przeciętnie	☐ Nieznacznie	☐ Wcale

Jeżeli uważasz, że któryś z wymienionych skutków nie jest dla Ciebie pożądany bądź nie dotyczy Cię na tyle, żeby wzbudzać jakiegokolwiek Twoje uczucia, zaznacz odpowiedź „wcale”. Na przykład:

<u>POŻĄDANE skutki</u>	<u>Jak bardzo POŻĄDANE</u>			
Powrót do własnego dzieciństwa dzięki mojemu dziecku.	☐ Bardzo	☐ Przeciętnie	☐ Nieznacznie	☒ Wcale

Teraz dla stwierdzeń od 1 do 15 zaznacz jedną z czterech odpowiedzi zgodnie z tym, jakie są Twoje odczucia wobec skutków posiadania dzieci.

<u>POŻĄDANE skutki</u>	<u>Jak bardzo POŻĄDANE</u>			
1. Urodzenie dziecka będzie potwierdzeniem mojej płodności.	☐ Bardzo	☐ Przeciętnie	☐ Nieznacznie	☐ Wcale
2. Rodzina i przyjaciele będą zachwycać się mną i moim nowonarodzonym dzieckiem.	☐ Bardzo	☐ Przeciętnie	☐ Nieznacznie	☐ Wcale
3. Odczuwanie ruchów dziecka w moim brzuchu ² .	☐ Bardzo	☐ Przeciętnie	☐ Nieznacznie	☐ Wcale
4. Przy malutkim dziecku będę czuła się potrzebna i użyteczna.	☐ Bardzo	☐ Przeciętnie	☐ Nieznacznie	☐ Wcale
5. Karmienie niemowlęcia piersią ³ .	☐ Bardzo	☐ Przeciętnie	☐ Nieznacznie	☐ Wcale
6. Tulenie nowonarodzonego dziecka.	☐ Bardzo	☐ Przeciętnie	☐ Nieznacznie	☐ Wcale

² Odczuwanie ruchów dziecka w brzuchu mojej partnerki.

³ Karmienie niemowlęcia butelką.

POŻADANE skutki**Jak bardzo POŻADANE**

7. Posiadanie dziecka, które będzie podtrzymywać tradycje mojej rodziny.	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
8. Bycie centralnym punktem dużej, aktywnej rodziny.	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
9. Dziecko sprawi, że nasze małżeństwo/związek stanie się silniejszy.	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
10. Dziecko sprawi, że nie będę się czuła samotna w starszym wieku.	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
11. Zabawa z dzieckiem.	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
12. Uczucie mojego dziecka i kierowanie jego rozwojem.	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
13. Dziecko sprawi, że moje życie będzie pełniejsze i bogatsze.	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
14. Przyglądanie się, jak moje dziecko rośnie i rozwija się.	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
15. Pojawienie się dziecka sprawi, że stanę się osobą dorosłą i odpowiedzialną.	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale

Część 2

W tej części kwestionariusza wymienione są różne możliwe skutki posiadania dziecka, które mogą być niepożądane. Udziel odpowiedzi w taki sam sposób jak w części pierwszej, ale **pamiętaj, że teraz „bardzo” oznacza „bardzo NIEPOŻĄDANE”, „przeciętnie” oznacza „przeciętnie NIEPOŻĄDANE”** i tak dalej.

Jeżeli czujesz, że któryś z wymienionych skutków jest dla Ciebie bardzo niepożądany, zaznacz wtedy odpowiedź „bardzo”. Na przykład:

NIEPOŻĄDANE skutki

Jak bardzo NIEPOŻĄDANE

Posiadanie nieładnego dziecka.

Bardzo Przepiętnie Nieznacznie Wcale

Jeżeli uważasz, że któryś z wymienionych skutków nie jest dla Ciebie **niepożądany** bądź nie dotyczy Cię na tyle, żeby wzbudzać jakiegokolwiek Twoje uczucia, zaznacz odpowiedź „wcale”. Na przykład:

NIEPOŻĄDANE skutki

Jak bardzo NIEPOŻĄDANE

Posiadanie bardzo aktywnego dziecka.

Bardzo Przepiętnie Nieznacznie Wcale

Teraz wypełnij, proszę, pozostałą część kwestionariusza.

Pamiętaj:

- „bardzo” oznacza, że dany skutek posiadania potomstwa jest dla Ciebie bardzo niepożądany, bardzo się nim przejmujesz lub martwisz i budzi on Twój niepokój.
- „wcale” oznacza, że dany skutek nie jest dla Ciebie niepożądany, wcale się nim nie martwisz lub nie przejmujesz bądź nie wzbudza on w Tobie żadnych negatywnych uczuć.

NIEPOŻĄDANE skutki**Jak bardzo NIEPOŻĄDANE**

1. Doświadczanie niewygód związanych z ciążą ⁴ .	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
2. Posiadanie małego dziecka odciągnie mnie od pracy i kariery zawodowej ⁵ .	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
3. Pojawienie się dziecka zepsuje nasze małżeństwo/związek.	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
4. Zajmowanie się wymagającym i wiecznie mnie potrzebującym niemowlęciem.	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
5. Konieczność znoszenia bałaganu i hałasu, który robią dzieci.	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
6. Martwienie się o zdrowie i bezpieczeństwo mojego dziecka.	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
7. Posiadanie dziecka, które stanowi obciążenie dla mojego męża/partnera ⁶ .	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
8. Martwienie się o to, czy dobrze wychowuję dziecko.	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
9. Poczucie winy i porażki w roli rodzica.	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
10. Doświadczenie bólu porodu ⁷ .	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
11. Małe dziecko sprawi, że będę ciągle niewyspana.	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale
12. Posiadanie dziecka sprawi, że będę miała mniej czasu dla mojego męża/partnera ⁸ .	Bardzo	Przeciętnie	Nieznacznie	Wcale

⁴ Doświadczanie przez moją żonę/partnerkę niewygód związanych z ciążą.

⁵ Posiadanie małego dziecka odciągnie moją żonę/partnerkę od pracy i kariery zawodowej.

⁶ Posiadanie dziecka, które stanowi obciążenie dla mojej żony/partnerki.

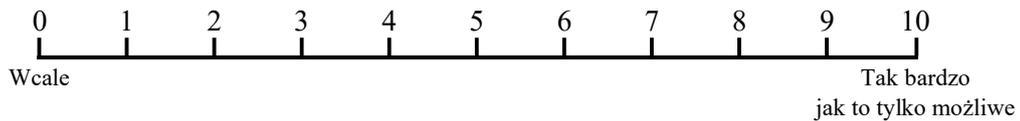
⁷ Doświadczenie przez moją żonę/partnerkę bólu porodu.

⁸ Posiadanie dziecka sprawi, że moja żona/partnerka będzie miała dla mnie mniej czasu.

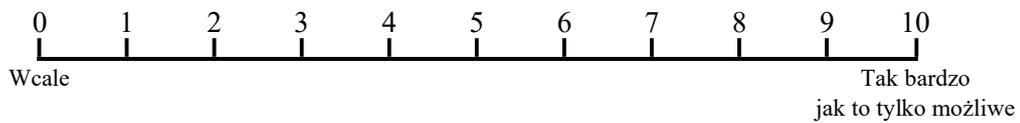
Załącznik B. Skala pragnienia i intencji rodzicielskiej (wersja dla kobiet⁹).

Zakładając, że w przyszłości mogłabyś zostać Mamą w wybranym przez Ciebie momencie życia:

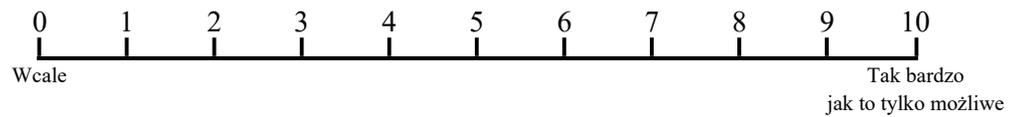
Jak bardzo chciałabyś mieć dziecko/dzieci?

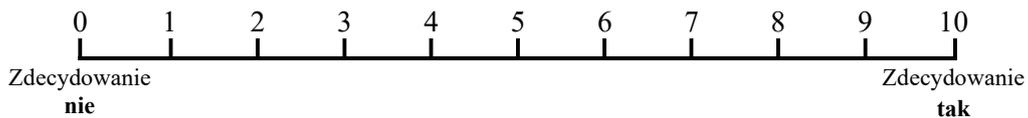
Jak bardzo ważne jest dla Ciebie posiadanie dziecka/dzieci?

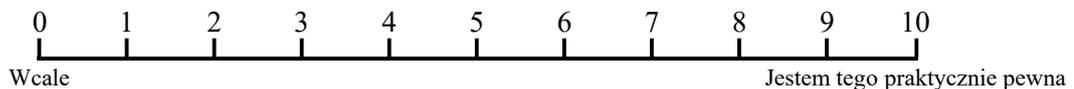
Jak bardzo uszczęśliwi Cię posiadanie dziecka/dzieci?

Biorąc pod uwagę Twój stosunek do dzieci, ale również Twoją sytuację życiową i inne plany życiowe, czy zamierzasz (planujesz) mieć dziecko/dzieci w ciągu najbliższych trzech lat?

W Twojej ocenie, jak prawdopodobne jest to, że będziesz miała dziecko/dzieci w ciągu najbliższych trzech lat?

⁹ Wersja dla mężczyzn różni się jedynie formą gramatyczną (rodzaj męski).

Załącznik C. Kwestionariusz Parentyfikacji.

Judyta Borchet, Lisa M. Hooper, Aleksandra Lewandowska-Walter, Piotr Połomski, Aleksandra Peplińska

Kwestionariusz Parentyfikacji - polska adaptacja Parentification Inventory L. M. Hooper

Poniżej znajdują się stwierdzenia dotyczące Twoich myśli, zachowań i uczuć związanych z Tobą i Twoją rodziną w **okresie, gdy dorastałeś/aś**. Proszę, przeczytaj każde z nich uważnie. Wybierz odpowiedź na podstawie tego, jak bardzo zdanie jest prawdziwe na skali od 1 (*nigdy tak nie było*) do 5 (*zawsze tak było*). Upewnij się, że odpowiadasz na każde pytanie tak dokładnie, jak to jest możliwe. PAMIĘTAJ, TWIERDZENIA DOTYCZĄ OKRESU, KIEDY DORASTAŁEŚ/AŚ.

1 – nigdy tak nie było   2 – rzadko tak było   3 – czasem tak było
4 – często tak było   5 – zawsze tak było

1.	Oczekiwano ode mnie, że pocieszę moje rodzeństwo, gdy było ono smutne lub miało trudności emocjonalne.	1	2	3	4	5
2.	Moi rodzice często dzielili ze mną sekrety dotyczące innych członków rodziny.	1	2	3	4	5
3.	Pomagałem moim rodzicom (mojemu rodzicowi) podejmować ważne decyzje.	1	2	3	4	5
4.	Każdego wieczoru byłem odpowiedzialny za to, by sprawdzić, czy moje rodzeństwo poszło spać.	1	2	3	4	5
5.	Czułem się doceniany przez moją rodzinę.	1	2	3	4	5
6.	Byłem odpowiedzialny za pomaganie mojemu rodzeństwu w odrabianiu prac domowych.	1	2	3	4	5
7.	Byłem pierwszą osobą, do której zwracali się członkowie rodziny w sytuacji nieporozumienia.	1	2	3	4	5
8.	Byłem główną osobą, która dyscyplinowała moje rodzeństwo.	1	2	3	4	5
9.	Często pomagałem rozwiązywać problemy między moimi rodzicami (innymi dorosłymi opiekunami w mojej rodzinie).	1	2	3	4	5
10.	Byłem bardzo zadowolony z roli, jaką pełniłem w mojej rodzinie.	1	2	3	4	5
11.	Oczekiwano ode mnie, że pocieszę rodziców, kiedy byli smutni lub mieli trudności emocjonalne.	1	2	3	4	5
12.	Miałem poczucie, że nasza rodzina była jak drużyna i dobrze ze sobą współpracowaliśmy.	1	2	3	4	5

- I) Podskala: parentyfikacja skupiona na rodzica (Parent- focused Parentification: PFP) - 2, 3, 7, 9, 11
- II) Podskala: parentyfikacja skupiona na rodzeństwo (Sibling-focused Parentification: SFP) - 1, 4, 6, 8
- III) Podskala: postrzegane korzyści parentyfikacji (Perceived Benefits of Parentification: PBP) - 5, 10, 12

Załącznik D. Skala Rodzinnej Odpowiedzialności dla Dorosłych, część I –

Przeszłość.

FRS-A Część I Przeszłość	
Poniżej znajdują się stwierdzenia opisujące doświadczenia, z którymi mogłaś/mogłeś spotkać się w okresie DZIECIŃSTWA. Proszę, przeczytaj każde stwierdzenie uważnie. Zastanów się i oceń, jak trafnie Cię ono opisuje. Doświadczenia każdej osoby są wyjątkowe, dlatego nie ma tu dobrych ani złych odpowiedzi. Najważniejsze jest możliwie jak najlepsze opisanie swoich doświadczeń i odczuć. 1 – „zdecydowanie się nie zgadzam” 2 – „nie zgadzam się” 3 – „ani się nie zgadzam, ani się zgadzam” 4 – „zgadzam się” 5 – „zdecydowanie się zgadzam”. UWAGA: Chociaż w kwestionariuszu użyto określeń „rodzice”, „ojciec”, „matka”, pytania te odnoszą się nie tylko do rodziców, ale również do innych osób, które mogły Cię wychowywać.	
1	Często robiłam/em zakupy (np. spożywcze lub odzieżowe) dla mojej rodziny.
2	Czasami czułam/em się jedyną osobą, do której moja matka lub ojciec mogli się zwrócić o pomoc.
3	Dużo pomagałam/em swojemu rodzeństwu w ich szkolnych zadaniach.
4	Mimo że moi rodzice mieli dobre intencje, nie mogłam/em w pełni na nich polegać gdy ich potrzebowałam/em.
5	W mojej rodzinie często byłam/em określana/y jako osoba wyjątkowo dojrzała jak na swój wiek.
6	Często byłam/em odpowiedzialna/y za opiekę fizyczną nad którymś z członków mojej rodziny (np. mycie, karmienie, ubieranie go/jej).]
7	Często miałam/em wrażenie, że rodzina nie brała pod uwagę moich uczuć.
8	Pracowałam/em, aby wspomóc finansowo moją rodzinę.
9	Często czułam/em się w mojej rodzinie jak rozjemca.
10	Członkowie mojej rodziny często sprawiali mi zawód.
11	Często poświęcałam/em się dla rodziny, ale pozostawało to niezauważone.
12	Miałam/em wrażenie, że członkowie mojej rodziny zawsze zwracają się do mnie ze swoimi problemami.
13	Często robiłam/em pranie dla mojej rodziny.
14	Jeśli ktoś z mojej rodziny był zdenerwowany lub przygnębiony, zwykle się w to nie angażowałam/em.
15	Moi rodzice byli bardzo pomocni, gdy miałam/em jakiś problem.
16	W moim domu rodzinnym rzadko zajmowałam/em się gotowaniem.

17	Moi rodzice często starali się przeciągnąć mnie na swoją stronę w sytuacjach konfliktowych.
18	Nawet gdy moja rodzina nie potrzebowała mojej pomocy, czułam/em się za nią odpowiedzialna/y.
19	Rzadko proszono mnie o opiekę nad moim rodzeństwem.
20	Czasami miałam/em wrażenie, że jestem bardziej odpowiedzialna/y niż moi rodzice.
21	Członkowie mojej rodziny całkiem dobrze mnie rozumieli.
22	Rodzice oczekiwali ode mnie pomocy w dyscyplinowaniu rodzeństwa.
23	Moi rodzice często krytykowali moje próby pomagania w domu.
24	Często czułam/em, że moja rodzina nie poradzi sobie beze mnie.
25	Z jakiegoś powodu było mi trudno ufać moim rodzicom.
26	Często czułam/em się wplątana/y w konflikty moich rodziców.
27	Pomagałam/em mojej rodzinie w zarządzaniu finansami (np. w podejmowaniu decyzji dotyczących zakupów, opłacaniu rachunków).
28	W mojej rodzinie często dawałam/em więcej niż otrzymywałam/em.
29	Czasami ciężko mi było sprostać obowiązkom szkolnym z powodu moich obowiązków w domu.
30	Często czułam/em się w rodzinie bardziej jak dorosły niż jak dziecko.

KLUCZ

Oblicz wyniki skal, sumując lub uśredniając punkty z poszczególnych pozycji

(* oznacza pozycje z odwróconą punktacją):

Instrumentalna opieka: 1, 3, 6, 8, 13, 16*, 19*, 22, 27, 29

Ekspresyjna opieka: 2, 5, 9, 12, 14*, 17, 18, 24, 26, 30

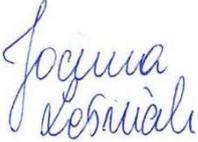
Niesprawiedliwość: 4, 7, 10, 11, 15*, 20, 21*, 23, 25, 28

OŚWIADCZENIA WSPÓLAUTORÓW

AUTHORS' CONTRIBUTION STATEMENT

Publication: Huczewska, I., Leśniak, J., Mynarska, M., & Miller, W. B. (2023). A short measure of childbearing motivations: Development and validation on Polish samples of adults and adolescents. *Journal of Child and Family Studies*, 32, 1823-1838. <https://doi.org/10.1007/s10826-022-02497-6>

We, the undersigned authors of the above publication, hereby confirm that the article was prepared in co-authorship and that the allocation of contributions presented below accurately reflects each author's respective role in its preparation.

Author	Date and Signature
1. Izabela Huczewska (doctoral candidate) Contribution: 75% - Conceptualization of the study - Design of methodology - Formal analysis - Data curation - Data visualization - Writing – original draft - Writing – review & editing	28.09.2025
2. Joanna Leśniak Title: Master of Arts in Psychology Institution: Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw Contribution: 14% - Writing – original draft	28.09.2025
3. Monika Mynarska Title: Professor of Psychology Institution: Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw Contribution: 6% - Supervision - Writing – review & editing	26.09.2025
4. Warren B. Miller Title: Professor of Psychology Institution: Transnational Family Research Institute Contribution: 5% - Writing - review & editing	Ze względu na stan zdrowia Profesora Millera nie jest możliwe uzyskanie Jego potwierdzenia. Jako opiekunka naukowa mgr Izabeli Huczewskiej potwierdzam wskazany udział.

AUTHORS' CONTRIBUTION STATEMENT

Publication reference: Huczevska, I., Mynarska, M. (2025). From parentification to parenthood: caregiving responsibilities in childhood and childbearing desire in young adulthood. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 43(1), 4–18. <https://doi.org/10.1080/02646838.2023.2220356> [wersja online opublikowana w 2023 roku]

We, the undersigned authors of the above publication, hereby confirm that the article was prepared in co-authorship and that the allocation of contributions presented below accurately reflects each author's respective role in its preparation.

Author	Date and Signature
1. Izabela Huczevska Contribution: 90% - Conceptualization of the study - Design of methodology - Formal analysis - Data curation - Data visualization - Writing – original draft - Writing – review & editing - Funding acquisition	28.09.2025
2. Monika Mynarska Contribution: 10% - Supervision - Writing – review & editing - Funding acquisition	26.09.2025

AUTHORS' CONTRIBUTION STATEMENT

Publication reference: Huczewska, I., Kruk, K., & Mynarska, M. (2025).

Understanding the link between parentification and desire to have children: moderating role of perceived fairness. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 1–16.

<https://doi.org/10.1080/02646838.2025.2480388>

We, the undersigned authors of the above publication, hereby confirm that the article was prepared in co-authorship and that the allocation of contributions presented below accurately reflects each author's respective role in its preparation.

Author	Date and signature
1. Izabela Huczewska Contribution: 80% - Conceptualization of the study - Design of methodology - Formal analysis - Data visualization - Writing – original draft - Writing – review & editing	28.09.2025
2. Klaudia Kruk Contribution: 10% - Data collection - Writing – original draft	07.09.2025
3. Monika Mynarska Contribution: 10% - Supervision - Writing – review & editing	26.09.2025

PUBLIKACJA 1

A Short Measure of Childbearing Motivations: Development and Psychometric Evaluation in Polish Samples of Adults and Adolescents

Izabela Huczewska¹ · Joanna Leśniak¹ · Monika Mynarska¹ · Warren B. Miller²

Accepted: 16 November 2022 / Published online: 1 December 2022
© The Author(s) 2022

Abstract

Childbearing motivations are trait-like dispositions to feel, think, and act in a certain way in response to various aspects of parenthood. They shape human desire to have a child and underpin the decision about becoming a parent. A self-report tool to measure positive and negative childbearing motivations with their specific dimensions—the Childbearing Questionnaire (CBQ)—was developed in the US and has gained popularity over the past few decades as an increasing number of individuals choose not to have children. In the current article we present two studies, in which we developed and psychometrically validated a short version of the CBQ (The Childbearing Questionnaire-Short Form; CBQ-SF). In Study 1, we developed the CBQ-SF and verified its psychometric properties using a sample of 939 childless adults (25–44 years old). In Study 2, we cross-validated the CBQ-SF on a sample of 1803 childless adolescents aged from 18 to 20. Overall, our findings demonstrated that the CBQ-SF is a psychometrically sound instrument for comprehensively assessing childbearing motivations across different developmental periods (from late adolescence to middle adulthood). Most notably, our short measure preserves the multidimensionality of childbearing motivations and allows individuals' motivational profiles for parenthood to be identified. Future research directions and practical implications are discussed.

Keywords Childbearing motivations · Childbearing desire · Childbearing intention · Traits-desire-intention-behavior model · Childbearing Questionnaire

Highlights

- Childbearing motivations reflect individuals' beliefs about parenthood and may influence various parenting behaviors.
- Across two studies, we developed and evaluated psychometric properties of a short measure of childbearing motivations—CBQ-SF.
- We documented that CBQ-SF is a reliable measure of childbearing motivations and provided first evidence on its validity.
- The CBQ-SF can be successfully used in public health research and therapeutic settings.

Supplementary information The online version contains supplementary material available at <https://doi.org/10.1007/s10826-022-02497-6>.

✉ Izabela Huczewska
izabelahuczewska@gmail.com

¹ Institute of Psychology, Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw, Warsaw, Poland

² Transnational Family Research Institute, Aptos, CA, USA

Childbearing motivation—a major force that determines human reproductive decisions—was conceptualized by Miller (1992, 1995) and refers to the overall forces that energize and direct human behavior towards having (or not having) children. Specifically, childbearing motivations represent individuals' latent dispositions to react favorably or unfavorably towards childbearing, leading to childbearing desires, intentions and eventually, to actual reproductive behaviors. The traits-desire-intention-behavior (TDIB) theory (Miller, 1994) was one of the first to provide a comprehensive framework for understanding this motivational sequence behind reproduction-related decisions. It

remains one of the most influential and appreciated proposals in this area (Gray et al., 2013; McAllister et al., 2016; Varas & Borsa, 2019). However, while the role of fertility desires and intentions in reproductive decision-making has been widely debated and investigated (Bernardi et al., 2015; Bloom et al., 2017; Dommermuth et al., 2011; Hayford & Morgan, 2008; Philipov et al., 2006), the measurement of childbearing motivations has been consistently omitted in large-scale studies.

To measure childbearing motivation, Miller developed the Childbearing Questionnaire (CBQ; 1995), which shows strong psychometric properties in different cultural contexts (Khadivzade et al., 2018; Miller, 1995; Mynarska & Rytel, 2014; Pezeshki et al., 2005; Varas & Borsa, 2020). Yet, although the CBQ is a well-established measure of childbearing motivations, the length (50 items) and complexity of this instrument decreases its applicability as a research tool in larger research programs or social surveys. To address this issue, in the current study we aimed to develop and assess psychometric properties of an abbreviated version of the CBQ (Childbearing Questionnaire-Short Form; CBQ-SF) that would make its administration faster and easier, as well as facilitate the measurement of childbearing motivation in future studies.

Our analyses are based on the most recent Polish version of the CBQ, developed and validated by Mynarska and Rytel (CBQ-PL; 2014, 2018, 2020). We used two datasets of childless individuals (adults and late adolescents) to develop and evaluate the CBQ-SF. We documented its psychometric properties and discussed its possible future applications and developments.

Parenthood—Chance or Choice?

A major component of human reproductive decisions is tied to biology: people are naturally predisposed to manifest behaviors and experience feelings that encourage procreation (e.g., sexual drive, responsiveness towards infants; Miller, 1992; Morgan & King, 2001). Although advances in biology have played an important role in understanding human reproduction, over the past decades social theorists have recognized the growing role of rational choice in childbearing decisions (Becker, 1960, 1986; Burch, 1980; Crosbie, 1986; de Bruijn, 1999; Hoffman & Hoffman, 1973; Miller, 1983; Morgan & King, 2001). Along with growing access to modern contraception, as well as effective infertility treatments, humans' ability to successfully control and regulate their own reproductive processes has increased. In fact, Miller (1983) stated that the human history of reproductive behaviors is a history of "progressive dominance of choice over chance" (p. 1198). In a similar vein, Morgan & King, (2001) noted that both parenthood and childlessness are increasingly the result of an active decision-making process, rather than a

natural stage in the life course. Thus, the question arises: what guides people's conscious decisions regarding childbearing?

Pioneering contributions to this debate have stemmed from micro-economic theories that entered the literature in the late 1950s (Becker, 1960, 1965; Leibenstein, 1957), and the first explicitly psychological conceptualization of fertility decisions was offered over two decades later (Hoffman & Hoffman, 1973). To explain fertility motivation, Hoffman & Hoffman, (1973) introduced the "value of children" concept, which referred to the parents' needs that children satisfy, such as the need for affiliation, competence or morality. Thereby, Hoffman and Hoffman emphasized the role of emotional aspects of parenthood (e.g., children being a source of novelty, stimulation, and affection) as a major factor determining fertility choices.

Drawing on Hoffmans' work and own research, Miller (1994); (Miller & Pasta, 1993) presented the TDIB model suggesting that human reproductive behavior is a consequence of a four-step decision-making process (see Fig. 1). Firstly, as a result of one's genetic predispositions and early life experiences, childbearing motivations (i.e., motivational traits) are formed. Miller (1995) distinguishes two unipolar dimensions of childbearing motivation: positive (overall tendency to react favorably towards various aspects of childbearing) and negative (tendency to react unfavorably). Over the course of a person's life, these tendencies become realized to produce a psychological state of desire (i.e., a wish to have/not have a child). The strength and direction of the desire depends on which and how much certain motivations prevail. Once the childbearing desire is shaped, it is transformed into an intention that represents a decision-driven commitment to a goal (achievement or avoidance of childbearing) and a feasible plan for its realization. Finally, the intention is implemented through proceptive or contraceptive behaviors.

The TDIB approach has been applied in a variety of research contexts (e.g., Alexander et al., 2019; Gray et al., 2013; Stanford & Porucznik, 2017; Varas & Borsa, 2021) and only recently an attempt has been made to apply this approach in a large-scale research program (Mynarska & Raybould, 2020). However, such attempts might be problematic given the complexity of the measurement of childbearing motivations.

Measurement of Childbearing Motivations

The CBQ (Miller, 1995), designed to measure childbearing motivations, covers a set of 50 items that represent positive

Fig. 1 The traits-desire-intention-behavior sequence

Table 1 Abbreviated names and definitions of the CBQ subscales

Scale	Abbreviation	Definition
Joys of pregnancy, birth, and infancy	JoysPBI	Affectional bond with a baby that is gained through pregnancy, birth and infancy
Instrumental values of children	InstVoC	Affectional benefits associated with the early milestones of parenting
Feeling needed and connected	FeelNaC	Affectional benefits associated with having a lifelong bond with a child
Satisfaction of childrearing	SatChR	Affectional bond strengthened while parenting an older child
Traditional parenthood	TradPar	Affectional bonds with family members that develop as a result of being a parent
Discomforts of pregnancy and childbirth	DiscPaC	An injury/survival fear associated with pregnancy and childbirth
Parental stress	ParStr	The fear of weakening or losing the spousal relationship in the course of pursuing parental responsibilities
Negatives of childcare	NegChC	A narcissistic fear that is related to restrictions and unpleasantities that result from parental responsibilities
Fears and worries of parenthood	FaWPar	An altruistic fear associated with problems that can occur during child development

and negative childbearing motivations (PCM and NCM). Respondents are asked to evaluate how desirable (for PCM) or undesirable (for NCM) the given consequences of having children are, using a 4-point scale from 1 (*not at all*) to 4 (*very*). The items are adjusted for men and women. For example, women evaluate the desirability of: “Feeling a baby move and kick inside me,” and men assess the statement “Feeling a baby move and kick inside my wife.” All items can be found in Miller (1995).

Importantly, the CBQ offers a possibility to measure childbearing motivations at different levels of specificity (Miller, 1995), from the overall strength of the PCM and NCM to specific dimensions of these motivations. The PCM scale comprises five dimensions concerning (a) joys of pregnancy, birth, and infancy; (b) instrumental values of children; (c) feeling needed and connected; (d) satisfaction of childrearing; and (e) traditional parenthood. Similarly, the NCM scales evaluate four negative aspects of having children: (a) discomforts of pregnancy and childbirth; (b) parental stress; (c) negatives of childcare; and (d) fears and worries of parenthood. The PCM/NCM dimensions were developed in an explorative way, based on correlational studies concerning reasons for having or not having a baby. Interpretations of these dimensions, substantiated by the CBQ-based research (summarized recently in Miller, 2021), refer to the positive or negative affects that underlie childbearing motivations (affectional bond for PCM, and fear and anxiety for NCM), and to different developmental periods (Miller et al., 2021). Brief descriptions of the subscales together with their abbreviated names are presented in Table 1.

The CBQ has been translated from English to several other languages (e.g., Italian: Sina et al., 2010; Iranian: Pezeshki et al., 2005; or Polish: Mynarska & Rytel, 2014) and several other scales that draw on it were developed (e.g., Guedes et al., 2015; Matias & Fontaine, 2013).

However, the length and complexity of the measure make its application in large-scale surveys problematic. Consequently, to the best of our knowledge, the childbearing motivation and its relation to fertility desires and intentions, have not been tested in such large-scale studies, on representative, population-based samples. Moreover, as the CBQ was developed in an explorative way, the subscales include different numbers of items (from two to eight) and vary in internal consistency (Guedes et al., 2015). The goal of our study was to develop a substantially shorter version of the CBQ and to provide first evidence on its reliability and validity using two independent samples of adults and late adolescents.

Method and Data

Procedure and Measures

We based the abbreviated version on the most recent Polish adaptation of the questionnaire (CBQ-PL; Mynarska & Rytel, 2014), which includes 14 additional items on positive (seven items) and negative motivations (seven items). They concern several aspects of parenthood not covered by the original CBQ, for example, grown-up status, material and psychological heritage (for PCM), physical exhaustion, lack of social life, or feeling unattractive after birth (for NCM). These aspects were identified in a qualitative study conducted in Poland (Mynarska, 2009), but should not be considered as specific only to the Polish cultural context. Similar items were used in a later international study of childbearing motivation (Avison & Furnham, 2015), as well as in the Portuguese Childbearing Motivation Scale (Guedes et al., 2015). The items developed in Poland were verified in an earlier study (Mynarska & Rytel, 2014).

Table 2 Content of the items included in the final version of CBQ-SF

Subscale	Code	Item content
PCM		
JoysPBI	P7	Breastfeeding / Bottle feeding a baby
	P11	Holding and cuddling a baby
	P3	Feeling a baby move and kick inside me / inside my wife
InstVoC	P1	Knowing that I am fertile
	P2	Having my family and friends admire me with my baby
	P35	*Having a child will make me feel like a grown-up and responsible person
FeelNaC	P18	Having my child provide me with companionship later in life
	P25	Living a fuller, more enriched life through my child
	P6	Feeling needed and useful through my child
SatChR	P21	Playing with my child
	P23	Guiding and teaching my child
	P30	*Watching my child grow and develop
TradPar	P14	Having a child who will carry on my family traditions
	P15	Being the center of a large, active family
	P16	Strengthening our marriage/relationship through a child
NCM		
DiscPaC	N1	Experiencing / Seeing my wife experience the discomforts of pregnancy
	N20	Experiencing / Seeing my wife experience the pain of childbirth
	N22	*Constantly lacking sleep with an infant
ParStr	N3	Straining our marriage/ relationship with a baby
	N13	Having a child who is a burden to my husband / my wife
	N28	*Having a child will result in me having less time for my husband/ partner / Having a child will result in my wife/partner having less time for me
NegChC	N2	Being kept from my career or job by a baby / Having my wife being kept from her career or job by a baby
	N5	Being responsible for a needy and demanding baby
	N8	Having to put up with the mess and noise that children make
FaWPar	N10	Worrying about the health and safety of my child
	N15	Worrying whether I am raising my child the right way
	N19	Feeling guilty or inadequate as a parent

Items marked with an asterisk (*) come from the CBQ-PL (Mynarska & Rytel, 2014)

Preparing the CBQ-SF involved three stages. First, for each subscale, we selected items most clearly reflecting the nature of the latent concept it measures. We made the decision based on the content of the items and the core description of each subscale as presented in Table 1. A priori, we decided to select three items per subscale to ensure adequate model identification (Kline, 2015). At this stage, the additional items included in the Polish adaptation of the CBQ were particularly useful to assure that the same number of items and the most central ones are included in the subscales. For instance, in the original questionnaire, the scale related to an injury fear associated with pregnancy and childbirth (DiscPaC) consisted of just two items. Similarly, the scale related to affectional benefits associated with the early milestones of parenting (InstVoC) included only two specific items, with two others related to the child's sex.

In the second step, the selected items were tested using a sample of childless adults (Study 1). In cases where two items were evaluated as similarly appropriate for the scale (there were four such instances), alternative solutions were tested. For example, for the InstVoC scale, the following alternative items, added in the Polish adaptation, were considered: "Having a child will constitute a family" and "Having a child will make me feel like a grown-up and responsible person." The choice between the alternative items was made based on their psychometric properties. At this stage, the final pool of items was decided upon.

The list of items included in the final version of the CBQ-SF is presented in Table 2. The items derived from the Polish adaptation of the CBQ are indicated. More information on the CBQ-SF, including the full instruction, as well as information on tested alternative items, can be found in Electronic Supplementary Material (ESM) 1. In the final stage, we verified

the psychometric properties of the questionnaire on an independent sample of late adolescents (Study 2).

To determine the psychometric properties of the CBQ-SF in Study 1 and 2, we analyzed the reliability of the CBQ-SF scales and generated first evidence on their validity. Importantly, in both studies, the respondents provided their answers to all items of the CBQ (including the items added in the Polish adaptation), allowing a direct comparison of reliability of the full and short form of the questionnaire. As for the evidence on validity, we verified the factorial structure of the CBQ-SF, as well as its relationships to the measures of other motivational states, in line with the theoretical formulations of the TDIB model. In previous studies, the motivational sequence of TDIB—from PCM and NCM, through childbearing desires, to intentions—was documented using the full version of the CBQ (e.g., Miller, 1995, 2011; Mynarska & Rytel, 2018; Pezeshki et al., 2005; for a review see Miller, 2021). Therefore, we found it pivotal to document that the CBQ-SF can replicate these findings.

In Study 1 and 2, additional items on childbearing desire and intention were included. Childbearing desire was measured with three items: (a) “How much would you like to have a child/children?”; (b) “How important for you is to have a child/children?”; and (c) “How much would having a child/children make you happy?” The childbearing intention scale consisted of two questions: (a) “Considering your attitude towards children, but also your life situation and other plans for your future life, are you intending (planning) to have a child/children within the next three years?”; (b) “In your opinion, how likely is it for you to have a child/children within the next three years?” The items were rated by participants on a 10-point scale (with zero indicating the weakest and 10—the strongest childbearing desire or intention). These scales have shown excellent reliability in previous studies in Poland (Cronbach’s α between 0.86 and 0.95; Mynarska & Rytel, 2014, 2018).

Participants

To develop the CBQ-SF, we used anonymized secondary data collected in Poland in 2013 (Mynarska & Rytel, 2018, 2020) and 2016 (Mynarska & Rytel, 2022). The data was obtained in the research projects, funded by the Polish National Science Center (grant numbers: 2015/17/B/HS4/02086 and 2011/03/D/HS4/05358). Ethics self-assessment was included in the project proposals in both cases and accepted by the reviewers. Data collection procedures followed institutional ethical guidelines and complied with the principles of the Declaration of Helsinki. For the secondary use of data, no ethical approval was required by the Institutional Review Board.

Study 1

In Study 1, we analyzed data from 939 childless adults of Polish origin, aged from 25 to 44. The sample comprised 470 women with a mean age of $M = 33.84$ ($SD = 4.48$), and 469 men, with a mean age of $M = 34.01$ ($SD = 4.61$). The data was collected in 2013 by the external research company ARC Rynek i Opinia, which is certified by the Polish Association of Public Opinion and Market Research Firms, and adheres to the ICC/ESOMAR Code. The target population was defined as childless men and women aged 25–44. To assure heterogeneity of the sample, it was stratified by gender, age and place of residence (size of the municipality and region). For each stratum, respondents were randomly selected from the database of the research agency (online panel). However, in some regions, the online panel did not provide a sufficient number of respondents, especially in the older age-range. Consequently, additional snowball sampling was allowed to achieve the planned sample size. Approximately 15% of the sample was recruited this way. Demographic characteristics of the sample are provided in Table 3.

The respondents were administered a set of self-report measures, either face-to-face (computer-assisted self-interview, 314 cases) or online (computer-assisted website-interview, 625 cases). In both modes of data collection, informed consent was obtained from the respondents as they access the survey. The respondents did not receive any direct compensation for their participation, however those who were registered in the online panel earned loyalty

Table 3 Sample characteristics in Study 1

Variable	Categories	Men		Women	
		<i>n</i>	%	<i>n</i>	%
Union status	Married	136	29.0	144	30.6
	Cohabiting	102	21.7	123	26.2
	Living-Apart-Together	86	18.3	74	15.7
	Single	145	30.9	129	27.4
Education	Basic vocational or lower	67	14.3	35	7.4
	Secondary	162	34.5	104	22.1
	Postsecondary, bachelor’s degree or higher	240	51.2	331	70.4
Place of residence	Village	39	8.3	43	9.1
	City up to 50,000 residents	59	12.6	70	14.9
	City with 50 to 99,000 residents	96	20.5	101	21.5
	City with 100 to 199,000 residents	43	9.2	40	8.5
	City with 200 to 499,000 residents	61	13.0	38	8.1
	City with 500,000 or more residents	171	36.5	178	37.9

Table 4 Sample characteristics in study 2

Variable	Categories	Men		Women	
		<i>n</i>	%	<i>n</i>	%
Type of secondary school	General	404	51.9	692	67.5
	Vocational	58	7.5	52	5.1
	Professional	312	40.1	275	26.8
	No information	4	0.5	6	0.6
Place of residence	Village	73	9.4	72	7
	City up to 50,000 residents	258	33.2	332	32.4
	City with 50 to 99,000 residents	60	7.7	117	11.4
	City with 100 to 199,000 residents	55	7.1	115	11.2
	City with 200 to 499,000 residents	204	26.2	230	22.4
City with 500,000 or more residents	128	16.5	159	15.5	

points that could be redeemed for money or transferred to a charity organization of the respondent's choice (1 PLN for 1 point, payable if at least 50 points were collected, which required several surveys to be completed in the panel).

Study 2

In Study 2, we analyzed data from 1803 childless late adolescents of Polish origin, aged from 18 to 20. The sample comprised of 1025 women ($M_{age} = 18.22$, $SD_{age} = 0.43$) and 778 men ($M_{age} = 18.45$, $SD_{age} = 0.54$). Detailed demographic characteristics of the sample are presented in Table 4. The data were collected in secondary schools across Poland. In each of six macro-regions of Poland, an invitation letter to participate in the study was sent to different types of schools (general, professional, and vocational) in large (over 100k residents) and small municipalities (in total: 225 invitations). The exact locations were selected to minimize the costs of traveling (i.e., easy access from Warsaw), but a large group of investigators (15 psychology students, studying for a master's degree) allowed a wide range of cities to be covered. In total, 51 schools in 20 different municipalities were covered in the study. In each of the schools, two or three classes were randomly selected and the students were asked to complete a pen-and-paper questionnaire. The aims and scope of the study, including its voluntary character and anonymity, were explained orally. The questionnaire was administered only to the students, who were of legal age and gave their informed consent to participate in the study. The respondents did not receive any direct compensation for their participation in the study, but those who provided their email addresses were

included in the prize draw (29 vouchers of approximately 10 to 25 EUR to purchase books, CDs, or games online).

Data Analysis

To assess the reliability of the scales, we tested internal consistency using Cronbach's α (1951) and McDonald's ω (1999). We took into consideration that although Cronbach's α is the most commonly reported reliability coefficient, many methodologists consider McDonald's ω to be a preferable estimator of a scale's reliability due to its less restrictive assumptions (Hayes & Coutts, 2020; McNeish, 2018; Peters, 2014; Revelle & Zinbarg, 2009; Trizano-Hermosilla & Alvarado, 2016; Widaman et al., 2011). As recommended for ordinal data (Elosua & Zumbo 2008; Gadermann et al., 2012; Zumbo et al., 2007) we used polychoric correlations to compute ordinal versions of α and ω , as well as ordinal average inter-item correlations.

To verify the underlying structure of the CBQ-SF we conducted confirmatory factor analysis (CFA). As we were most of all interested in subdimensions of the PCM and NCM, we specified two separate models, for the two dimensions. The PCM and NCM are conceptualized as orthogonal dimensions in the TDIB model (Miller, 1995) and their distinctive character has been documented in previous studies, including ones conducted in Poland (Miller et al., 2021; Mynarska & Rytel, 2014, 2018). To confirm the structure of PCM, we tested three possible solutions: (a) a baseline unidimensional model where all 15 items loaded one general factor (i.e., PCM); (b) a five-factor model that contained five dimensions of PCM (i.e., Joy-sPBI, InstVoC, FeelNaC, SatChR, and TradPar); and (c) a final model with five first-order factors and one second-order factor. Similarly, for NCM we tested: (a) a unidimensional model where 12 items loaded the general factor of NCM; (b) a four-factor model that included four dimensions of NCM (i.e., NegChC, FaWPar, DiscPaC, and ParStr); and (c) a final solution with four first-order factors and one second-order factor. The factors were not constrained for orthogonality. In line with recommendations of Beaujean (2014) and Brown (2015), before proceeding with second-order structures, we evaluated lower-order models to ensure that correlations between factors are strong and therefore a higher-order solution would be appropriate. To account for the ordinal nature of CBQ items, we used polychoric correlations as an input and diagonally weighted least squares (DWLS) estimator to obtain fit measures. The model fit was assessed with the root-mean-square error of approximation (RMSEA), standardized root-mean-square residual (SRMR), Tucker–Lewis index (TLI), and comparative fit index (CFI). Values ≤ 0.08 for RMSEA and

SRMR, and values ≥ 0.90 for CFI and TLI, indicated good fit to the data (Byrne, 2010; Gana & Broc, 2019).

Finally, once the goodness of the PCM/NCM measurement was established, we employed structural equation modeling (SEM) to investigate the relationship between childbearing motivations and childbearing desire and intention. We adopted a two-phase strategy in accordance with Mueller and Hancock's (2008, 2018) recommendations and separated structural equation models into their measurement and structural parts. Given that the measurement model for the PCM and NCM was verified in the previous step, we specified these as latent variables being measured by a single indicator—a composite score created by summing items corresponding to each scale. To take the measurement error into account, the residual variance of each scale was fixed to $(1 - \alpha) \times \text{Scale Variance}$ (Hayduk, 1987; Sagan & Pawelek, 2014). Next, we specified the structural portion of the model (i.e., PCM/NCM predicting childbearing desire, and desire predicting childbearing intention), as well as the measurement part concerning childbearing desire and intention. In Study 1, we performed SEM using a maximum likelihood estimator since the normality assumption for items and subscales was satisfied (skewness and kurtosis within -2 and $+2$ range, Gravetter & Wallnau, 2014; see ESM 2a). Due to violations of normality assumption (kurtosis > 2 ; see ESM 2b) in Study 2 we fitted the model using a robust maximum likelihood estimator with Satorra–Bentler (1994) correction. All analyses were conducted on the final pool of items. Analyses were performed in RStudio (RStudio Team, 2020) with the lavaan (Rosseel, 2012), psych (Revelle, 2021), and Hmisc (Harrell, 2022) packages. To aid transparency of our results, the data, syntax, and other electronic supplementary materials are available at https://osf.io/t73jq/?view_only=d24b902fbac54ee6a0a4b299ede23396.

Results

Study 1

In the first study, we tested alternative items in the case of four subscales (cf. ESM 1). For the alternative versions, we compared internal consistencies, item-total correlations, factor loadings in the CFAs, as well as correlations between the items and childbearing desire and intention. The psychometric properties of the final solution are presented in subsequent sections.

Descriptive statistics, bivariate correlations, and internal consistency

The PCM subscales yielded either good or excellent reliability estimates ($\omega \geq 0.81$), whereas for the NCM subscales reliability estimates were acceptable ($\omega \geq 0.76$). Cronbach's

α ranged from 0.70 (for FaWPar) to 0.94 (for SatChR). Full reliability information as well as descriptive statistics and bivariate correlations between CBQ-SF scales are presented in Table 5. For comparison, in Table 5 we also included reliability estimates for the full CBQ-PL.

Factorial validity

The CFAs results are reported in Table 6. For both PCM and NCM, the unidimensional model showed marginal fit to the data. For PCM, the five-factor solution provided the best fit, however, the final second-order model also fitted to the data well. For NCM, both alternative models were plausible. We selected the second-order model as an optimal one since this structure is well-established in the literature and the correlations between subscales within the NCM/PCM dimensions were either strong or moderate (see Table 5). Final models with their standardized factor loadings are depicted in Figs. 2 and 3. Overall, these results supported our expectations about the multi-dimensional and hierarchical structure of childbearing motivation.

External validity: relations with childbearing desire and intention

The structural equation model where NCM and PCM predicted childbearing desire, and desire predicted intention, revealed a very good fit to the data, $\chi^2_{(12)} = 24.26$, $p = 0.02$; CFI = 0.998; TLI = 0.996; RMSEA = 0.033, 90% CI [0.013, 0.052]; SRMR = 0.009. As depicted in Fig. 4, in line with theoretical assumptions, PCM and NCM showed contradictory patterns of association with childbearing desire, with PCM predicting childbearing desire positively, and NCM—negatively. This model explained 61% of the variance in childbearing desire. Moreover, desire was a strong positive predictor of childbearing intention and explained 58% of its variability. PCM and NCM were negatively and weakly correlated.

Study 2

In Study 2, only the final version of the CBQ-SF, as developed in Study 1, was tested.

Descriptive statistics, bivariate correlations, and internal consistency

In Study 2, McDonald's ω ranged from 0.73 to 0.91 for PCM subscales, and from 0.71 to 0.75 for NCM subscales. In line with Study 1, ordinal Cronbach's α were above 0.70 for all subscales except for FaWPar ($\alpha = 0.62$). Overall, high internal consistency of the CBQ-SF was confirmed.

Table 5 Descriptive statistics, correlation coefficients, and reliability estimates for CBQ-SF scales in study 1

Variable	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. DiscPaC	–										
2. NegChC	0.67	–									
3. ParStr	0.57	0.66	–								
4. FaWPar	0.52	0.47	0.51	–							
5. FeelNaC	–0.18	–0.30	–0.22	0.00	–						
6. InstVoC	–0.18	–0.18	–0.13	–0.01	0.70	–					
7. JoysPBI	–0.28	–0.38	–0.28	–0.05	0.76	0.65	–				
8. SatChR	–0.22	–0.34	–0.27	–0.03	0.80	0.59	0.79	–			
9. TradPar	–0.20	–0.24	–0.18	–0.05	0.78	0.74	0.64	0.68	–		
10. PCM	–0.24	–0.33	–0.24	–0.03	0.90	0.84	0.88	0.88	0.88	–	
11. NCM	0.84	0.82	0.83	0.72	–0.23	–0.18	–0.31	–0.27	–0.22	–0.27	–
<i>M</i>	2.71	2.29	2.15	2.55	3.08	2.58	3.06	3.36	2.75	2.97	2.46
<i>SD</i>	0.83	0.84	0.83	0.82	0.89	0.90	0.90	0.86	0.94	0.79	0.68
α	0.78	0.79	0.77	0.70	0.89	0.81	0.91	0.94	0.89	0.96	0.90
ω	0.79	0.80	0.77	0.76	0.89	0.81	0.91	0.94	0.89	0.97	0.92
PMIIC	0.69	0.71	0.69	0.63	0.81	0.72	0.84	0.90	0.82	0.67	0.48
CBQ-PL											
α	0.75	0.92	0.78	0.84	0.93	0.83	0.93	0.94	0.92	0.98	0.96

PMIIC polychoric mean inter-item correlation, *PCM* Positive Childbearing Motivation, *NCM* Negative Childbearing Motivation

Non-significant correlation coefficients are grayed. All other correlations are significant at $p < 0.001$. α = ordinal Cronbach’s alpha; ω = ordinal McDonald’s omega. Names of CBQ-SF subscales as in Table 1. The last row shows the estimates for the full version of the CBQ-PL in the same sample

Table 6 Fit indices for confirmatory factor analyses in Study 1

Model	χ^2	<i>df</i>	TLI	CFI	SRMR	RMSEA [90% CI]
Positive Childbearing Motivation						
Unidimensional model	766.97	90	0.992	0.993	0.061	0.090 [0.084, 0.095]
Five-factor model	236.06	80	0.998	0.998	0.034	0.046 [0.039, 0.053]
Second-order model	449.12	85	0.996	0.996	0.048	0.068 [0.061, 0.074]
Negative Childbearing Motivation						
Unidimensional model	453.47	54	0.976	0.980	0.065	0.089 [0.081, 0.096]
Four-factor model	243.84	48	0.987	0.990	0.051	0.066 [0.058, 0.074]
Second-order model	272.09	50	0.985	0.989	0.053	0.069 [0.061, 0.077]

TLI Tucker–Lewis index, *CFI* comparative fit index, *SRMR* standardized root-mean-square residual, *RMSEA* root-mean-square error of approximation 90% CI = 90% confidence interval

All χ^2 tests were significant at $p < 0.001$

Descriptive statistics, bivariate correlations, and reliability coefficients for the CBQ-SF are reported in Table 7.

Factorial Validity

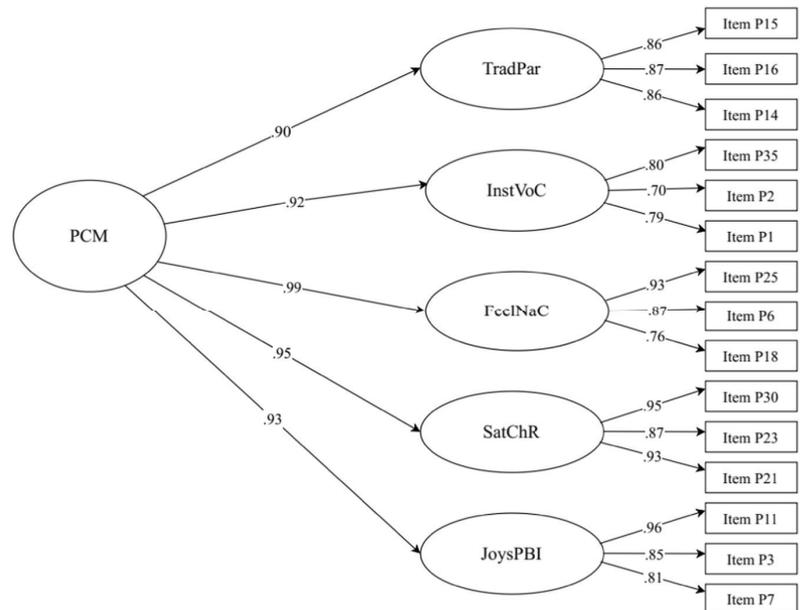
The unidimensional model of PCM showed marginal fit to the data, suggesting a multifactor solution (see Table 8). Alternative five-factor and second-order models revealed very good fit to the data. Similarly, the unidimensional solution for NCM was rejected due to poor fit, while

alternative solutions revealed comparably good fit to the data. These results supported the theoretical structure proposed for the CBQ. Standardized factor loadings for final solutions are presented in Figs. 5 and 6.

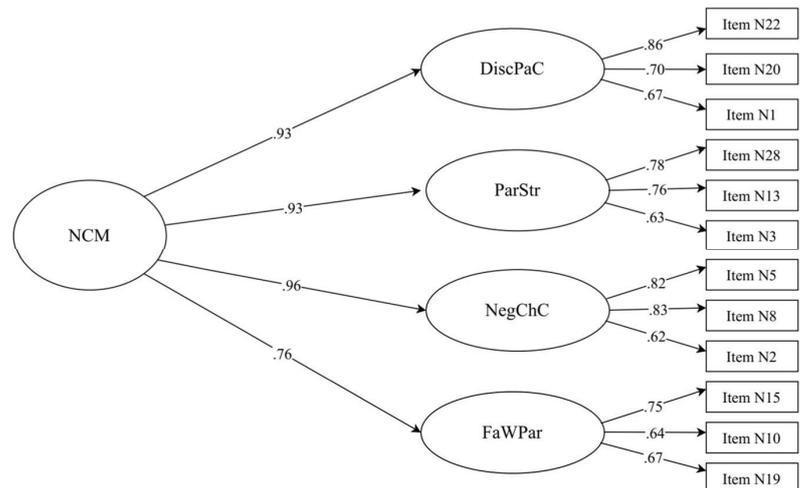
External Validity: Relations with Childbearing Desire and Intention

The structural equation model where NCM and PCM predicted childbearing desire, and desire predicted intention

Fig. 2 Second-order model of positive childbearing motivation (PCM) in Study 1. Statistics presented are standardized factor loadings. All parameters are significant at $p < 0.001$. Items are numbered as in Table 2. Names of the first-order factors are abbreviated as in Table 1

Fig. 3 Second-order model of negative childbearing motivation (NCM) in Study 1. Statistics presented are standardized factor loadings. All parameters are significant at $p < 0.001$. Items are numbered as in Table 2. Names of the first-order factors are abbreviated as in Table 1

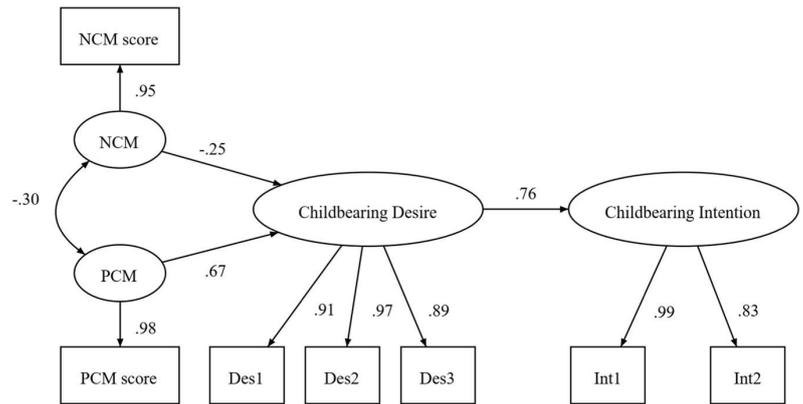

showed a satisfactory fit, $\chi^2_{(12)} = 113.03$, $p < 0.001$; CFI = 0.987; TLI = 0.978; RMSEA = 0.068, 90% CI [0.057, 0.080]; SRMR = 0.027. Similar to Study 1 and in accordance with the TDIB model, the PCM was a positive predictor of childbearing desire and NCM predicted childbearing desire negatively (see Fig. 7). A total of 57% of the variance in childbearing desire was explained by this model. Further, childbearing desire was a significant but weak predictor of intention and explained approximately 13% of its variance. As in Study 1, the PCM and NCM showed negative correlation.

Summary and Discussion

The purpose of this study was to create an abbreviated version of the CBQ, originally developed by Miller (1995) to measure childbearing motivations. It was crucial that the CBQ-SF permits measurement of the overall strength of PCM and NCM as well as of their subdimensions. Such multidimensionally is theoretically grounded in Miller's TDIB model (1994, 1995). The importance of distinguishing different aspects of childbearing motivations was also stressed by other researchers (e.g., Guedes et al., 2015).

Fig. 4 Structural equation model of positive (PCM) and negative (NCM) childbearing motivation predicting childbearing desire, and childbearing desire predicting intention in Study 1. All estimates are standardized and significant at $p < 0.001$. Des1-Des3 refer to the items measuring childbearing desire and Int1-Int2—to the items measuring childbearing intention. PCM/NCM score refers to the sum of items' scores corresponding to each scale

Table 7 Descriptive statistics, correlation coefficients, and reliability estimates for CBQ-SF scales in study 2

Variable	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. DiscPaC	–										
2. NegChC	0.58	–									
3. ParStr	0.47	0.51	–								
4. FaWPar	0.39	0.33	0.39	–							
5. FeelNaC	–0.23	–0.39	–0.20	–0.09	–						
6. InstVoC	–0.15	–0.27	–0.14	–0.09	0.65	–					
7. JoysPBI	–0.30	–0.45	–0.25	–0.12	0.68	0.60	–				
8. SatChR	–0.28	–0.46	–0.25	–0.11	0.71	0.52	0.72	–			
9. TradPar	–0.17	–0.26	–0.10	–0.08	0.66	0.63	0.56	0.61	–		
10. PCM	–0.27	–0.43	–0.21	–0.12	0.85	0.81	0.85	0.84	0.82	–	
11. NCM	0.78	0.76	0.78	0.64	–0.32	–0.22	–0.39	–0.38	–0.22	–0.36	–
<i>M</i>	2.86	2.38	2.36	2.73	3.16	2.72	3.07	3.53	2.95	3.09	2.58
<i>SD</i>	0.78	0.80	0.86	0.82	0.76	0.81	0.82	0.67	0.79	0.65	0.62
α	0.70	0.74	0.72	0.62	0.80	0.72	0.87	0.90	0.80	0.94	0.86
ω	0.72	0.75	0.72	0.71	0.81	0.73	0.87	0.91	0.80	0.96	0.88
PMIIC	0.63	0.66	0.64	0.57	0.71	0.64	0.79	0.84	0.71	0.56	0.39
CBQ-PL											
α	0.71	0.88	0.74	0.75	0.89	0.73	0.89	0.89	0.87	0.97	0.94

PMIIC polychoric mean inter-item correlation, PCM Positive Childbearing Motivation, NCM Negative Childbearing Motivation

All correlations are significant at $p < 0.001$, α = ordinal Cronbach's alpha, ω = ordinal McDonald's omega, Names of CBQ-SF subscales as in Table 1. The last row shows the estimates for the full version of the CBQ-PL in the same

The first selection of items was based on the theoretical description of subdimensions of PCM and NCM (Miller et al., 2021). To achieve the desired psychometric properties, in the CBQ-SF, we tested several alternative solutions and also introduced new items recently developed in the Polish context (Mynarska & Rytel, 2014). The development and evaluation of the CBQ-SF was carried out on the sample of Polish childless adults (Study 1). Then, we psychometrically cross-validated the final version of CBQ-SF on a sample of childless late adolescents (Study 2).

The internal consistency of PCM, NCM, and their respective subscales was good to excellent, similar to the

estimates obtained for the CBQ-PL (Mynarska & Rytel, 2014, 2018) and CBQ (Miller, 1995; Miller et al., 2008). In fact, three of the subscales (SatChR, TradPar, and DiscPaC) in CBQ-SF showed considerably larger reliability estimates than those shown for the full version by Miller et al. (2008). The PCM and its subscales performed slightly better than the scales related to negative motivations and this result is also consistent with earlier studies examining the original and translated versions of the CBQ (Jagannathan, 2006; Miller, 1995; Miller et al., 2008; Mynarska & Rytel, 2014; Pezeshki et al., 2005; Sina et al., 2010; Van Egeren, 2003). Overall, the introduction of new items together with

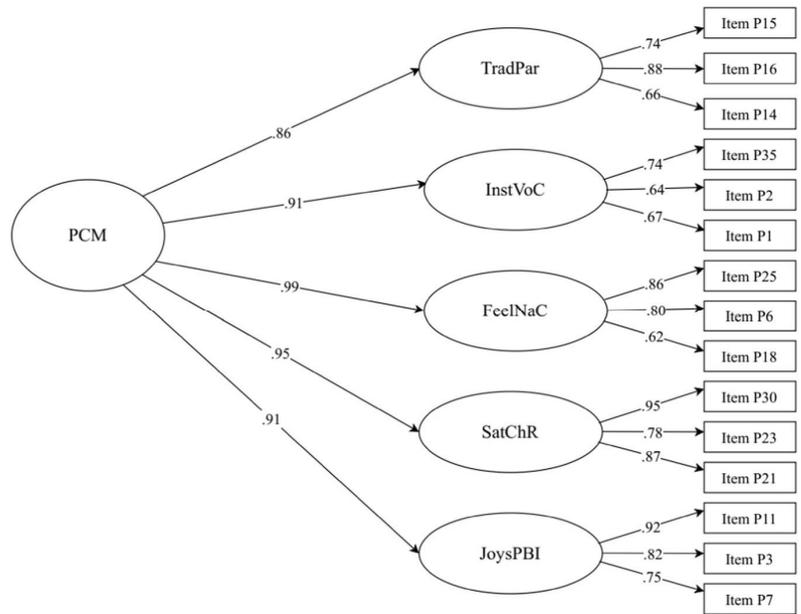
Table 8 Fit indices for confirmatory factor analyses in study 2

Model	χ^2	df	TLI	CFI	SRMR	RMSEA [90% CI]
Positive childbearing motivation						
Unidimensional model	985.32	90	0.987	0.989	0.059	0.074 [0.070, 0.079]
Five-factor model	440.14	80	0.994	0.996	0.039	0.050 [0.045, 0.055]
Second-order model	644.99	85	0.992	0.993	0.049	0.060 [0.056, 0.065]
Negative childbearing motivation						
Unidimensional model	863.30	54	0.942	0.953	0.076	0.091 [0.086, 0.097]
Four-factor model	459.11	48	0.967	0.976	0.058	0.069 [0.063, 0.075]
Second-order model	511.17	50	0.964	0.973	0.061	0.072 [0.066, 0.077]

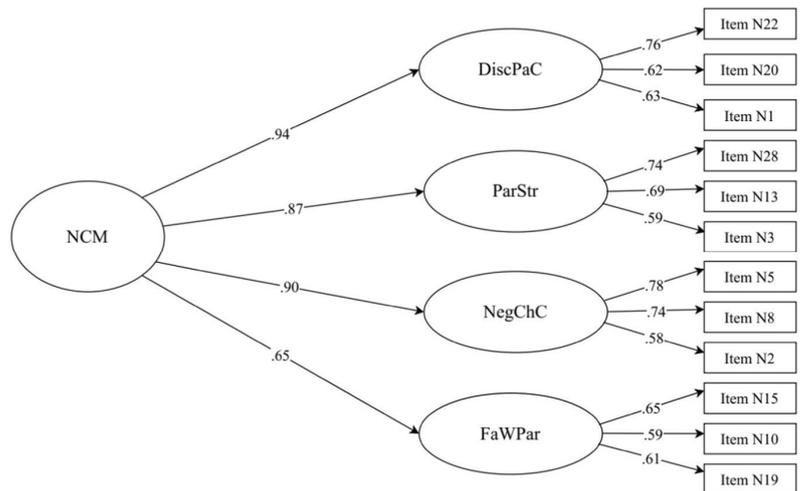
TLI Tucker–Lewis index, CFI comparative fit index, SRMR standardized root-mean-square residual, RMSEA root-mean-square error of approximation 90% CI = 90% confidence interval

All χ^2 tests were significant at $p < 0.001$

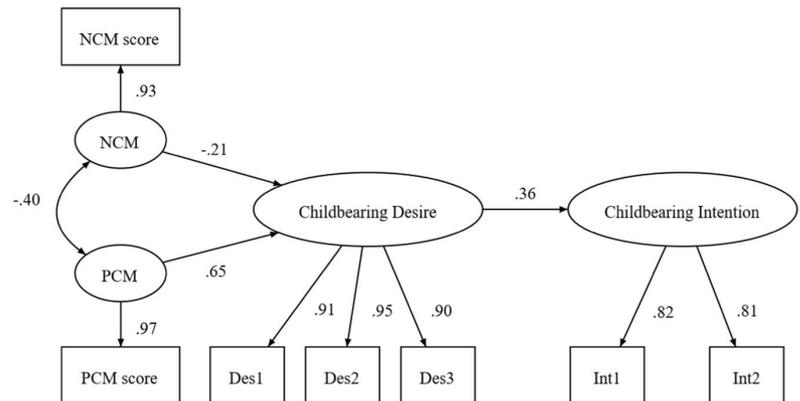
Fig. 5 Second-order model of positive childbearing motivation (PCM) in Study 2. Statistics presented are standardized factor loadings. All parameters are significant at $p < 0.001$. Items are numbered as in Table 2. Names of the first-order factors are abbreviated as in Table 1

Fig. 6 Second-order model of negative childbearing motivation (NCM) in Study 2. Statistics presented are standardized factor loadings. All parameters are significant at $p < 0.001$. Items are numbered as in Table 2. Names of the first-order factors are abbreviated as in Table 1

Fig. 7 Structural equation model of positive (PCM) and negative (NCM) childbearing motivation predicting childbearing desire, and childbearing desire predicting intention in Study 2. All estimates are standardized and significant at $p < 0.001$. Des1-Des3 refer to the items measuring childbearing desire and Int1-Int2—to the items measuring childbearing intention. PCM/NCM score refers to the sum of items' scores corresponding to each scale

focusing on the central ones for each of the subscales resulted in a highly consistent and economic measure of childbearing motivations. Consequently, the CBQ-SF can be applied to measure childbearing motivation at the most detailed level (Miller, 1995), allowing identification of an individual's motivational profile (Guedes et al., 2015).

To test the factorial structure of the scale, we performed a series of CFAs. Our results supported the hypothesized multidimensional and hierarchical structure of the CBQ-SF. Childbearing motivation as measured by the selected 27 items comprises two relatively independent unipolar dimensions: PCM and NCM. Within these broad dimensions, specific aspects can be distinguished. In our study, we confirmed the five-factor structure of PCM, as well as the existence of four factors within NCM. The overview of factor loadings in the CFAs provided further support for our item selection for each subdimension.

Finally, we demonstrated that the CBQ-SF can be meaningfully used to study the process of reproductive decision-making within the TDIB model (Miller, 1994), particularly in terms of the motivations-desire-intention relationship. The results of SEM confirmed these links in both samples. The PCM was a positive predictor of childbearing desire, while the NCM was negatively related to it, and childbearing desire predicted intention to become a parent. Several details need to be highlighted in these results.

First, in both analyzed samples, we found a negative, albeit low correlation between PCM and NCM. While this finding is not in line with theoretical assumptions, it is not altogether unexpected. A recent comparison of PCM–NCM correlation coefficients in different samples in the US, Iran and Poland revealed a variation in the PCM–NCM relationship across these countries (Miller et al., 2021). Interestingly, in the US and Poland, the correlations were—depending on the sample—close to zero or negative, while the Iranian data showed close to zero or positive correlations. Although the correlations, if they occurred, were generally low, these findings suggested that the relationship

between PCM and NCM needs to be examined in more detail. The question remains open under what (macro or micro level) circumstances people's motivations towards childbearing are polarized or ambivalent.

Second, we found the NCM to be a considerably weaker predictor of childbearing desire than the PCM, which means that in some cases perceiving negative aspects of parenthood as highly unwanted was not necessarily related to a lower desire to have a child. This finding is consistent with previous results based on the original and translated versions of CBQ (Miller, 1995; Mynarska & Rytel, 2014; Pezeshki et al., 2005). It is possible that expressing concerns about having children (high scores on selected NCM subscales) simply indicates a higher sense of awareness and responsibility in a decision to have a child. In fact, some studies have shown that one NCM subscale (FaWPar) is positively linked to childbearing desire (Miller et al., 2000; Mynarska & Rytel, 2020). A possible explanation for this result is that the FaWPar scale relates to the altruistic fear for children rather than to the narcissistic fear, which is central to other NCM subscales (cf. Table 1). The content of this dimension may account for the slightly lower internal consistency of the NCM scale compared to PCM. It should also be noted that FaWPar showed the lowest reliability coefficients in both our samples (ω : 0.71–0.76). Overall, the FaWPar subscale and its relation to other childbearing motivations should be carefully considered in future studies, using the short as well as full versions of the CBQ.

Finally, as our structural models covered motivations, desire and intention, the relation between the two latter constructs should be noted. Even though this relation is not central for the purpose of our study, it is noteworthy that it was markedly weaker in the cross-validation sample. This finding can be attributed to the age of the participants, who at the time of data collection were at the onset of emerging adulthood (Arnett, 2000). This developmental period is characterized mainly by identity exploration, self-absorption, and instability in terms of work, education, and

relationships (Santrock, 2019). Typically, parenthood is postponed until these aspects of an individual's life are established. Only then is childbearing intention, namely a concrete, feasible plan to have a child in the foreseeable future, formed (Hayford, 2009; Rackin & Bachrach, 2016).

Some limitations to this study need to be considered. First, even though the samples were heterogeneous in terms of sex, age, socio-economic background and place of residence, they consisted of childless individuals only. The original CBQ showed good psychometric properties in studies on those with and without children (Miller, 1994, 1995), but the same needs to be verified for the short form. Second, the data collection in both studies was limited to self-reported questionnaires and cross-sectional design. Although addressing these issues goes beyond the scope of this paper, comprehensive, longitudinal investigations are needed to fully validate the causality in the TDIB model. Further, the presented results are limited to the Polish context. Since additional Polish items, absent from the CBQ, were used in the CBQ-SF, it is not possible to corroborate our findings with the existing US or Iranian data. It is crucial that our short measure is validated in other cultural contexts to verify that the aspects of childbearing reflected in the newly introduced items are important among other nationalities.

Finally, as we developed the CBS-SF based on the existing data, we were not able to test potential new items. The subscale related to discomforts of pregnancy and delivery (DiscPaC)—which originally consisted of just two items—was supplemented with the additional Polish item on parents' lack of sleep when a child is born, as this item was the only one available that relates to early physical consequences of childbearing. While the expanded subscale performed well, another item, directly related to pregnancy experiences could possibly further improve its properties: "Having a pregnancy that interferes with my health/Seeing a pregnancy interferes with my wife's health." Moreover, it is likely that since the data collection (2013 and 2016), some new aspects of childbearing have become relevant. In particular, we were not able to consider any new NCM items related to current global changes, for example, fear for the child's life in times of climate change or a pandemic (Aassve et al., 2020; Lindberg et al., 2020). Future studies are needed to determine how global changes translate into individuals' decision about becoming a parent.

Despite these limitations, the CBQ-SF has proven to be a feasible and psychometrically sound measure to assess childbearing motivations. It can be successfully used to establish the relation of these motivations to other elements in the process of reproductive decision-making (i.e., childbearing desires and intentions) in different developmental periods (from late adolescence to middle adulthood). Importantly, the CBQ-SF meets the recommended criteria for pragmatic measures in public health research: it is easy to use and

broadly applicable, brief, inexpensive, unlikely to cause harm, related to theory, and facilitates research on the topic that is important to various stakeholders (Glasgow, 2013; Glasgow & Riley, 2013). Consequently, it can be successfully used to support the design and implementation of evidence-based policies, preventive actions, or psychological interventions in the area of family planning. Given that sustaining low fertility is one of the main concerns for policymakers (Wilkins, 2019), the CBQ-SF might be particularly useful as it allows to look deeply into psychological determinants of childlessness (or parenthood). Additionally, the CBQ-SF can be applied in a range of psychological interventions. For individuals, it can help to identify the predictors of perinatal depressive and anxiety symptoms. For couples, the CBQ-SF may be valuable for recognizing the underlying roots of the relationship crisis related to inconsistent childbearing motivations between partners. Finally, the CBQ-SF gives insight into specific sources of parental anxiety, anger or dissatisfaction—emotions that may potentially disturb the developing patterns of parent-child interactions. These, in turn, have a crucial impact on a child's emotional development (Bowlby, 1988; Schore, 2015), specifically in terms of the security of the child's attachment (Miller et al., 2002; Miller et al., 2008; Miller et al., 2009). Thus, we recommend that the CBQ-SF be used by practitioners in individual and couples/family therapy settings. Once different motivational profiles and their consequences are recognized, these individuals, couples and families may benefit from special guidance and support.

Data Availability

All of the data and the used syntaxes are available in an open repository.

Author Contributions Conceptualization, methodology, formal analysis: I.H.; Writing - original draft preparation: I.H., J.L.; Writing - review and editing: M.M., W.M.; Funding acquisition: M.M.

Funding This work was supported by National Science Center, Poland (grant number 2018/30/E/HS4/00449).

Compliance with Ethical Standards

Conflict of Interest The authors declare no competing interests.

Ethics Approval All procedures performed in studies were in accordance with the ethical standards of the institutional review board and with the principles of Helsinki Declaration. Informed consent was obtained from all individual participants involved in studies.

Publisher's note Springer Nature remains neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.

Open Access This article is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License, which permits use, sharing, adaptation, distribution and reproduction in any medium or format, as

long as you give appropriate credit to the original author(s) and the source, provide a link to the Creative Commons license, and indicate if changes were made. The images or other third party material in this article are included in the article's Creative Commons license, unless indicated otherwise in a credit line to the material. If material is not included in the article's Creative Commons license and your intended use is not permitted by statutory regulation or exceeds the permitted use, you will need to obtain permission directly from the copyright holder. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

References

- Aassve, A., Cavalli, N., Mencarini, L., Plach, S., & Bacci, M. L. (2020). The COVID-19 pandemic and human fertility. *Science*, 369(6502), 370–371. <https://doi.org/10.1126/science.abc9520>.
- Alexander, K. A., Arrington Sanders, R., Grace, K. T., Thorpe, R. J., Doro, E., & Bowleg, L. (2019). "Having a child meant I had a real life": Reproductive coercion and childbearing motivations among young black men living in Baltimore. *Journal of Interpersonal Violence*, 36, 17–18. <https://doi.org/10.1177/0886260519853400>.
- Arnett, J. J. (2000). Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. *American Psychologist*, 55(5), 469–480. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.55.5.469>.
- Avison, M., & Furnham, A. (2015). Personality and voluntary childlessness. *Journal of Population Research*, 32(1), 45–67.
- Beaujean, A. A. (2014). *Latent variable modeling using R: A step-by-step guide*. Routledge.
- Becker, G. S. (1960). An economic analysis of fertility. In National Bureau of Economic Research. *Demographic and economic change in developed countries*. Princeton University Press.
- Becker, G. S. (1965). A theory of the allocation of time. *The Economic Journal*, 75(299), 493–517. <https://doi.org/10.2307/2228949>.
- Becker, G. S. (1986). The economic approach to human behavior. In J. Easter (Ed.), *Rational choice*. Basil Blackwell.
- Bernardi, L., Mynarska, M., & Rossier, C. (2015). Uncertain, changing and situated fertility intentions: A qualitative analysis. In D. Philipov, A. Liefbroer & J. Klobas (Eds.), *Reproductive decision-making in a macro-micro perspective* (pp. 113–139). Netherlands: Springer. https://doi.org/10.1007/978-94-017-9401-5_5.
- Bloom, T. L., Mosher, W., Alhusen, J., Lantos, H., & Hughes, R. B. (2017). Fertility desires and intentions among US women by disability status: Findings from the 2011–2013 National Survey of Family Growth. *Maternal and Child Health Journal*, 21(8), 1606–1615. <https://doi.org/10.1007/s10995-016-2250-3>.
- Bowlby, J. (1988). *A secure base: Parent-child attachment and healthy human development*. Basic Books.
- Brown, T. A. (2015). *Confirmatory factor analysis for applied research*. Guilford Publications.
- Burch, T. K. (1980). Decision making theories in demography: An introduction. In T. K. Burch (Ed.), *Demographic behavior: Interdisciplinary perspective on decision-making* (pp. 1–22). Westview Press.
- Byrne, B. M. (2010). *Structural equation modeling with AMOS: Basic concepts, applications, and programming* (2nd ed.). Routledge/Taylor & Francis Group.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16, 297–334. <https://doi.org/10.1007/BF02310555>.
- Crosbie, P. V. (1986). Rationality and models of reproductive decision-making. *Culture and Reproduction*, 30–58.
- de Bruijn, B. J. (1999). Foundations of demographic theory Choice, process, context [Doctoral dissertation, University of Groningen].
- Dommermuth, L., Klobas, J., & Lappegård, T. (2011). Now or later? The theory of planned behavior and timing of fertility intentions. *Advances in Life Course Research*, 16(1), 42–53. <https://doi.org/10.1016/j.alcr.2011.01.002>.
- Elosua, P., & Zumbo, B. D. (2008). Reliability coefficients for ordinal response scales. *Psicothema*, 20(4), 896–901.
- Gadermann, A. M., Guhn, M., & Zumbo, B. D. (2012). Estimating ordinal reliability for Likert-type and ordinal item response data: A conceptual, empirical, and practical guide. *Practical Assessment, Research, and Evaluation*, 17(1), 3. <https://doi.org/10.7275/n560-j767>.
- Gana, K., & Broc, G. (2019). *Structural equation modeling with lavaan*. John Wiley & Sons.
- Glasgow, R. E. (2013). What does it mean to be pragmatic? Pragmatic methods, measures, and models to facilitate research translation. *Health Education & Behavior*, 40(3), 257–265. <https://doi.org/10.1177/1090198113486805>.
- Glasgow, R. E., & Riley, W. T. (2013). Pragmatic measures: What they are and why we need them. *American Journal of Preventive Medicine*, 45(2), 237–243. <https://doi.org/10.1016/j.amepre.2013.03.010>.
- Gravetter, F., & Wallnau, L. (2014). *Essentials of statistics for the behavioral sciences* (8th ed.). Wadsworth.
- Gray, E., Evans, A., & Reimondos, A. (2013). Childbearing desires of childless men and women: When are goals adjusted? *Advances in Life Course Research*, 18(2), 141–149. <https://doi.org/10.1016/j.alcr.2012.09.003>.
- Guedes, M., Pereira, M., Pires, R., Carvalho, P., & Canavarro, M. C. (2015). Childbearing Motivations Scale: Construction of a new measure and its preliminary psychometric properties. *Journal of Child and Family Studies*, 24(1), 180–194. <https://doi.org/10.1007/s10826-013-9824-0>.
- Harrell, F. (2022). *Hmisc: Harrell Miscellaneous*. R package version 4.7-0. <https://CRAN.R-project.org/package=Hmisc>
- Hayduk, L. A. (1987). *Structural equation modeling with LISREL: Essentials and advances*. Johns Hopkins University Press.
- Hayes, A. F., & Coutts, J. J. (2020). Use omega rather than Cronbach's alpha for estimating reliability. But.... *Communication Methods and Measures*, 14, 1–24. <https://doi.org/10.1080/19312458.2020.1718629>.
- Hayford, S. R. (2009). The evolution of fertility expectations over the life course. *Demography*, 46(4), 765–783. <https://doi.org/10.1353/dem.0.0073>.
- Hayford, S. R., & Morgan, S. P. (2008). Religiosity and fertility in the United States: The role of fertility intentions. *Social Forces*, 86(3), 1163–1188. <https://doi.org/10.1353/sof.0.0000>.
- Hoffman, L. W., & Hoffman, M. L. (1973). The value of children to parents. In J. T. Fawcett (Ed.), *Psychological perspectives on population* (pp. 19–76). Basic Books.
- Jagannathan, R. (2006). Economic crisis and women's childbearing motivations: The induced abortion response of women on public assistance. *Brief Treatment and Crisis Intervention*, 6(1), 52–65. <https://doi.org/10.1093/brief-treatment/mhi029>.
- Khadvizade, T., Arghavani, E., Shokrollahi, P., Ghazanfarpour, M., & Kareshki, H. (2018). Factorial structure of the Persian version of Childbearing Questionnaire in first time engaged couples in Iran. *Journal of Obstetrics and Gynaecology*, 38(4), 470–475. <https://doi.org/10.1080/01443615.2017.1379967>.
- Kline, R. B. (2015). *Methodology in the social sciences. Principles and practice of structural equation modeling* (4th ed.). Guilford Press.
- Leibenstein, H. (1957). *Economic backwardness and economic growth*. Wiley.
- Lindberg, L. D., VandeVusse, A., Mueller, J., & Kirstein, M. (2020). *Early impacts of the COVID-19 pandemic: Findings from the 2020 Guttmacher Survey of Reproductive Health Experiences*. Guttmacher Institute. <https://www.guttmacher.org/report/early-impacts-covid-19-pandemic-findings-2020-guttmacher-survey-reproductive-health>

- Matias, M., & Fontaine, A. M. (2013). Development and factor validation of the Motives Towards Parenthood Scale. *Paidéia (Ribeirão Preto)*, 23(54), 9–20. <https://doi.org/10.1590/1982-43272354201303>.
- McAllister, L. S., Pepper, G. V., Virgo, S., & Coall, D. A. (2016). The evolved psychological mechanisms of fertility motivation: Hunting for causation in a sea of correlation. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences*, 371(1692), 20150151 <https://doi.org/10.1098/rstb.2015.0151>.
- McDonald, R. P. (1999). *Test theory: A unified treatment*. Lawrence Erlbaum.
- McNeish, D. (2018). Thanks coefficient alpha, we'll take it from here. *Psychological Methods*, 23(3), 412–433. <https://doi.org/10.1037/met0000144>.
- Miller, W. B. (1983). Chance, choice, and the future of reproduction. *American Psychologist*, 38(11), 1198–1205. <https://doi.org/10.1037/0003-066x.38.11.1198>.
- Miller, W. B. (1992). Personality traits and developmental experiences as antecedents of childbearing motivation. *Demography*, 29(2), 265–285. <https://doi.org/10.2307/2061731>.
- Miller, W. B. (1994). Childbearing motivations, desires, and intentions: A theoretical framework. *Genetic, Social, and General Psychology Monographs*, 120(2), 223–258.
- Miller, W. B. (1995). Childbearing motivation and its measurement. *Journal of Biosocial Science*, 27(4), 473–487. <https://doi.org/10.1017/S0021932000023087>.
- Miller, W. B. (2011). Differences between fertility desires and intentions: Implications for theory, research and policy. *Vienna Yearbook of Population Research*, 9, 75–98. <https://doi.org/10.1553/populationyearbook2011s75>.
- Miller, W. B. (2021). *Childbearing motivation and the T-D-I-B framework: Research across the life course informs theory development*. ResearchGate. <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.33290.80326>.
- Miller, W. B., & Pasta, D. J. (1993). Motivational and nonmotivational determinants of child-number desires. *Population and Environment*, 15, 113–138. <https://doi.org/10.1007/BF02209405>.
- Miller, W. B., Pasta, D. J., MacMurray, J., Muhleman, D., & Comings, D. E. (2000). Genetic influences on childbearing motivation: Further testing a theoretical framework. In J. L. Rodgers, D. C. Rowe, & W. B. Miller (Eds.), *Genetic influences on human fertility and sexuality: Theoretical and empirical contributions from the biological and behavioral sciences* (pp. 35–66). Springer.
- Miller, W. B., Feldman, S. S., & Pasta, D. J. (2002). The effect of the nurturant bonding system on child security of attachment and dependency. *Social Biology*, 49(3–4), 125–159. <https://doi.org/10.1080/19485565.2002.9989055>.
- Miller, W. B., Millstein, S. G., & Pasta, D. J. (2008). The measurement of childbearing motivation in couples considering the use of assisted reproductive technology. *Biodemography and Social Biology*, 54(1), 8–32. <https://doi.org/10.1080/19485565.2008.9989129>.
- Miller, W. B., Pezeshki, M. Z., Mynarska, M., & Khadivzadeh, T. (2021). *Relationships between positive and negative childbearing motivations: A cross-national study*. ResearchGate. <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.29653.55524>.
- Miller, W. B., Sable, M. R., & Beckmeyer, J. J. (2009). Preconception motivation and pregnancy wantedness: Pathways to toddler attachment security. *Journal of Marriage and Family*, 71(5), 1174–1192. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2009.00662.x>.
- Miller, W. B., Sable, M. R., & Csizmadia, A. (2008). Pregnancy wantedness and child attachment security: Is there a relationship? *Maternal and Child Health Journal*, 12(4), 478–487. <https://doi.org/10.1007/s10995-007-0254-8>.
- Morgan, S. P., & King, R. B. (2001). Why have children in the 21st century? Biological predisposition, social coercion, rational choice. *European Journal of Population*, 17(1), 3–20. <https://doi.org/10.1023/A:1010784028474>.
- Mueller, R., & Hancock, G. (2008). Best practices in structural equation modeling. In J. Osborne (Ed.), *Best practices in quantitative methods* (pp. 488–508). SAGE Publications. <https://doi.org/10.4135/9781412995627.d38>.
- Mueller, R., & Hancock, G. (2018). Structural equation modeling. In G. Hancock, L. Stapleton & R. Mueller (Eds.), *The reviewer's guide to quantitative methods in the social sciences* (pp. 445–456). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315755649>.
- Mynarska, M. (2009). *Individual fertility choices in Poland*. Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego.
- Mynarska, M., & Raybould, A. (2020). *An experimental GGS module: Measuring childbearing motives, desires and intentions based on the TDIB model*. Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute. https://www.ggp-i.org/wp-content/uploads/2020/10/Mynarska-and-Raybould_Fertility-items-GGS2020_AG.pdf
- Mynarska, M., & Rytel, J. (2014). Pomiar motywacji do posiadania dzieci wśród osób bezdzietnych. Polska adaptacja Kwestionariusza Motywów Rodzicielskich [Measurement of childbearing motivation among childless individuals: Polish adaptation of the Childbearing Questionnaire]. *Polskie Forum Psychologiczne*, 19(4), 522–543.
- Mynarska, M., & Rytel, J. (2018). From motives through desires to intentions: Investigating the reproductive choices of childless men and women in Poland. *Journal of Biosocial Science*, 50(3), 421–433. <https://doi.org/10.1017/S0021932017000190>.
- Mynarska, M., & Rytel, J. (2020). Fertility desires of childless Poles: Which childbearing motives matter for men and women? *Journal of Family Issues*, 41(1), 7–32. <https://doi.org/10.1177/0192513X19868257>.
- Mynarska, M., & Rytel, J. (2022). Childbearing motivation at the onset of emerging adulthood. *Journal of Youth Studies*. <https://doi.org/10.1080/13676261.2022.2080536>.
- Peters, G. Y. (2014). The alpha and the omega of scale reliability and validity: Why and how to abandon Cronbach's alpha and the route towards more comprehensive assessment of scale quality. *European Health Psychologist*, 16, 56–69. <https://doi.org/10.31234/osf.io/h47fv>.
- Pezeshki, M. Z., Zeighami, B., & Miller, W. B. (2005). Measuring the childbearing motivation of couples referred to the Shiraz Health Center for premarital examinations. *Journal of Biosocial Science*, 37(1), 37–53. <https://doi.org/10.1017/s0021932003006485>.
- Philipov, D., Spéder, Z., & Billari, F. C. (2006). Soon, later, or ever? The impact of anomie and social capital on fertility intentions in Bulgaria (2002) and Hungary (2001). *Population Studies*, 60(3), 289–308. <https://doi.org/10.1080/00324720600896080>.
- Rackin, H. M., & Bachrach, C. A. (2016). Assessing the predictive value of fertility expectations through a cognitive–social model. *Population Research and Policy Review*, 35(4), 527–551. <https://doi.org/10.1007/s11113-016-9395-z>.
- Revelle, W. (2021). *psych: Procedures for psychological, psychometric, and personality research*. Northwestern University, Evanston, Illinois. R package version 2.1.6, <https://CRAN.R-project.org/package=psych>.
- Revelle, W., & Zinbarg, R. E. (2009). Coefficients alpha, beta, omega, and the glb: Comments on Sijtsma. *Psychometrika*, 74(1), 145–154. <https://doi.org/10.1007/s11336-008-9102-z>.
- Rosseel, Y. (2012). lavaan: An R package for structural equation modeling. *Journal of Statistical Software*, 48(2), 1–36. <https://www.jstatsoft.org/v48/i02>.
- RStudio Team. (2020). *RStudio: Integrated Development for R*. PBC, Boston, MA: RStudio. <http://www.rstudio.com/>.
- Sagan, A., & Pawelek, B. (2014). Single-indicator SEM with measurement error: Case of Klein I model. In M. Carpita, E. Brentari, & El M. Qannari (Eds.), *Advances in latent variables* (pp. 171–183). Springer.

- Santrock, J. (2019). *Life-span development* (17th ed). McGraw-Hill Education.
- Sattora, A., & Bentler, P. M. (1994). Corrections to test statistics and standard errors in covariance structure analysis. In A. von Eye & C. C. Clogg (Eds.), *Latent variables analysis: Applications for developmental research* (pp. 399–419). Sage Publications, Inc.
- Schore, A. N. (2015). *Affect regulation and the origin of the self: The neurobiology of emotional development*. Routledge.
- Sina, M., ter Meulen, R., & Carrasco de Paula, I. (2010). Human infertility: is medical treatment enough? A cross-sectional study of a sample of Italian couples. *Journal of Psychosomatic Obstetrics & Gynecology*, 31(3), 158–167. <https://doi.org/10.3109/0167482X.2010.487952>.
- Stanford, J. B., & Porucznik, C. A. (2017). Enrollment, childbearing motivations, and intentions of couples in the Creighton Model Effectiveness, Intentions, and Behaviors Assessment (CEIBA) study. *Frontiers in Medicine*, 4, 147. <https://doi.org/10.3389/fmed.2017.00147>.
- Trizano-Hermosilla, I., & Alvarado, J. M. (2016). Best alternatives to Cronbach's alpha reliability in realistic conditions: Congeneric and asymmetrical measurements. *Frontiers in Psychology*, 7, 769. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2016.00769>.
- Van Egeren, L. A. (2003). Prebirth predictors of coparenting experiences in early infancy. *Infant Mental Health Journal*, 24(3), 278–295. <https://doi.org/10.1002/imhj.10056>.
- Varas, G. V., & Borsa, J. C. (2020). Childbearing Motivation Questionnaire: Adaptação e evidências de validade para o Brasil [Childbearing Motivation Questionnaire: Adaptation and validity evidences for Brazilian context]. *Psico*, 51(4), e36089. <https://doi.org/10.15448/1980-8623.2020.4.36089>.
- Varas, G. V., & Borsa, J. C. (2019). Revisión sistemática del estudio de las motivaciones para la parentalidad [Systematic review of motivation to parenthood studies]. *Estudios e Pesquisas em Psicologia*, 19(1), 261–283.
- Varas, G. V., & Borsa, J. C. (2021). Predictor variables of childbearing motivations in Brazilian women and men. *Paidéia (Ribeirão Preto)*, 31. <https://doi.org/10.1590/1982-4327e3112>.
- Widaman, K. F., Little, T. D., Preacher, K. J., & Sawalani, G. M. (2011). On creating and using short forms of scales in secondary research. In K. H. Trzesniewski, M. B. Donnellan & R. E. Lucas (Eds.), *Secondary data analysis: An introduction for psychologists* (pp. 39–61). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/12350-003>.
- Wilkins, E. (2019). *Low fertility: A review of the determinants* (No. 2). United Nations Population Fund. https://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/FINAL_Determinants_of_low_fertility.pdf
- Zumbo, B. D., Gadermann, A. M., & Zeisser, C. (2007). Ordinal versions of coefficients alpha and theta for Likert rating scales. *Journal of Modern Applied Statistical Methods*, 6(1), 4. <https://doi.org/10.22237/jmasm/1177992180>.

Electronic Supplementary Material 1. Content of all items included into the CBQ-SF.

Table 1

Content of items in the CBQ -SF with factor loadings (in relation to respective subscales) as identified in Study 1 (S1) and Study 2 (S2), see also: Figures 2-5 in the manuscript

Subscale	Item code	Item content	Factor loadings (final solution)	
			S1	S2
<i>PCM: Positive childbearing motivations</i>				
JoysPBI	P7	Breastfeeding a baby / Bottle feeding a baby	0.81	0.75
	P11	Holding and cuddling a baby	0.96	0.92
	P3	Feeling a baby move and kick inside me / Feeling a baby move and kick inside my wife	0.85	0.82
InstVoC	P1	Knowing that I am fertile	0.79	0.67
	P2	Having my family and friends admire me with my baby	0.70	0.64
	P35	*Having a child will make me feel a grown-up and responsible person ¹	0.80	0.74
FeelNaC	P18	Having my child provide me with companionship later in life	0.79	0.62
	P25	Living a fuller, more enriched life through my child	0.93	0.86
	P6	Feeling needed and useful through my child	0.87	0.80
SatChR	P21	Playing with my child	0.93	0.87
	P23	Guiding and teaching my child	0.87	0.78
	P30	*Watching my child grow and develop	0.95	0.95
TradPar	P14	Having a child who will carry on my family traditions	0.86	0.66
	P15	Being the center of a large, active family	0.86	0.74
	P16	Strengthening our marriage / relationship through a child	0.87	0.88
<i>NCM: Negative Childbearing Motivations</i>				
DiscPaC	N1	Experiencing the discomforts of pregnancy / Seeing my wife experience the discomforts of pregnancy	0.67	0.63
	N20	Experiencing the pain of childbirth / Seeing my wife experience the pain of childbirth	0.70	0.62
	N22	*Constantly lacking sleep with an infant ²	0.86	0.76
ParStr	N3	Staining our marriage/ relationship with a baby	0.63	0.59
	N13	Having a child who is a burden to my husband / Having a child who is a burden to my wife	0.76	0.69
	N28	*Having a child will result in me having less time for my husband/ partner / Having a child will result in my wife/partner having less time for me	0.78	0.74
NegChC	N2	Being kept from my career or job by a baby / Having my wife being kept from her career or job by a baby	0.62	0.58
	N5	Being responsible for a needy and demanding baby ³	0.82	0.78
	N8	Having to put up with the mess and noise that children make	0.83	0.74

FaWPar	N10	Worrying about the health and safety of my child	0.64	0.59
	N15	Worrying whether I am raising my child the right way	0.75	0.65
	N19	Feeling guilty or inadequate as a parent ⁴	0.67	0.61

Note: Where applicable, female and male versions of the item are provided.

Instruction: We are interested in what there is about having children that is desirable to you and what there is that is undesirable to you. Regardless of whether you are a partner or not, whether you plan to have children or not, you will have feelings about what is good and what is bad about having children. This questionnaire is designed to help us understand those feelings. It has two parts. One asks about the desirable consequences of having children and the other one – about the undesirable consequences.

For PCM: How desirable for you are the following consequences? Very – Moderately – Slightly – Not at all

For NCM: How undesirable for you are the following consequences? Very – Moderately – Slightly – Not at all

In four subscales, alternative items were tested at the second step of the research procedure (cf. section *Procedure and Measures*). The choice between the alternative items was made based on the psychometric characteristics (item-total correlation, factor loadings and the consistency of the respective subscale).

¹ An alternative item tested: *Having a child will constitute a family.

² An alternative item tested: *My body will be less attractive after I give birth./ My wife's body will be less attractive after she gives birth.

Note: The selected item showed higher correlation with the original two items of the subscale. Moreover, its content aligns with the core definition of the scale, as it refers to a negative physical (not esthetical) consequence of having a baby. However, the item is not directly linked to pregnancy and delivery. In future studies we suggest to verify a new alternative item for this subscale: Having a pregnancy that interferes with my health. / Seeing a pregnancy interferes with my wife's health.

³ An alternative item tested: Spending time and energy involved in childcare.

⁴ An alternative item tested: Having an unhappy and poorly adjusted child.

* Items marked with an asterisk were added in the Polish adaptation of the CBQ (Mynarska & Rytel, 2014).

Electronic Supplementary Material 2a. Skewness, kurtosis, and means (standard deviations) for all variables in Study 1.

Table 1

Characteristics of the PCM Items and Subscales in Study 1

Variable	Skewness	Kurtosis	M (SD)
P7	-0.37	-1.11	2.73 (1.07)
P11	-1.35	0.66	3.36 (0.95)
P3	-0.87	-0.59	3.10 (1.07)
JoysPBI	-0.94	-0.16	3.06 (0.90)
P14	-0.43	-1.00	2.78 (1.05)
P15	-0.28	-1.06	2.63 (1.03)
P16	-0.47	-1.17	2.84 (1.12)
TradPar	-0.45	-0.9	2.75 (0.94)
P21	-1.27	0.59	3.32 (0.94)
P23	-1.33	0.74	3.35 (0.92)
P30	-1.47	1.00	3.40 (0.94)
SatChR	-1.51	1.34	3.36 (0.86)
P18	-0.54	-0.93	2.88 (1.05)
P25	-1.05	-0.05	3.21 (0.99)
P6	-0.90	-0.41	3.14 (1.02)
FeelNaC	-0.91	-0.13	3.08 (0.89)
P1	-0.28	-1.24	2.65 (1.10)
P2	-0.19	-1.22	2.59 (1.07)
P35	-0.10	-1.37	2.52 (1.13)
InstVoC	-0.21	-0.98	2.58 (0.90)

Table 2

Characteristics of the NCM Items and Subscales in Study 1.

Variable	Skewness	Kurtosis	M (SD)
N1	-0.45	-0.97	2.87 (1.02)
N20	-0.5	-1.04	2.90 (1.07)
N22	0.22	-1.13	2.36 (1.05)
DiscPaC	-0.25	-0.78	2.71 (0.83)
N10	-0.18	-1.25	2.63 (1.09)
N15	-0.04	-1.13	2.53 (1.03)
N19	0.08	-1.36	2.58 (1.12)
FaWPar	-0.06	-0.75	2.55 (0.82)
N2	0.23	-1.06	2.31(1.02)
N5	0.14	-1.19	2.35 (1.05)
N8	0.39	-0.96	2.23 (1.02)
NegChC	0.29	-0.76	2.29 (0.84)
N3	0.80	-0.81	1.92 (1.11)
N13	0.34	-1.12	2.24 (1.06)
N28	0.26	-0.93	2.29 (0.98)
ParStr	0.41	-0.7	2.15 (0.83)

Table 3

Characteristics of the Desire and Intention scales in Study 1.

Variable	Skewness	Kurtosis	M (SD)
DES1	-1.07	0	7.32 (3.12)
DES2	-1.04	-0.04	7.15 (3.18)
DES3	-1.17	.20	7.36 (3.20)
Desire	-1.11	0.2	7.28 (3.01)
INT1	-0.51	-1.13	6.10 (3.63)
INT2	-0.23	-1.31	5.40 (3.58)
Intention	-0.38	-1.17	5.75 (3.45)

Electronic Supplementary Material 2b. Skewness, kurtosis, and means (standard deviations) for all variables in Study 2.

Table 1

Characteristics of the PCM Items and Subscales in Study 2.

Variable	Skewness	Kurtosis	M (SD)
P7	-0.32	-0.98	2.67 (1.01)
P11	-1.53	1.52	3.46 (0.84)
P3	-0.83	-0.58	3.08 (1.05)
JoysPBI	-0.93	0.13	3.05 (0.74)
P14	-0.53	-0.74	2.90 (0.98)
P15	-0.42	-0.68	2.79 (0.94)
P16	-0.88	-0.33	3.15 (0.97)
TradPar	-0.57	-0.43	2.80 (0.74)
P21	-1.46	1.34	3.47 (0.81)
P23	-1.65	2.33	3.53 (0.75)
P30	-1.99	3.28	3.59 (0.77)
SatChR	-1.83	3.69	3.46 (0.60)
P18	-0.66	-0.48	3.05 (0.92)
P25	-1.01	0.14	3.24 (0.90)
P6	-0.98	-0.18	3.19 (0.98)
FeelNaC	-1.10	0.64	3.18 (0.72)
P1	-0.32	-1.12	2.72 (1.06)
P2	-0.08	-1.16	2.57 (1.04)
P35	-0.47	-0.98	2.86 (1.04)
InstVoC	-0.58	-0.13	2.88 (0.72)

Table 2

Characteristics of the NCM Items and Subscales in Study 2.

Variable	Skewness	Kurtosis	M (SD)
N1	-0.64	-0.78	3.03 (1.00)
N20	-0.75	-0.72	3.09 (1.03)
N22	0.12	-1.13	2.45 (1.03)
DiscPaC	-0.62	-0.58	3.06 (0.87)
N10	-0.07	-1.56	2.54 (1.22)
N15	-0.21	-1.14	2.68 (1.04)
N19	-0.61	-1.14	2.98 (1.14)
FaWPar	-0.48	-0.40	2.85 (0.71)
N2	-0.09	-0.95	2.57 (0.96)
N5	0.23	-1.14	2.30 (1.04)
N8	0.32	-1.10	2.29 (1.05)
NegChC	0.29	-0.68	2.34 (0.72)
N3	0.60	-1.37	2.08 (1.27)
N13	0.01	-1.38	2.49 (1.13)
N28	-0.01	-1.00	2.50 (0.98)
ParStr	0.17	-0.90	2.32 (0.82)

Table 3

Characteristics of the Desire and Intention scales in Study 2.

Variable	Skewness	Kurtosis	M (SD)
DES1	-1.07	0	7.32 (3.12)
DES2	-1.04	-0.04	7.15 (3.18)
DES3	-1.17	.20	7.36 (3.20)
Desire	-1.11	0.2	7.28 (3.01)
INT1	-0.51	-1.13	6.10 (3.63)
INT2	-0.23	-1.31	5.40 (3.58)
Intention	-0.38	-1.17	5.75 (3.45)

PUBLIKACJA 2

From parentification to parenthood: caregiving responsibilities in childhood and childbearing desire in young adulthood

Izabela Huczevska and Monika Mynarska

Institute of Psychology, Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw, Warsaw, Poland

ABSTRACT

Introduction: Childbearing and childrearing challenge parents' physical, social and emotional capacities. Childbearing motivations and desires are indicators of person's psychological readiness to meet these challenges and to establish a healthy bond with the child. Yet, much uncertainty still exists on how childbearing motivations and desires develop in the life course and to what extent early experiences in the family of origin contribute to their development.

Objective: The overall goal of the present study was to understand the relationship between early caregiving responsibilities (i.e. childhood parentification) in the family of origin and childbearing motivations and the desire to have a first child.

Methods: In the cross-sectional design study, childless Polish adults ($N = 384$; 20–35 years old) completed a set of self-report measures. Different dimensions of parentification experienced in childhood were measured retrospectively using the Parentification Inventory, and childbearing-related variables were assessed using the Childbearing Questionnaire. Data were analysed using mediation analyses.

Results: We found that past experiences of parent- and sibling-oriented parentification were positively associated with the desire to have a child, and these relationships were fully mediated by positive childbearing motivation. Further, our results showed that satisfaction with childhood caregiving responsibilities positively predicted childbearing desire, and this effect was partially mediated by positive and negative childbearing motivation.

Conclusion: Individuals' early caring activities, especially when they evoke feelings of satisfaction and appreciation in the child, may play an important role in shaping childbearing motivations and desires that underlie their future reproductive behaviours.

ARTICLE HISTORY

Received 5 January 2023

Accepted 26 May 2023

KEYWORDS

Family of origin; caregivers; childbearing motivation; fertility desire; family relations

Introduction

Like most developed countries, Poland has been experiencing low birth rates, delayed childbearing, and increasing levels of childlessness among women in recent decades (Kotowska et al., 2008; Sobotka, 2017; Tymicki et al., 2018). While fertility in modern societies has long been shaped by a range of economic, cultural, and institutional factors

CONTACT Izabela Huczevska izabelahuczevska@gmail.com Institute of Psychology, Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw, building 14, Wóycickiego 1/3, Warsaw 01-938, Poland

© 2023 Society for Reproductive & Infant Psychology

(for a review, see: Balbo et al., 2013; Mills et al., 2011), there is now a growing recognition of the role of individual ideals, preferences, and childbearing desires in explaining reproductive plans and behaviours (Billari et al., 2009; Cirtel et al., 2019; Dommermuth et al., 2011; Mynarska & Rytel, 2020; Riggs & Bartholomaeus, 2016; Thompson & Lee, 2011). Childbearing desire – i.e. how much a person wants to have a child (Miller, 1994, 1995) – not only drives a woman’s childbearing-related plans and behaviours before she becomes pregnant (e.g. contraception use; Miller, 2011, 2021; Mynarska & Rytel, 2018); it can also affect her prenatal and postnatal behaviours, including her prenatal care use, her cigarette and alcohol use, and her breastfeeding practices (for a review, see: Gipson et al., 2008; Joyce et al., 2000; Lindberg et al., 2015; Robbins et al., 2021). Previous studies have shown that childbearing desire is a crucial determinant of post-conception pregnancy wantedness (Miller, 2011). Moreover, the extent to which a pregnancy is wanted can in turn have a substantial impact on the mother’s and the child’s psychological health (e.g. security of the child’s attachment: Miller et al., 2009; or the mother’s depressive symptoms: Ferrari et al., 2021; Maxson & Miranda, 2011; Rich-Edwards et al., 2006). The prominent role of childbearing desire in reproduction-related outcomes has been recognised in the literature, however relatively little research has focused on the determinants of person’s desire to have a child. This is where our study contributes. Developmental approaches to reproductive decision-making (Bachrach & Morgan, 2013; Miller, 2021) posit that individuals’ childbearing plans and preferences develop over the life course and are largely determined by their family of origin (Barber, 2000; McAllister et al., 2016; Merz, 2012; Miller, 1992). We follow this approach and investigate how young adults’ childbearing desires link to early experiences in their family of origin. Specifically, we focus on experiences related to performing adult-like caregiving responsibilities.

In the literature, a pattern of family dynamics in which the child assumes parent-like roles and takes on responsibilities typically performed by adult caregivers is described as parentification (Chase, 1999; Kerig, 2005; L. M. Hooper, 2017). Parentified children may be held responsible for meeting the socio-emotional needs of family members (e.g. to serve as a confidant), or for supporting the family’s day-to-day functioning (e.g. by managing the family finances or taking care of siblings; Jurkovic, 1997). While having some level of responsibility is generally considered beneficial for a young person’s development, especially when the child’s contributions are acknowledged and appreciated by the parents (L. M. Hooper, 2017); caring for other family members can easily overburden the child’s developmental capacities (Byng-Hall, 2008; East, 2010; Jurkovic, 1997; Linde Krieger & Yates, 2021; Macfie et al., 2015; Stamatopoulos, 2018). The empirical evidence suggests that having early caregiving responsibilities can have both deleterious (e.g. psychological distress) and adaptive (e.g. resiliency, competence) consequences (L. M. Hooper, 2017). Moreover, existing studies show that childhood patterns of parentification often become internalised and carried forward into the next generation (Engelhardt, 2012; Jurkovic, 1997; Macfie et al., 2005). In other words, individuals who experienced parentification tend to turn to their own children to fulfil their instrumental and emotional needs, rather than providing their children with nurturance and support. Similarly, recent studies of mother-infant dyads have shown that a maternal history of parentification is linked to a lower level of warm responsiveness, poorer knowledge of infant development (Nuttall et al., 2012, 2015), and a lower level of perceived parenting self-efficacy (Nuttall et al., 2021). Additionally, Nuttall et al. (2021) found that a mother with a higher level of

childhood parentification is more likely to perceive her child's temperament as difficult, and to be dissatisfied with the child's contributions to the parent-child relationship. Overall, while the role of parentification for parenting has been recognised, its relation to childbearing desire is yet to be established.

According to developmental models of reproductive decision-making (Bachrach & Morgan, 2013; Miller, 2021), desire to have a child is embedded individuals' perceptions of parenthood, formed early in their development (childhood and adolescence). Specific perceptions of parenthood are a result of individuals' biological predispositions and developmental experiences, particularly those within their family of origin (Miller, 1992). Those mental images of childbearing and childrearing, along with the associated emotions, constitute enduring motivational traits (i.e. childbearing motivations; Miller, 1995), which are organised into the two broad dimensions of positive and negative childbearing motivation (PCM and NCM, respectively). Affectional bond and other affectional benefits expected in relation to having a child are central to PCM, whereas the fear of experiencing various parenting-related challenges when having a child are central to NCM. PCM and NCM provide the foundation for the desire to have a child, which typically precedes individuals' reproductive plans and behaviours (Miller, 2011).

In the current study, we investigated the relationship between the motivational states related to childbearing and examined their developmental origins on a sample of childless individuals in childbearing ages, consisting of an equal proportion of men and women. The association between childbearing desire and childbearing motivations (positive with PCM and negative with NCM) was documented in previous studies (for a review see Miller, 2021) and we expected to confirm it with our study. However, our key research question was whether individuals' experiences of parentification in their family of origin would predict their desire to have a child, and whether this relationship would be mediated by their childbearing motivations. In our study, we considered two types of parentification (towards parent/s and towards sibling/s), and individuals' level of satisfaction with the caregiving role they played in their family of origin (i.e. perceived benefits of parentification), as distinguished by L. M. Hooper et al. (2011). Given that previous studies reported differential outcomes of childhood parentification (L. M. Hooper, 2017; Nuttall & Valentino, 2016), we did not formulate any a priori hypotheses regarding the direction of the associations between parentification per se and the other study variables. However, we expected to find that higher levels of perceived benefits of parentification to be associated with a stronger desire to have a child, and that this relationship would be explained with (mediated by) stronger positive and weaker negative childbearing motivation.

Method

Procedure

The target sample consisted of childless men and women aged 20 to 35 years. We aimed at childless individuals in reproductive ages to capture the role of childhood parentification for the onset of their reproductive careers. The participants were recruited by the external research company, which is certified by the Polish Association of Public Opinion and Market Research Firms, and adheres to the ICC/ESOMAR Code. Only individuals who

did not have a child and were not expecting a child at the time of the survey were included. The sample was stratified by gender, age group, and place of residence (size of municipality) to reflect the structure of the Polish population in the 20 to 35 age range. For each strata, participants were randomly selected from the database of the research agency (online panel). The data were collected online.

Prior to the data collection, all procedures were approved by the institutional review board (decision number 21/2021). Participants were provided information about the aims and scope of the study, and its anonymous and voluntary character. The participants were informed that they could withdraw from the study at any time. The informed consent of each participant was obtained online. There was no direct reward for participation in the study, but the participants received additional points for their active participation in the online panel of the agency.

Participants completed a set of self-report measures and provided socio-demographic information. In addition, the respondents were asked whether they were aware of any biological obstacles that would prevent them from having children. While the initial sample consisted of 400 individuals with complete information, 16 individuals were excluded from further analyses as they reported being biologically unable to have children. The data necessary for replication of our results are available at: https://osf.io/g2z6j/?view_only=39aa78aae7eb48b5b4cbb48f60f01070

Participants

The final analytic sample consisted of 384 childless adults aged 20 to 35 ($M = 27.04$; $SD = 4.51$; 50% males) who were living in Poland. Of the participants, 43.7% were in an informal relationship, 9.9% were married, and 46.6% were single. Most of the participants (85.9%) had at least one sibling, while the remaining 14.1% reported being an only child. The majority of the participants were employed (66.4%), while 9.6% were unemployed, 17.2% were students, and 15 (3.9%) were pensioners. When asked to indicate their highest completed level of education, 22.7% of the sample reported having basic vocational education or lower, 41.5% reported having a secondary or upper secondary level of education, and 35.8% reported having tertiary education (bachelor's degree or higher). Finally, more than half of the participants (53.6%) were living in a small town of up to 20,000 inhabitants, 11.2% of participants were living in a medium-sized city (i.e. between 20,000 and 50,000 people), and 35.1% of participants were living in a city of more than 50,000 people.

Measures

Parentification

The level of parentification each participant had experienced was assessed retrospectively using the 12-item Polish version (Borchet et al., 2022) of the Parentification Inventory (PI; L. M. Hooper et al., 2011). The PI measures parent-focused parentification (PFP; e.g. 'I was expected to comfort my parents when they were sad or having emotional difficulties'), sibling-focused parentification (SFP; e.g. 'I was responsible for making sure that my siblings went to bed every night'), and perceived benefits of parentification (PBP; e.g. 'I felt appreciated by my family'). The participants rate how true each statement was for

them on a 5-point-scale ranging from 1 (never true) to 5 (always true). Higher scores on the PFP and SFP subscales indicate a higher level of involvement in caregiving tasks in the family of origin, and a higher score on the PBP subscale reflects greater satisfaction related to performing those tasks. Both the original and the adapted versions of PI demonstrated good psychometric properties in previous studies (Borchet et al., 2022; L. M. Hooper & Doehler, 2012). Notably, although the Polish adaptation of PI has considerably fewer items than the original questionnaire (12 vs 22), it retains the original three-factor structure of parentification as shown by confirmatory factor analyses; each scale was also found to be internally consistent (Cronbach's α ranging from .81 to .88; Borchet et al., 2022).

Childbearing motivations and the desire to have a child

To evaluate how the participants perceived different aspects of parenthood, the Childbearing Questionnaire (CBQ; Miller, 1995) was employed. In our study, we used the Polish version of the CBQ (Mynarska & Rytel, 2014) in its abbreviated form (CBQ-SF; Huczewska et al., 2022). CBQ-SF is a self-report tool that measures the level of positive (15 items) and negative (12 items) childbearing motivation. The participants assess how desirable (for PCM) or undesirable (for NCM) the consequences of having children are using a 4-point scale from 1 (not at all) to 4 (very). For the PCM scale, an overall score is computed, with a higher score indicating that the respondent perceives more affectional benefits related to potential parenthood. Sample items include: 'Feeling needed and useful through my child'; 'Holding and cuddling a baby'; and 'Feeling a baby move and kick inside me'. Conversely, for the NCM scale, a higher overall score indicates that the respondent has more fears related to the negative aspects of parenthood (e.g. 'Worrying whether I am raising my child the right way'; 'Constantly lacking sleep with an infant'; 'Experiencing the pain of childbirth'). The items are adjusted for men and women. For example, women are asked to evaluate the desirability of 'Feeling a baby move and kick inside me'; while men are asked to assess the desirability of 'Feeling a baby move and kick inside my wife'. The CBQ has been successfully used in different cultural contexts, and has shown satisfactory psychometric properties (Miller, 2021). Evaluation of the psychometric properties of the CBQ-SF provided evidence for its internal consistency (for PCM Cronbach's $\alpha = .96$, for NCM $\alpha = .90$) as well as factorial (via confirmatory factor analyses) and external (via structural equation modelling) validity (Huczewska et al., 2022).

To measure the strength of the childbearing desire, we used the scale developed within the Polish CBQ (Mynarska & Rytel, 2014, 2018). The scale consists of 3 items: (a) 'How much would you like to have a child/children?'; (b) 'How important for you is to have a child/children?'; and (c) 'How much would having a child/children make you happy?'. Each item is rated by a participant on a 10-point scale. A higher overall score (calculated as mean or sum of all 3 items) indicates a stronger desire to have a child at some point in the future. The reliability and validity of this measure were verified in previous studies (Mynarska & Rytel, 2014, 2018).

Data analyses

First, we examined the descriptive statistics and the bivariate correlations between the study variables. Additionally, we checked whether there were associations between the study variables and the demographic characteristics (i.e. age, gender, being in

a relationship). For the dichotomous variables (gender, being in a relationship), we conducted independent samples *t*-tests; and for the continuous variables, we calculated Pearson's correlations. All analyses were performed using IBM SPSS Statistics 27.

In the next step, we performed mediation analyses to verify whether the effects of different dimensions of parentification on the desire to have a child were mediated by childbearing motivations. The mediation analyses were performed in PROCESS macro for IBM SPSS, version 4.0 (Hayes, 2022). Prior to running these analyses, we scrutinised the data of each mediation model, checking for multivariate outliers using Mahalanobis' (with $p < .001$), Cook's, and leverage values (Tabachnick & Fidell, 2018). Observations that exceeded at least two cut-off values were excluded from further analyses (2–6 cases in different analyses; details provided in the Results). To assess the significance of indirect effects, we followed the recommendation of Preacher and Hayes (2008) and estimated 5000 bootstrap samples with 95% bias-corrected confidence intervals. An indirect effect is considered significant when the 95% confidence interval does not include zero (Mallinckrodt et al., 2006). To assess the effect sizes, we used the completely standardised indirect effect (ab_{cs} ; Preacher & Kelley, 2011). According to Kenny (2021), $ab_{cs} = .01$ is a small effect, $ab_{cs} = .09$ is a medium effect, and $ab_{cs} = .25$ is a large indirect effect.

Results

Descriptive statistics and correlation analysis

Pearson's correlations, descriptive statistics and internal consistency estimates for all study variables are presented in Table 1. The skewness and kurtosis estimates ranged from |0.22| to |1.13|, indicating no substantial deviations from the univariate normal distribution. The Cronbach's alpha coefficients for all study measures were good ($\alpha = .77$) to excellent ($\alpha = .98$). As expected, PCM was strongly related to an increased level of childbearing desire, while NCM was moderately negatively associated with it. PCM and NCM were moderately correlated. All three PI subscales showed small or moderate positive associations with childbearing desire and PCM, at $p < .01$. Within PI, only the perceived benefits of parentification subscale was related to NCM, and this correlation was weak and negative. As parent- and sibling-focused parentification were unrelated to NCM, the relationships between those variables were not further examined.

Table 1. Descriptive statistics, reliability estimates, and bivariate correlations among all study variables.

Variable	1.	2.	3.	4.	5.	6.
(1) PI: Parent-focused parentification	–					
(2) PI: Sibling-focused parentification	.39**	–				
(3) PI: Perceived benefits of parentification	.35**	.11*	–			
(4) CBQ: Childbearing desire	.16**	.20**	.32**	–		
(5) CBQ: Positive childbearing motivation	.22**	.19**	.28**	.81**	–	
(6) CBQ: Negative childbearing motivation	.02	–.09	–.16**	–.44**	–.37**	–
<i>M</i>	2.35	1.87	2.80	6.63	2.92	2.78
<i>SD</i>	0.78	0.90	1.04	3.22	0.87	0.69
α	.77	.84	.85	.98	.96	.89
Skewness	0.66	1.13	0.22	–0.78	–0.83	–0.34
Kurtosis	0.64	0.85	–0.62	–0.60	–0.43	–0.55

** $p < .01$ (two-tailed); * $p < .05$ (two-tailed).

We decided to conduct all analyses on women and men jointly, as we found no significant gender differences in the study variables (full information is provided in the supplementary material). However, on average, the participants who reported being in a relationship scored higher on childbearing desire ($M = 7.02$, $SD = 3.16$, $t(382) = -2.59$, $p = .01$) than the participants who reported being single ($M = 6.18$, $SD = 3.24$). Age turned out to be significantly related to NCM ($r = -.21$, $p < .01$, two-tailed). Therefore, relationship status (i.e. being vs not being in a relationship) and age were introduced as control variables in subsequent analyses.

Mediation analyses

To test the hypothesised relationships we specified three mediation models in which parent-focused parentification (Model 1) and sibling-focused parentification (Model 2) predicted childbearing desire via positive childbearing motivation, and perceived benefits of parentification predicted childbearing desire through both positive and negative childbearing motivation (Model 3). Since negative childbearing motivation was not correlated with parent-focused and sibling-focused parentification, it was only considered in the mediation model related to perceived benefits of parentification (Model 3).

Model 1: Direct and indirect associations between parent-focused parentification and childbearing desire

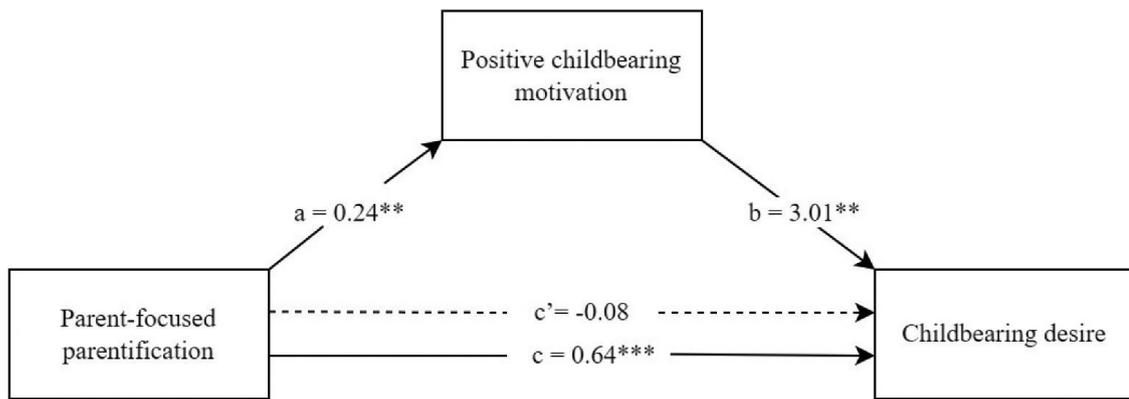
In the analysis of multivariate outliers, two influential observations were removed, as they exceeded critical points for leverage and Cook's distance. Furthermore, to control for the impact of relationship status on childbearing desire, we entered this variable as a covariate in the mediation analysis.

The total effect model ($F(2,379) = 7.95$, $p < .001$) showed that after controlling for relationship status ($\beta = 0.12$, $p < .05$), parent-focused parentification was a significant predictor of childbearing desire ($\beta = 0.15$, $p < .01$), and explained 4% of its variance. When PCM was added to the regression equation, the overall model was significant ($p < .001$, $F(3,378) = 253.91$), and predicted 67% of the variance in childbearing desire. PCM positively predicted desire ($\beta = 0.82$, $p < .001$), while relationship status ($\beta = 0.36$, $p = .06$) and parent-focused parentification ($\beta = -0.08$, $p = .53$) were no longer significant predictors of childbearing desire, which suggests that PCM fully mediated the relationship between parent-focused parentification and childbearing desire. The mediation was further supported by a significant indirect effect ($ab = 0.72$, 95% CI [0.38, 1.06]; $ab_{CS} = 0.17$ [0.09, 0.25]). A visual diagram of the mediated relationship with unstandardised direct effects is presented in [Figure 1](#).

Model 2: Direct and indirect associations between sibling-focused parentification and childbearing desire

In Model 2, we tested whether sibling-focused parentification affected childbearing desire through its effect on PCM. Only the participants who reported having at least one sibling were included in the analysis ($n = 330$). Additionally, six participants were removed as multivariate outliers.

The results of the simple mediation analysis indicated that sibling-focused parentification was indirectly related to childbearing desire ($ab = 0.60$, 95% CI [0.26, 0.93]; $ab_{CS} = 0.15$

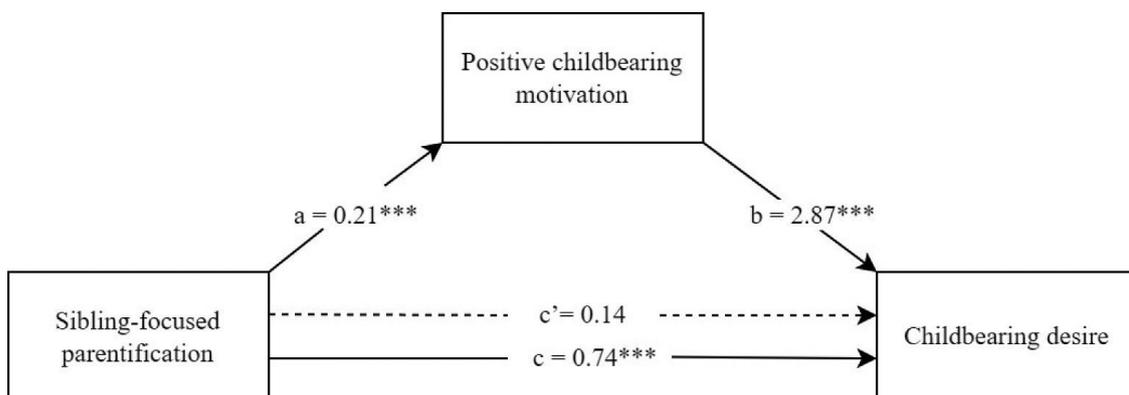

Figure 1. The mediating effect of positive childbearing motivation on the relationship between parent-focused parentification and childbearing desire. All presented effects are unstandardised. c = total effect; c' = direct effect. $N = 382$; *** $p < .001$; ** $p < .01$; dotted line = nonsignificant path.

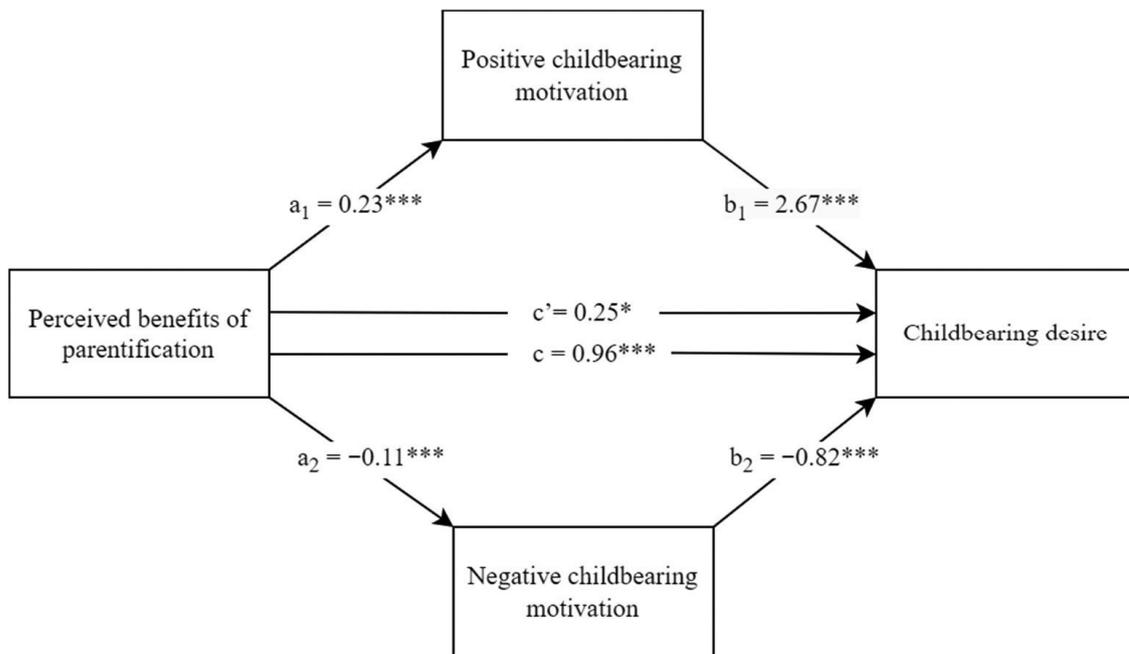
[0.07, 0.23]). The total effect model showed that (after controlling for being in a relationship, $\beta = 0.15$, $p < .05$), a higher level of sibling-focused parentification was associated with a stronger desire to have a child ($\beta = 0.19$, $p < .001$). This model explained 6% of the variance in childbearing desire ($F(2,321) = 10.22$, $p < .001$). After adding PCM to the regression equation, the overall model explained approximately 64% of the desire variance ($F(3,320) = 189.48$, $p < .001$). Being in a relationship ($\beta = 0.09$, $p < .05$) and PCM ($\beta = 0.78$, $p < .001$) were significant predictors of childbearing desire, while the level of sibling-focused parentification no longer predicted it ($\beta = 0.14$, $p = .31$). This result suggests that full mediation occurred. The mediation model with unstandardised direct effects is depicted in Figure 2.

Model 3: Direct and indirect associations between perceived benefits of parentification and childbearing desire

In Model 3, we tested whether childbearing motivations mediated the effect of perceived benefits of parentification on childbearing desire. In this case, based on the bivariate analyses, both PCM and NCM were considered. Thus, we conducted a parallel mediation

Figure 2. The mediating effect of positive childbearing motivation on the relationship between sibling-focused parentification and childbearing desire. All presented effects are unstandardised. c = total effect; c' = direct effect. $N = 324$; *** $p < .001$; dotted line = nonsignificant path.

Figure 3. The mediating effect of PCM and NCM on the relationship between perceived benefits of parentification and childbearing desire. All presented effects are unstandardised. c = total effect; c' = direct effect. $N = 380$; *** $p < .001$; * $p < .05$.

analysis (see Figure 3). In the analysis, four multivariate outliers were removed and two variables were entered as covariates (age, relationship status).

The total effect model was significant ($F(3,376) = 16.46, p < .001$), and explained 12% of the variance in childbearing desire. Being in a relationship ($\beta = 0.10, p < .05$) and perceived benefits of parentification ($\beta = 0.31, p < .001$) predicted childbearing desire, whereas the effect of age was not significant ($\beta = 0.07, p = .13$). When PCM and NCM were added to the model, the effect of perceived benefits of parentification decreased ($\beta = 0.08$) but remained significant ($p < .05$), which suggests that partial mediation occurred. PCM was positively related to childbearing desire ($\beta = 0.72, p < .001$), while NCM was negatively related to it ($\beta = -0.17, p < .001$). Age and relationship status were not related to childbearing desire ($\beta = -0.03, p = .16$ and $\beta = 0.32, p = .08$ respectively). The overall model explained 70% of the variance in childbearing desire ($F(5,374) = 171.22, p < .001$). The indirect effects through PCM ($ab = 0.62, 95\% \text{ CI } [0.38, 0.85]$) and NCM ($ab = 0.09, 95\% \text{ CI } [0.04, 0.16]$) were significantly different from zero. The completely standardised indirect effect was relatively large for PCM ($ab_{cs} = 0.20, 95\% \text{ CI } [0.13, 0.27]$), and was small for NCM ($ab_{cs} = 0.03, 95\% \text{ CI } [0.01, 0.05]$).

Discussion

In this study, we sought to understand how the childbearing desire and motivations of young Polish adults are related to their childhood experiences of parentification. Childbearing and childrearing place long-term burdens on parents' socioemotional, cognitive, and physical capacities. Parents' childbearing motivations and desires express parent's readiness to meet these challenges, and to establish a healthy bond with their

new-born (Miller et al., 2002, 2009). Conversely, if a mother or a father is not motivationally prepared to have a child, both the parent's mental health and the child's development may be at risk (Barber et al., 1999; Gipson et al., 2008; Joyce et al., 2000; Kost & Lindberg, 2015; Robbins et al., 2021; Saleem & Surkan, 2014). While the effect that the perceived desirability of childbearing has on the parent's and the infant's health outcomes has been increasingly recognised, a better understanding of how childbearing desire is shaped throughout the life course is needed. Our paper aimed to fill this knowledge gap by investigating how early caregiving experiences can affect the development of the desire to become a parent.

Our results indicated that past experiences of parent- and sibling-oriented parentification were positively associated with the desire to have a child. Although the effects were not strong, they were fully mediated by positive childbearing motivation. It appears that the participants who were more involved in family caregiving in their childhood and adolescent years had a more positive image of family and parenthood, which translated into a stronger desire to have their own child. These findings are consistent with the results of previous studies that showed that parentification may contribute to young people's development not only in destructive but also in constructive ways (Jurkovic et al., 2004; Kuperminc et al., 2013; L. Hooper, 2007). For example, a recent study on a sample of adolescents (Wei et al., 2021) found that the experience of parentification positively predicted the participants' satisfaction with parent-child relationships. Thus, having satisfying relationships with their parents may foster the development of positive attitudes towards parenthood in adolescents (Bachrach & Morgan, 2013; Miller, 1992). There is another potential explanation for our results. Parents who were parentified as children tend to turn to their children for comfort and support to compensate for their unfulfilled childhood needs (Engelhardt, 2012; Jurkovic, 1997; Macfie et al., 2005). Consequently, individuals who seek to satisfy their emotional or practical needs through their offspring may place particular importance on various benefits of childbearing, and express a stronger childbearing desire. Future studies could benefit from investigating which specific aspects of parenthood (e.g. a child being a source of help for a parent or a child being a source of joy) are seen as the most desirable by parentified individuals.

The perceived benefits of parentification showed the strongest associations with all of the motivational variables. The results of the parallel mediation revealed a positive effect of the perceived benefits of parentification on childbearing desire, and this effect was partially mediated by both positive and negative childbearing motivations. That is, the participants who reported feeling more satisfied with their caregiving roles and appreciated by their family of origin were also more likely to recognise the positive aspects of childbearing, and to have fewer fears related to the potential challenges of parenthood. This effect, in turn, contributed to a stronger overall desire to have a child. However, as the mediation was only partial, there appears to be an additional mechanism in the relationship between the perceived benefits of parentification and childbearing desire. Further studies are needed to explain this mechanism. For instance, a child's engagement in caregiving may engender satisfaction, which could promote feelings of self-efficacy and competence, particularly within the potential parental role (cf. Nuttall et al., 2021). Whether a person believes in his/her ability to be a competent and adequate parent can greatly affect how much s/he wants to have a child (Guedes et al., 2015; Miettinen, 2010; Miller, 2021).

To the best of our knowledge, the present findings provide the first evidence that the experience of childhood parentification can shape positive attitudes towards parenthood. These findings corroborate the assumptions of developmental models of childbearing decisions (Bachrach & Morgan, 2013; Miller, 1992, 2021), which posit that the motivational substrate for parental desires and intentions starts to form in early childhood through experiences with the family of origin. Nevertheless, the potential limitations of this study need to be acknowledged. First, our results should be interpreted within the cultural context of Poland. Several researchers have suggested that the consequences of childhood parentification may vary depending on people's core cultural beliefs and values (Jurkovic et al., 2004; Khafi et al., 2014; Kuperminc et al., 2013). In Poland, where traditional family values are strong, there is a societal expectation that family members will provide care (both physical and emotional) to one another (Saraceno & Keck, 2010). Therefore, it is possible that Polish young adults tend to endorse family caregiving as a normative and rewarding experience, which may engender feelings of satisfaction and maturity that promote the formation of positive attitudes towards parenthood. However, this might not be the case in countries with more individualistic value orientations (Saraceno & Keck, 2010). Further research is needed to determine the significance of our findings in different cultural contexts. Second, a more comprehensive measurement of parentification is needed to generalise our findings. Parentification is a complex, multifaceted phenomenon that can take different forms, and that can occur in a variety of contexts (Byng-Hall, 2008; East, 2010; Haxhe, 2016; Jurkovic, 1997). In the current study, we distinguished between the types of family members to whom the caregiving was directed (parent or sibling). However, future research should also consider differentiating between instrumental and emotional forms of parentification, as the latter is thought to have more deleterious consequences (Chase, 1999; Jurkovic, 1997; L. M. Hooper et al., 2008). Finally, although we found no gender differences in our study, the gender aspect should not be altogether ignored. It is possible for parentification to manifest differently depending on the gender composition of parent-child (e.g. mother-daughter versus father-daughter) or siblings dyads (Chase, 1999; Thomas, 2017). In future work, understanding same-gender and cross-gender parentification dynamics might prove important in explaining their outcomes.

Overall, the current study contributes to the limited literature on the psychological mechanisms underlying the desire for parenthood, and provides further empirical support for applying developmental approaches to childbearing decisions. Individuals' early caregiving experiences, especially when acknowledged and appreciated by their parents, may play an important role in shaping the childbearing motivations and desires that underlie their reproductive behaviours. Having a better understanding of these motivational processes, along with their sources related to early family-of-origin experiences, can provide guidance in therapeutic settings, especially for navigating and reconciling partners' family planning goals, and supporting individuals in coping with difficult emotions regarding fertility, childbearing, and childrearing.

Disclosure statement

No potential conflict of interest was reported by the authors.

Funding

This work was supported by the National Science Centre, Poland (grant number 2018/30/E/HS4/00449).

ORCID

Izabela Huczewska <http://orcid.org/0000-0002-3769-980X>

Monika Mynarska <http://orcid.org/0000-0002-9702-6009>

References

- Bachrach, C. A., & Morgan, S. P. (2013). A cognitive–social model of fertility intentions. *Population & Development Review*, 39(3), 459–485. <https://doi.org/10.1111/j.1728-4457.2013.00612.x>
- Balbo, N., Billari, F. C., & Mills, M. (2013). Fertility in advanced societies: A review of research. *European Journal of Population/ Revue européenne de Démographie*, 29(1), 1–38. <https://doi.org/10.1007/s10680-012-9277-y>
- Barber, J. S. (2000). Intergenerational influences on the entry into parenthood: Mothers' preferences for family and nonfamily behavior. *Social Forces*, 79(1), 319–348. <https://doi.org/10.2307/2675573>
- Barber, J. S., Axinn, W. G., & Thornton, A. (1999). Unwanted childbearing, health, and mother-child relationships. *Journal of Health & Social Behavior*, 40(3), 231–257. <https://doi.org/10.2307/2676350>
- Billari, F. C., Philipov, D., & Testa, M. R. (2009). Attitudes, norms and perceived behavioural control: Explaining fertility intentions in Bulgaria. *European Journal of Population/ Revue européenne de Démographie*, 25(4), 439–465. <https://doi.org/10.1007/s10680-009-9187-9>
- Borchet, J., Hooper, L. M., Lewandowska-Walter, A., Połomski, P., Peplińska, A., & Rostowska, T. (2022). An investigation of a polish version of the parentification inventory. *Journal of Child & Family Studies*, 31(10), 2769–2784. <https://doi.org/10.1007/s10826-022-02338-6>
- Byng-Hall, J. (2008). The significance of children fulfilling parental roles: Implications for family therapy. *Journal of Family Therapy*, 30(2), 147–162. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6427.2008.00423.x>
- Chase, N. (1999). Parentification: An overview of theory, research, and societal issues. In N. Chase (Eds.), *Burdened children: Theory, research, and treatment of parentification* (pp. 3–33). The Guilford Press.
- Ciritel, A. A., De Rose, A., & Arezzo, M. F. (2019). Childbearing intentions in a low fertility context: The case of Romania. *Genus*, 75(1), 4. <https://doi.org/10.1186/s41118-018-0046-6>
- Dommermuth, L., Klobas, J., & Lappegård, T. (2011). Now or later? The theory of planned behavior and timing of fertility intentions. *Advances in Life Course Research*, 16(1), 42–53. <https://doi.org/10.1016/j.alcr.2011.01.002>
- East, P. L. (2010). Children's provision of family caregiving: Benefit or burden? *Child Development Perspectives*, 4(1). <https://doi.org/10.1111/j.1750-8606.2009.00118.x>
- Engelhardt, J. A. (2012). The developmental implications of parentification: Effects on childhood attachment. *Graduate Student Journal of Psychology*, 14, 45–52. <https://doi.org/10.52214/gsjp.v14i.10879>
- Ferrari, B., Mesiano, L., Benacchio, L., Ciulli, B., Donolato, A., & Riolo, R. (2021). Prevalence and risk factors of postpartum depression and adjustment disorder during puerperium—a retrospective research. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 39(5), 486–498. <https://doi.org/10.1080/02646838.2020.1786035>
- Gipson, J. D., Koenig, M. A., & Hindin, M. J. (2008). The effects of unintended pregnancy on infant, child, and parental health: A review of the literature. *Studies in Family Planning*, 39(1), 18–38. <https://doi.org/10.1111/j.1728-4465.2008.00148.x>

- Guedes, M., Pereira, M., Pires, R., Carvalho, P., & Canavarro, M. C. (2015). Childbearing motivations scale: Construction of a new measure and its preliminary psychometric properties. *Journal of Child & Family Studies*, 24(1), 180–194. <https://doi.org/10.1007/s10826-013-9824-0>
- Haxhe, S. (2016). Parentification and related processes: Distinction and implications for clinical practice. *Journal of Family Psychotherapy*, 27(3), 185–199. <https://doi.org/10.1080/08975353.2016.1199768>
- Hayes, A. F. (2022). *Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis: A regression-based approach* (3rd ed.). The Guilford Press.
- Hooper, L. (2007). Expanding the discussion regarding parentification and its varied outcomes: Implications for mental health research and practice. *Journal of Mental Health Counseling*, 29(4), 322–337. <https://doi.org/10.17744/mehc.29.4.48511m0tk22054j5>
- Hooper, L. M. (2017). Parentification. In R. Levesque (eds.), *Encyclopedia of adolescence* (pp. 2023–2031). Springer.
- Hooper, L. M., & Doehler, K. (2012). Assessing family caregiving: A comparison of three retrospective parentification measures. *Journal of Marital & Family Therapy*, 38(4), 653–666. <https://doi.org/10.1111/j.1752-0606.2011.00258.x>
- Hooper, L. M., Doehler, K., Wallace, S. A., & Hannah, N. J. (2011). The parentification inventory: Development, validation, and cross-validation. *The American Journal of Family Therapy*, 39(3), 226–241. <https://doi.org/10.1080/01926187.2010.531652>
- Hooper, L. M., Marotta, S. A., & Lanthier, R. P. (2008). Predictors of growth and distress following childhood parentification: A retrospective exploratory study. *Journal of Child & Family Studies*, 17(5), 693–705. <https://doi.org/10.1007/s10826-007-9184-8>
- Huczewska, I., Leśniak, J., Mynarska, M., & Miller, W. B. (2022). A short measure of childbearing motivations: Development and psychometric evaluation in polish samples of adults and adolescents. *Journal of Child & Family Studies*, 2022. <https://doi.org/10.1007/s10826-022-02497-6>
- Joyce, T. J., Kaestner, R., & Korenman, S. (2000). The effect of pregnancy intention on child development. *Demography*, 37(1), 83–94. <https://doi.org/10.2307/2648098>
- Jurkovic, G. J. (1997). *The plight of the parentified child*. Brunner Mazel, Inc.
- Jurkovic, G. J., Kuperminc, G., Perilla, J., Murphy, A., Ibañez, G., & Casey, S. (2004). Ecological and ethical perspectives on filial responsibility: Implications for primary prevention with immigrant Latino adolescents. *The Journal of Primary Prevention*, 25(1), 81–104. <https://doi.org/10.1023/B:JOPP.0000039940.99463.eb>
- Kenny, D. (2021, May 4). *Mediation: Power*. <https://davidakenny.net/cm/mediate.htm#DI>
- Kerig, P. K. (2005). Revisiting the construct of boundary dissolution: A multidimensional perspective. *Journal of Emotional Abuse*, 5, 542. https://doi.org/10.1300/J135v05n02_02
- Khafī, T. Y., Yates, T. M., & Luthar, S. S. (2014). Ethnic differences in the developmental significance of parentification. *Family Process*, 53(2), 267–287. <https://doi.org/10.1111/famp.12072>
- Kost, K., & Lindberg, L. (2015). Pregnancy intentions, maternal behaviors, and infant health: Investigating relationships with new measures and propensity score analysis. *Demography*, 52, 83–111. <https://doi.org/10.1007/s13524-014-0359-9>
- Kotowska, I., Józwiak, J., Matysiak, A., & Baranowska, A. (2008). Poland: Fertility decline as a response to profound societal and labour market changes? *Demographic Research*, 19(22), 795–854. <https://doi.org/10.4054/DemRes.2008.19.22>
- Kuperminc, G. P., Wilkins, N. J., Jurkovic, G. J., & Perilla, J. L. (2013). Filial responsibility, perceived fairness, and psychological functioning of Latino youth from immigrant families. *Journal of Family Psychology*, 27(2), 173. <https://doi.org/10.1037/a0031880>
- Lindberg, L., Maddow-Zimet, I., Kost, K., & Lincoln, A. (2015). Pregnancy intentions and maternal and child health: An analysis of longitudinal data in Oklahoma. *Maternal and Child Health Journal*, 19(5), 1087–1096. <https://doi.org/10.1007/s10995-014-1609-6>
- Linde Krieger, L. B., & Yates, T. M. (2021). A structural equation model of the etiology and developmental consequences of parent-child role confusion. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 72, 101216. <https://doi.org/10.1016/j.appdev.2020.101216>
- Macfie, J., Brumariu, L. E., & Lyons-Ruth, K. (2015). Parent-child role-confusion: A critical review of an emerging concept. *Developmental Review*, 36, 34–57. <https://doi.org/10.1016/j.dr.2015.01.002>

- Macfie, J., Mcelwain, N. L., Houts, R. M., & Cox, M. J. (2005). Intergenerational transmission of role reversal between parent and child: Dyadic and family systems internal working models. *Attachment & Human Development, 7*(1), 51–65. <https://doi.org/10.1080/14616730500039663>
- Mallinckrodt, B., Abraham, W. T., Wei, M., & Russell, D. W. (2006). Advances in testing the statistical significance of mediation effects. *Journal of Counseling Psychology, 53*(3), 372–378. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.53.3.372>
- Maxson, P., & Miranda, M. L. (2011). Pregnancy intention, demographic differences, and psychosocial health. *Journal of Women's Health, 20*(8), 1215–1223. <https://doi.org/10.1089/jwh.2010.2379>
- McAllister, L. S., Pepper, G. V., Virgo, S., & Coall, D. A. (2016). The evolved psychological mechanisms of fertility motivation: Hunting for causation in a sea of correlation. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences, 371*(1692), 20150151. <https://doi.org/10.1098/rstb.2015.0151>
- Merz, E. M. (2012). Fertility intentions depend on intergenerational relations: A life course perspective. *Family Science, 3*(3–4), 237–245. <https://doi.org/10.1080/19424620.2013.789976>
- Miettinen, A. (2010). Voluntary or involuntary childlessness? Socio-demographic factors and childlessness intentions among childless Finnish men and women aged 25–44. *Finnish Yearbook of Population Research, 45*, 5–24. <https://doi.org/10.23979/fypr.45051>
- Miller, W. B. (1992). Personality traits and developmental experiences as antecedents of childbearing motivation. *Demography, 29*(2), 265–285. <https://doi.org/10.2307/2061731>
- Miller, W. B. (1994). Childbearing motivations, desires, and intentions: A theoretical framework. *Genetic, Social, and General Psychology Monographs, 120*(2), 223–258.
- Miller, W. B. (1995). Childbearing motivation and its measurement. *Journal of Biosocial Science, 27*(4), 473–487. <https://doi.org/10.1017/S0021932000023087>
- Miller, W. B. (2011). Differences between fertility desires and intentions: Implications for theory, research and policy. *Vienna Yearbook of Population Research, 9*, 75–98. <https://doi.org/10.1553/populationyearbook2011s75>
- Miller, W. B. (2021). Childbearing motivation and the T-D-I-B framework: Research across the life course informs theory development. *ResearchGate*. <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.33290.80326>
- Miller, W. B., Feldman, S. S., & Pasta, D. J. (2002). The effect of the nurturant bonding system on child security of attachment and dependency. *Social Biology, 49*(3–4), 125–159. <https://doi.org/10.1080/19485565.2002.9989055>
- Miller, W. B., Sable, M. R., & Beckmeyer, J. J. (2009). Preconception motivation and pregnancy wantedness: Pathways to toddler attachment security. *Journal of Marriage & Family, 71*(5), 1174–1192. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2009.00662.x>
- Mills, M. A., Rindfuss, R. R., McDonald, P. F., & Te Velde, E. R. (2011). Why do people postpone parenthood? Reasons and social policy incentives. *Human Reproduction Update, 17*(6), 848–860. <https://doi.org/10.1093/humupd/dmr026>
- Mynarska, M., & Rytel, J. (2014). Pomiar motywacji do posiadania dzieci wśród osób bezdzietnych. Polska adaptacja Kwestionariusza Motywów Rodzicielskich [Measurement of childbearing motivation among childless individuals: Polish adaptation of the childbearing questionnaire]. *Polskie Forum Psychologiczne, 19*(4), 522–543.
- Mynarska, M., & Rytel, J. (2018). From motives through desires to intentions: Investigating the reproductive choices of childless men and women in Poland. *Journal of Biosocial Science, 50*(3), 421–433. <https://doi.org/10.1017/S0021932017000190>
- Mynarska, M., & Rytel, J. (2020). Fertility desires of childless poles: Which childbearing motives matter for men and women? *Journal of Family Issues, 41*(1), 7–32. <https://doi.org/10.1177/0192513X19868257>
- Nuttall, A. K., Ballinger, A. L., Levendosky, A. A., & Borkowski, J. G. (2021). Maternal parentification history impacts evaluative cognitions about self, parenting, and child. *Infant Mental Health Journal, 42*(3), 315–330. <https://doi.org/10.1002/imhj.21912>
- Nuttall, A. K., & Valentino, K. (2016). An ecological-transactional model of generational boundary dissolution across development. *Marriage & Family Review, 53*(2), 105–150. <https://doi.org/10.1080/01494929.2016.1178203>

- Nuttall, A. K., Valentino, K., & Borkowski, J. G. (2012). Maternal history of parentification, maternal warm responsiveness, and children's externalizing behavior. *Journal of Family Psychology, 26*(5), 767–775. <https://doi.org/10.1037/a0029470>
- Nuttall, A. K., Valentino, K., Wang, L., Lefever, J. B., & Borkowski, J. G. (2015). Maternal history of parentification and warm responsiveness: The mediating role of knowledge of infant development. *Journal of Family Psychology, 29*(6), 863. <https://doi.org/10.1037/fam0000112>
- Preacher, K. J., & Hayes, A. F. (2008). Asymptotic and resampling strategies for assessing and comparing indirect effects in multiple mediator models. *Behavior Research Methods, 40*, 879–891. <https://doi.org/10.3758/BRM.40.3.879>
- Preacher, K. J., & Kelley, K. (2011). Effect size measures for mediation models: Quantitative strategies for communicating indirect effects. *Psychological Methods, 16*(2), 93–115. <https://doi.org/10.1037/a0022658>
- Rich-Edwards, J. W., Kleinman, K., Abrams, A., Harlow, B. L., McLaughlin, T. J., Joffe, H., & Gillman, M. W. (2006). Sociodemographic predictors of antenatal and postpartum depressive symptoms among women in a medical group practice. *Journal of Epidemiology & Community Health, 60*(3), 221–227. <https://doi.org/10.1136/jech.2005.039370>
- Riggs, D. W., & Bartholomaeus, C. (2016). The desire for a child among a sample of heterosexual Australian couples. *Journal of Reproductive and Infant Psychology, 34*(5), 442–450. <https://doi.org/10.1080/02646838.2016.1222070>
- Robbins, C. L., Zapata, L. B., D'Angelo, D., Brewer, L. I., & Pazol, K. (2021). Pregnancy intention: Associations with maternal behaviors and experiences during and after pregnancy. *Journal of Women's Health, 30*(10), 1440–1447. <https://doi.org/10.1089/jwh.2021.0051>
- Saleem, H. T., & Surkan, P. J. (2014). Parental pregnancy wantedness and child social-emotional development. *Maternal and Child Health Journal, 18*(4), 930–938. <https://doi.org/10.1007/s10995-013-1320-z>
- Saraceno, C., & Keck, W. (2010). Can we identify intergenerational policy regimes in Europe? *European Societies, 12*(5), 675–696. <https://doi.org/10.1080/14616696.2010.483006>
- Sobotka, T. (2017). Childlessness in Europe: Reconstructing long-term trends among women born in 1900–1972. In M. Kreyenfeld & D. Konietzka (Eds.), *Childlessness in Europe: Contexts, causes, and consequences* (pp. 17–53). Springer.
- Stamatopoulos, V. (2018). The young carer penalty: Exploring the costs of caregiving among a sample of Canadian youth. *Child & Youth Services, 39*(2–3), 180–205. <https://doi.org/10.1080/0145935X.2018.1491303>
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2018). *Using multivariate statistics* (7th ed. ed.). Pearson.
- Thomas, M. A. (2017). *Is parentification a gendered issue? Examining the relevance of gender in adults' lived experiences of childhood parentification* (Doctoral dissertation, Victoria University). Victoria University Research Repository. <http://vuir.vu.edu.au/37826/>
- Thompson, R., & Lee, C. (2011). Fertile imaginations: Young men's reproductive attitudes and preferences. *Journal of Reproductive and Infant Psychology, 29*(1), 43–55. <https://doi.org/10.1080/02646838.2010.544295>
- Tymicki, K., Zeman, K., & Holzer-Żelażewska, D. (2018). Cohort fertility of polish women, 1945–2015: The context of postponement and recuperation. *Studia demograficzne, 2*(174), 5–23. <https://doi.org/10.33119/SD.2018.2.1>
- Wei, H. S., Shih, A. T., Chen, Y. F., & Hong, J. S. (2021). The impact of adolescent parentification on family relationship and civic engagement. *Journal of Social Work, 21*(6), 1413–1432. <https://doi.org/10.1177/1468017320955249>

Supplementary Material 1. Gender differences

Table 1

An Independent Sample t-test Showing Gender Differences in Study Variables

	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i>	Cohen's <i>d</i>
Childbearing desire	-0.195	382	.846	-0.020
Positive childbearing motivation	-1.787	382	.075	-0.182
Negative childbearing motivation	0.724	382	.470	0.074
Parent-focused parentification	-0.862	382	.389	-0.088
Sibling-focused parentification	0.427	382	.670	0.044
Perceived benefits of parentification	-0.766	382	.444	-0.078

Table 2

Descriptive Statistics, Reliability Estimates, and Bivariate Correlations Among All Study Variables in a Subsample of Women (N = 192)

Variable	1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Parent-focused parentification	--					
2. Sibling-focused parentification	.40**	--				
3. Perceived benefits of parentification	.28**	.08	--			
4. Childbearing desire	.16*	.18*	.40**	--		
5. Positive childbearing motivation	.22**	.15*	.33**	.82**	--	
6. Negative childbearing motivation	-.04	-.16*	-.24**	-.55**	-.48**	--
<i>M</i>	2.31	1.89	2.76	6.60	2.84	2.80
<i>SD</i>	0.82	0.93	1.12	3.35	0.92	0.71
α	.79	.84	.85	.98	.96	.90
Skewness	0.6	1.06	0.33	-0.79	-0.65	-0.52
Kurtosis	0.1	0.45	-0.74	-0.69	-0.84	-0.38

** $p < .01$ (two-tailed); * $p < .05$ (two-tailed)

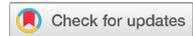
Table 3

Descriptive Statistics, Reliability Estimates, and Bivariate Correlations Among All Study Variables in a Subsample of Men (N = 192)

Variable	1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Parent-focused parentification	--					
2. Sibling-focused parentification	0.40**	--				
3. Perceived benefits of parentification	0.43**	0.14	--			
4. Childbearing desire	0.16*	0.22**	0.22**	--		
5. Positive childbearing motivation	0.22**	0.24**	0.20**	0.80**	--	
6. Negative childbearing motivation	0.06	-0.03	-0.05	-0.32**	-0.25**	--
<i>M</i>	2.38	1.85	2.85	6.66	3.00	2.75
<i>SD</i>	0.74	0.86	0.96	3.10	0.82	0.67
α	.75	.84	.84	.98	.95	.88
Skewness	0.77	1.2	0.08	-0.76	-1.02	-0.13
Kurtosis	1.46	1.39	-0.45	-0.5	0.18	-0.70

** $p < .01$ (two-tailed); * $p < .05$ (two-tailed)

PUBLIKACJA 3

Understanding the link between parentification and desire to have children: moderating role of perceived fairness

Izabela Huczevska , Klaudia Kruk and Monika Mynarska

Institute of Psychology, Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw, Warsaw, Poland

ABSTRACT

Aims/Background: Childhood experiences of assuming adult-like roles and responsibilities (parentification) can substantially affect a person's functioning at different stages of adult development. This study explores how childhood parentification and its perceived fairness are related to young adults' childbearing motivations (positive and negative) and desire to become a parent. We examine the role of instrumental as well as emotional parentification.

Design/Methods: The Childbearing Questionnaire-Short-Form and the Filial Responsibility Scale-Adult were administered to 491 Polish childless men and women (18–35 years old). Moderated mediation models were applied.

Results: We found that those who reported higher levels of parentification in childhood also exhibited a stronger desire to have a first child. The analysis of moderated mediation models demonstrated that both forms of parentification indirectly increased the desire to have a child through higher positive childbearing motivation. However, these effects were weaker (or nonsignificant) for those who felt their childhood roles were unfair.

Conclusion: Our findings support and advance existing theoretical models of parentification and childbearing decisions by highlighting the important role of the perceived fairness of parentification in the choice to become a parent.

ARTICLE HISTORY

Received 10 September 2024
Accepted 10 March 2025

KEYWORDS

Parentification; perceived fairness; desire to have children; childbearing motivation; parenthood

Early experiences within the family of origin are fundamental to an individual's development (Bowlby, 1988), including one's transition to parenthood (McAllister et al., 2016; Testa et al., 2021). Becoming a parent is universally recognised as one of the key milestones of adulthood, contributing to an individual's identity, sense of purpose, and life satisfaction (Palkovitz et al., 2003). A child's experiences with assuming parent-like responsibilities during childhood and adolescence may impact the realisation of fundamental developmental tasks across the lifespan, including those in adulthood (Borchet et al., 2018). Utilising a sample of young, childless adults, this study investigates how the history of assuming instrumental and emotional responsibilities within one's family of origin, as well as the perceived fairness of these roles, are associated with the desire to become a parent.

CONTACT Izabela Huczevska i.huczevska@uksw.edu.pl Institute of Psychology, Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw, Building 14, Wóycickiego 1/3, Warsaw 01-938, Poland

© 2025 Society for Reproductive & Infant Psychology

From an early age, the family environment is an important source of behavioural patterns, attitudes, beliefs, and values that set the stage for the entire life of the individual (Kerr & Bowen, 1988). Through day-to-day interactions with family members, the child gradually builds up their first perceptions of the world, other people, and themselves (Bretherton & Munholland, 2008). While the child focuses on their own developmental tasks, parents shoulder the essential responsibility of nurturing the child's growth by meeting their emotional and physical needs. Occasionally, a parent withdraws from serving the child's needs, and, instead, seeks comfort and support from the child (Kerig, 2005), a phenomenon known as parentification or role-reversal (Hooper, 2017). 'Parentification' emerged from systems theories (Boszormenyi-Nagy & Spark, 1973; Minuchin et al., 1967) as a term for an inverted family dynamic in which the child takes over functions typically performed by parents. Two types of parentification are often distinguished (Minuchin et al., 1967): instrumental, where the child fulfils the family's physical needs (e.g. running household errands, paying bills); and emotional (i.e. expressive), related to a child caring for family's socioemotional needs (e.g. being a mediator of family conflicts). A different distinction was proposed by Hooper and others (2011) who identified two types of parentification depending on the recipient of a child's caregiving activities: parent-focused parentification and sibling-focused parentification. Role-reversal can take various forms but is always considered inappropriate for the child's age and emotional and cognitive capabilities (Hooper, 2017; Macfie et al., 2005). Even though researchers have argued that outcomes of parentification can be both positive and negative, the majority of research documents destructive consequences of parentification for a child's development (Hooper et al., 2011), including maladjustments in self-regulation, peer relationships, and academic functioning (Linde Krieger & Yates, 2021). These consequences can extend into adulthood, leading to deficits in mental health, romantic relationships, and the quality of parenting (Nuttall & Valentino, 2016; Tolmacz et al., 2024; Wilkins-Clark et al., 2024). The developmental outcomes of parentification may vary extensively depending on the type of caregiving (instrumental or emotional), overall family context, and the child's subjective perceptions and feelings about their caregiving role (Chase, 1999). For example, children who experience emotional role-reversal are at greater risk for developing psychopathology than those who fulfil instrumental responsibilities in their family (Hooper, 2017). Considerable research attention was also given to the benefits of parentification (Hooper et al., 2011) or the child's perceived fairness (Jurkovic et al., 2001; Kuperminc et al., 2013). Broadly, fairness in the family is defined as a balance of give and take in parent-child relations (Jurkovic, 1997). In the context of parentification, fairness refers to the degree to which a child has a sense of equity in the mutual obligations within the family, including a sense of fair distribution of family duties and proper recognition for completing them. If the child's efforts are overtly recognised, appreciated, and reciprocated by the parents, their role in the family can be appraised as balanced and just, mitigating the developmental risks associated with the parentification process (Hooper, 2017). Conversely, if the caregiving role remains unspoken, unnoticed, and unsupported, the child may have a sense of injustice that can contribute to worse psychosocial adjustment (Hooper et al., 2008). Several studies have shown that people who report higher levels of unfairness in their family of origin while growing up also exhibit greater levels of

maladaptation and psychopathology (e.g. Kuperminc et al., 2009, 2013; Nuttall et al., 2021; Toro et al., 2019). Consequently, researchers have highlighted that the perception of (un)fairness can be potentially decisive in determining whether the process of parentification leads to destructive or constructive long-term consequences (e.g. Jurkovic, 1997; Kuperminc et al., 2013).

Parentification, parenting, and parenthood

Parentification theories, backed by the broader literature on intergenerational transmission of parenting and family schemas (Van Ijzendoorn, 1992), postulate that the child internalises the reversed family roles, eventually recreating them within their own family of procreation (Boszormenyi-Nagy & Spark, 1973). In other words, if a person was expected to fulfil the needs of their parents while growing up, they are likely to expect the same care and support from their children. Empirical studies lend support to this view – for example, in a study by Macfie et al. (2005), mothers who reported experiences of parentification in childhood also engaged in higher levels of parentification with their 2-year-old daughters. The literature often describes this process as a form of ‘debt settlement’ (Chase, 1999) through which the parentified parent regains the balance lost in the dysfunctional family home. Similarly, Nuttall et al. (2012, 2015, 2021) found that a mother’s history of parentification is associated with their poorer knowledge of an infant’s development, decreased quality of parenting an infant child, and more negative perceptions of themselves in the parental role.

Given that the effects of parentification can manifest at different stages of an individual’s life, the question arises as to whether parentification plays a role in the very process of deciding to become a parent. From an attachment theory perspective, if a child can achieve emotional closeness with a parent only by adopting a caregiving role, they may internalise this role as a central part of their identity (Byng-Hall, 2008). Viewing themselves as someone who is ‘always taking care of others’, the parentified child may become overly invested in caring for an ageing parent. This can result in emotional entanglement and preoccupation with their parent’s well-being, leaving little room – practically or emotionally – for the demands of raising their own children. Conversely, for some individuals, the identity of ‘caretaker’ may contribute to a stronger desire to take on a parental role that involves nurturing a dependent individual. From the perspective of family systems theory, if the experience of parentification is conceptualised as an ‘accounts due’ (Jacobvitz et al., 1999), the need to resolve this emotional debt may further motivate some individuals to have offspring. To date, very few studies have investigated the role of parentification in the decision-making process regarding parenthood. While some researchers point to the association of parentification with difficulties in emotional commitment to the family of procreation (Borchet et al., 2018), others argue that parentified individuals are more likely to take on caring roles (Stamatopoulos, 2018; Valteau et al., 1995). A recent study found positive associations between a history of parent-focused and sibling-focused parentification, and a desire to have a child (Huczewska & Mynarska, 2023). However, to the best of our knowledge, no studies have yet considered instrumental and emotional forms of caregiving in relation to parenthood decisions, despite this distinction being identified in the literature as an important source of differential developmental outcomes following parentification (Hooper, 2017). Given the ambiguity in the existing evidence, further

investigation is needed on how instrumental and emotional parentification during childhood shapes individuals' childbearing motivations and desires.

The desire to have a child (i.e. *childbearing desire*; Miller, 1994) reflects how much a person wants to have a child at some point in their life. Childbearing desire is one of the central components in the process of parenthood decision-making as it drives an individual's pregnancy-related plans and behaviours (Gipson et al., 2008; Miller, 2011; Mynarska & Rytel, 2018). Developmental theories of reproductive decisions suggest that childbearing desire arises from a person's mental representations of parenthood and associated affective meanings (Bachrach & Morgan, 2013; Miller, 1994; Miller et al., 2021; Rackin & Bachrach, 2016). These emotion-laden cognitions constitute relatively stable motivational traits (i.e. *childbearing motivations*; Miller, 1995), which are theorised to directly precede childbearing desire (Miller, 2011). Generally, childbearing motivations are psychological dispositions to react positively or negatively to different aspects of parenthood and can be categorised into two broad dimensions of positive and negative childbearing motivation (PCM and NCM, respectively). Specifically, PCM is a predisposition to experience affectional benefits concerning potentially rewarding aspects of parenthood (e.g. satisfaction of child-rearing, joy of playing with your child), whereas for NCM, experiencing fear and anxiety regarding unrewarding features of childbearing is essential (e.g. fear of pain during childbirth, anxiousness about child's safety). Previous studies (Miller et al., 2021) have shown that PCM is a positive and strong predictor of childbearing desire, while NCM predicts it negatively.

Childbearing motivations are partially biologically driven, yet they are also theorised to be shaped by early interactions with family-of-origin members (Bachrach & Morgan, 2013; Miller, 1992). Existing research supports the role of early family history in this context, but has mainly focused on family structure (e.g. absence of father; McAllister et al., 2016). More complex family dynamics, such as parentification, have not yet received detailed attention (Huczevska & Mynarska, 2023; Karhunen et al., 2023).

Current study

Our study aims to investigate the role of parentification in young adults' desire to have their first child. Research on parentification has shown its relevance for an individual's life trajectory and choices but the results were often inconsistent (Borchet et al., 2018; Nuttall & Valentino, 2016). Hence, we adopt an exploratory approach and pose a non-directional hypothesis that parentification (both instrumental and emotional) predicts the desire to have the first child. Furthermore, in line with theoretical considerations (Miller, 1994, 1995; Miller et al., 2021) we expect PCM and NCM to mediate the effects of parentification on childbearing desire.

In addition to the indirect effects of emotional and instrumental caregiving on childbearing desire through childbearing motivations, our study also considers the potential role of perceived unfairness experienced in the family of origin. Given that its negative effects on an individual's psychosocial functioning are unequivocal, we expect that individuals with a higher sense of injustice are characterised by lower levels of PCM and higher levels of NCM (and thus a lower desire to have a child). Theoretical models of parentification emphasise that the child's subjective experience of the caregiving situation is crucial in understanding the impact of parentification. In other words, the extent to

which the process of parentification is perceived as 'fair' by the child has a bearing on whether the developmental implications will be constructive (e.g. sense of competence) or detrimental (e.g. psychological distress). Indeed, prior studies have found the perception of fairness to be a moderator of the relationships between parentification and some aspects of an individual's functioning (e.g. self-regulation abilities; Kuperminc et al., 2009). Therefore, we hypothesise that perceived unfairness moderates the indirect relationships tested, by – depending on the directions of these relationships – either enhancing the negative (antinatal) or weakening the positive (pronatal) effect of parentification on the desire to have a child.

Our study, conducted in Poland, examines the hypothesised relationships using a cross-sectional, retrospective design – an established approach in parentification research (Hooper & Doehler, 2012). Poland provides a particularly interesting case for exploring how parentification relates to the childbearing choices of young adults, given its strong emphasis on collectivism and traditional family values (Saraceno & Keck, 2010). In Polish families, offering support to parents or siblings is a common practice, often seen as a normative aspect of family functioning (Chojnacka & Iwański, 2022). This social and cultural acceptance of role reversal may contribute to both a higher prevalence of parentification and a more positive perception of it by the child. Consequently, the long-term effects of parentification in Poland (and other culturally similar countries) may differ from those observed in other cultural contexts. Although the effects of parentification have been well-documented in Western contexts, there is limited research on this phenomenon in Central and Eastern European countries, including Poland (Borchet et al., 2022).

The data we used in this study were derived from a sample of childless emerging or young adults (18–35 years old). This age range aligns well with the period when young Poles begin to consider their adulthood roles and make their first decisions about parenthood (Mynarska & Rytel, 2023). Importantly, childbearing desires can be studied in individuals from a relatively young age since they are formulated based on rather stable motivational traits developed in childhood and adolescence (Miller, 1995; Mynarska & Rytel, 2014). In an age of growing childlessness rates in European countries (Sobotka, 2017), including Poland, this approach will also contribute to a better understanding of young people's decisions related to whether or not to pursue parenthood.

Method

Measures

In the study, we utilised three self-report questionnaires (see Table 1 for description). Participants were also administered a set of socio-demographic questions. Factors such as age, gender, and being in a relationship may affect childbearing desire (Rackin & Bachrach, 2016). Similarly, the intensity and perception of childhood parentification may differ depending on participants' gender and age (Hooper et al., 2011). We collected information on these characteristics to verify their role in our study and include them as control variables if necessary. Moreover, given that parentification frequently co-occurs with difficult family-of-

Table 1. Measures used in the study.

Instrument	Subscales	Description	Sample items	Response format	Internal consistency
Filial Responsibility Scale-Adult (Jurkovic et al., 2001)	Instrumental Caregiving (10 items), Emotional Caregiving (10 items), Unfairness (10 items)	Participants retrospectively evaluate statements about their parentification experiences and feelings of unfairness while growing up.	Instrumental: 'I was frequently responsible for the physical care of some member of my family'. Emotional: 'I often felt like a referee in my family'. Unfairness: 'In my family, I often gave more than I received'.	5-point scale from 1 (strongly disagree) to 5 (strongly agree)	$\alpha = .75$ to $.92$
Childbearing Questionnaire – Short Form (Huczewska et al., 2023; Miller, 1995)	PCM (15 items), NCM (12 items) Some items are gender-adjusted.	Participants rate the desirability of potential benefits of parenthood (PCM) and undesirability of potential costs of parenthood (NCM).	PCM: 'Holding and cuddling a baby'. NCM: 'Constantly lacking sleep with an infant'.	4-point scale from 1 (not at all) to 4 (very)	PCM: $\alpha = .94$, NCM: $\alpha = .84$
Childbearing Questionnaire – Polish (Mynarska & Rytel, 2014, 2018)	Childbearing Desire (3 items)	The participants assess how much they would like to have a child/children at some point in the future.	'How much would you like to have a child/children?'	10-point scale from 0 (not at all) to 10 (as much as it is possible)	$\alpha = .96$

PCM = positive childbearing motivation; NCM = negative childbearing motivation. α = Cronbach's alpha in the current study.

origin experiences (Byng-Hall, 2008), we asked respondents whether they had witnessed any of the following situations while growing up: mental or physical illness of one or both parents (legal guardians), alcohol and/or drug abuse by one or both parents (legal guardians), violence (physical, emotional, or sexual) by one or both parents (legal guardians), death of parent(s) or legal guardian(s), divorce or separation of parents (legal guardians).

Procedure

The study was conducted online in 2022 following the approval of study procedures by the institutional ethics committee (decision number 07/2022). Participants were recruited using a snowball method, starting with invitation posts in several Facebook groups. They were informed about the study's purpose, its voluntary and anonymous character, and their right to withdraw at any time. Only those who consented received the questionnaires. Respondents were not compensated for their participation. Participants completed two self-report questionnaires along with socio-demographic and family background questions. The survey tool required answers to all questions, thus minimising missing data.

Participants

The final sample consisted of 491 childless respondents aged 18 to 35 years (63.1% women). The mean age was 23.78 years ($SD = 4.16$). Most participants (41.8%) lived in large cities (i.e. over 500,000 inhabitants), with others living in medium-sized (100,000–499,000 inhabitants, 17.3%) and smaller towns (up to 99,000 inhabitants, 19.8%) or villages (21.2%). A total of 42.3% had higher education, and only 2.8% had education lower than secondary. Among the participants, 67% had student status and 4.5% had pupil status. More than half of respondents (61.7%) were in a relationship and 38% were single. Half (50.7%) of the sample reported experiencing at least one difficult family situation while growing up.

Data analysis

A detailed description of data screening and preliminary analyses, including power analysis, can be found in the supplementary material. Our main analyses involved two first-stage moderated mediation models using PROCESS macro (version 4.2; Hayes, 2022) for SPSS. In both models, instrumental or emotional parentification predicted childbearing desire through PCM and NCM parallelly, with perceived unfairness as a moderator. To assess whether the indirect effects are conditional on the level of the moderator we used the index of moderated mediation (IMM; Hayes, 2022). The significance of the IMM and conditional indirect effects was assessed using 95% percentile bootstrap confidence intervals (CIs) based on 5000 samples. Confidence intervals that did not contain zero indicated a significant effect. To probe the interactions we estimated the conditional effects (i.e. simple slopes) of the predictor (instrumental or emotional parentification) at three values of the moderator (perceived unfairness) corresponding to one standard deviation below the mean ($-1SD$), mean (M), and one standard deviation above the mean ($+1SD$). These three values represented low, moderate, and high scores on perceived unfairness, respectively.

Results

Descriptive statistics and correlations

As depicted in Table 2, perceived unfairness showed positive associations with both instrumental and emotional parentification (weak and moderate, respectively).

Table 2. Descriptive statistics and correlations for study variables.

Variable	$M(SD)$	1	2	3	4	5	6	7
(1) Instrumental parentification	2.11(0.70)	—						
(2) Emotional parentification	2.70(0.88)	.48**	—					
(3) Perceived unfairness	2.77(1.06)	.25**	.53**	—				
(4) PCM	2.58(0.83)	.16**	.02	-.22**	—			
(5) NCM	2.77(0.67)	-.05	.08	.21**	-.42**	—		
(6) Childbearing desire	5.77(3.39)	.12*	.02	-.24**	.78**	-.49**	—	
(7) Age	23.79(4.17)	.01	-.01	.04	-.16**	.02	-.15**	—

PCM = positive childbearing motivation; NCM = negative childbearing motivation.

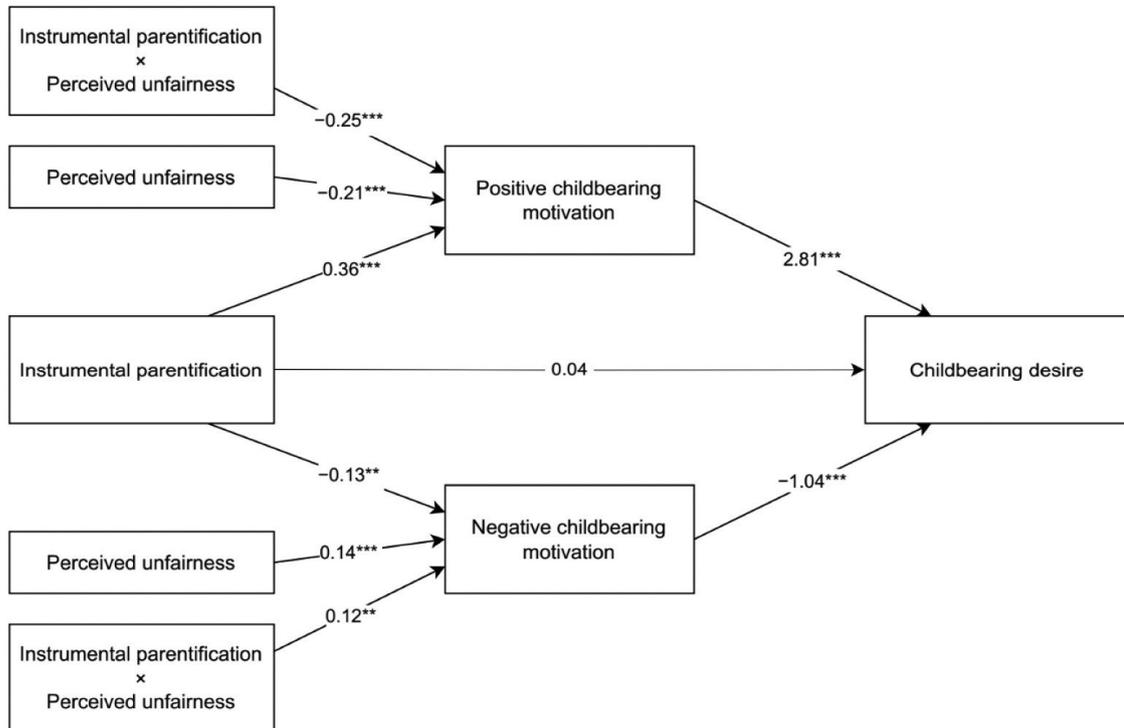
* $p < .006$ ** $p < .001$.

Emotional and instrumental parentification were positively and moderately related. Instrumental parentification was weakly positively correlated with PCM and childbearing desire. Perceived unfairness was the only one related to all three motivational variables, although weakly: positively to NCM, and negatively to PCM and childbearing desire. As expected, stronger childbearing desire was associated with higher PCM (moderately) and lower NCM (strongly). PCM and NCM were inversely moderately correlated.

Instrumental parentification and childbearing desire: a moderated mediation

The first submodel, in which the PCM was regressed onto instrumental parentification, perceived unfairness, and their interaction (instrumental parentification $\times$ perceived unfairness), was significant, $F(3, 486) = 30.41, p < .001, R^2 = .16$. Figure 1 (upper part) shows that increase in instrumental parentification was associated with a higher PCM, whereas an increase in perceived unfairness corresponded to a decrease in PCM. The interaction term was significant. Specifically, instrumental parentification had the strongest positive effect on PCM ($b = 0.63, p < .001$) at low perceived unfairness ($-1SD = -1.06$), weaker but still positive ($b = 0.36, p < .001$) at average perceived unfairness ($M = 0$), and nonsignificant at high levels ($+1SD = +1.06$).

A similar submodel for NCM yielded significant results, $F(3, 486) = 12.12, p < .001, R^2 = .07$. Higher instrumental parentification was associated with lower NCM, while higher perceived unfairness correlated with higher levels of NCM (see Figure 1, lower section). The interaction between predictors was significant. The negative effect of instrumental parentification on NCM was significant at low ($b = -0.25, p < .001$) and

Figure 1. The moderated mediation model of instrumental parentification and childbearing desire. Unstandardised regression coefficients are presented. $**p < .01$. $***p < .001$.

moderate ($b = -0.13, p = .003$) levels of perceived unfairness, but not significant ($p = .862$) at high levels. The final submodel, $F(3, 486) = 294.78, p < .001, R^2 = .65$, regressed childbearing desire onto instrumental parentification, PCM, and NCM. As shown in Figure 1, PCM positively predicted childbearing desire, whereas NCM negatively predicted it. Instrumental parentification had no direct effect on childbearing desire.

The indirect effect of instrumental parentification on childbearing desire through PCM was found to depend on the level of perceived unfairness, as evidenced by a significant IMM ($IMM = -0.70, 95\% CI = [-0.98, -0.45]$). This indirect effect was significant and positive at low (indirect = 1.75, 95% CI [1.29, 2.26]) and moderate (indirect = 1.00, 95% CI [0.70, 1.33]) perceived unfairness, but nonsignificant at high levels (indirect = 0.25, 95% CI [-0.09, 0.60]). The effect of instrumental parentification on childbearing desire through NCM was also moderated by perceived unfairness ($IMM = -0.12, 95\% CI [-0.21, -0.03]$). The conditional indirect effect was positive and significant at low (indirect = 0.26, 95% CI [0.10, 0.45]) and moderate (indirect = 0.14, 95% CI [0.04, 0.25]) levels of perceived unfairness, but nonsignificant at high levels (indirect = 0.01, 95% CI [-0.08, 0.12]).

Emotional parentification and childbearing desire: a moderated mediation

The first submodel was significant, $F(3, 486) = 21.28, p < .001, R^2 = .12$, showing a positive effect of emotional parentification and a negative effect of perceived unfairness on PCM (see Figure 2, upper part).

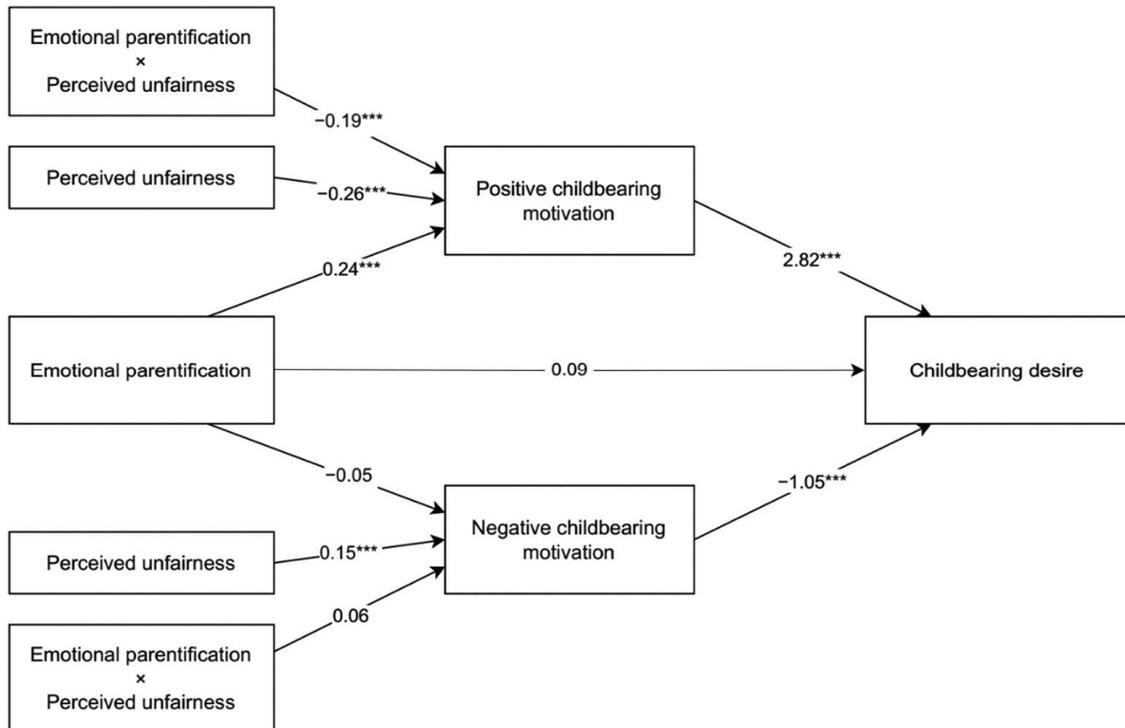

Figure 2. The moderated mediation model of emotional parentification and childbearing desire. Unstandardised regression coefficients are presented. *** $p < .001$.

The emotional parentification $\times$ perceived unfairness interaction was significant and negative, indicating that the positive effect of emotional parentification on PCM weakened as perceived unfairness increased. This effect was strongest among participants reporting low ($b = 0.44, p < .001$) or moderate ($b = 0.24, p < .001$) levels of perceived unfairness but nonsignificant among those reporting high levels ($b = 0.05, p = .42$).

In the second submodel (Figure 2, lower part), wherein the same predictors were regressed onto NCM, only perceived unfairness significantly predicted NCM, $F(3, 486) = 8.39, p < .001, R^2 = .05$, with higher perceived unfairness correlating with higher NCM. Both NCM and PCM significantly predicted childbearing desire, $F(3, 486) = 295.41, p < .001, R^2 = .65$. Higher NCM scores were linked to weaker childbearing desire, whereas higher PCM scores were associated with stronger desire. Emotional parentification had no direct effect on childbearing desire.

The indirect effect of emotional parentification on childbearing desire via PCM was moderated by perceived unfairness (IMM = $-0.52, 95\% \text{ CI } [-0.75, -0.30]$). Specifically, the conditional indirect effect was strongest at low (indirect = $1.24, 95\% \text{ CI } [0.86, 1.65]$) and moderate (indirect = $0.68, 95\% \text{ CI } [0.42, 0.95]$) levels of perceived unfairness but nonsignificant at high levels (indirect = $0.13, 95\% \text{ CI } [-0.17, 0.45]$). There were no significant indirect effects of emotional parentification on childbearing desire through NCM. The IMM was also nonsignificant (IMM = $-0.06, 95\% \text{ CI } [-0.13, 0.01]$).

Discussion

Parentification is recognised in the literature as a family dynamic with substantial consequences for individual development and functioning, expanding to adulthood (Chase, 1999; Hooper et al., 2011; Jurkovic, 1997). Our findings add to this body of work by revealing how the experience of parentification can shape the transition to parenthood. We proposed that instrumental and emotional parentification are associated with the desire for a first child, mediated by positive and negative childbearing motivations, and moderated by the perceived unfairness of parentification.

Our study yielded three main results. First, instrumental parentification positively indirectly predicted childbearing desire through higher positive and lower negative childbearing motivation. Second, emotional parentification had a positive indirect effect on childbearing desire via higher positive childbearing motivation, although this effect was weaker than that of instrumental parentification. We found no association between emotional role-reversal and negative childbearing motivation. Finally, all indirect effects were dependent on the level of perceived unfairness: they were observed only when perceived unfairness was low or average.

While our findings seem to contrast with the traditionally negative view of role-reversal, they underscore the complexity of the relationship between parentification and developmental outcomes. Parentification, by its very nature, exceeds a child's developmental capabilities (Chase, 1999), but it can be argued that, in certain situations, this stressor fosters growth and resilience in the individual (Hooper et al., 2008; Tompkins, 2007). Our findings suggest that if a child feels that their contributions to the family's physical or socioemotional functioning are largely one-sided and go unacknowledged (i.e. perceived unfairness is high), they may not develop the positive attitudes towards parenthood that parentification might otherwise foster. For instance, a child who was

frequently tasked with looking after a sibling (instrumental caregiving) might, as an adult, develop a stronger need to play with their own child, but only if their efforts in the childhood were rewarded and supported. Experiencing a healthy give-and-take dynamic within their family, a child might also be less prone to the worries and anxiety associated with starting a family of their own. Similarly, a child who often listened to the problems of other family members (emotional caregiving), and at the same time perceived it as a fair and reciprocal experience, may grow into an adult with a heightened desire to guide and teach their own child. From the perspective of family systems theory, which conceptualises parentification as a disruption of boundaries between child and parent subsystems (Kerig, 2005), this perception of fairness may reflect the maintenance of clear and appropriate boundaries. This may occur, for instance, when parentification arises temporarily as a result of an unforeseen circumstance, such as a parent's illness or accident. A parent who, despite overtaxing the child's resources in such a situation, remains understanding, supportive, and helpful can mitigate the negative impacts of parentification while reinforcing its potential benefits, such as fostering positive beliefs about family and parenthood. The stronger desire to have a child associated with parentification may reflect a wish to recreate similar experiences with one's own offspring, aligning with intergenerational transmission theories of parenting schemas (Van Ijzendoorn, 1992). However, longitudinal studies involving at least three generations are needed to give support to this hypothesis.

More importantly, however, the social perception and after-effects of parentification can also vary depending on the sociocultural context (Kuperminc et al., 2013). In the Polish context, where family functions as a central platform for the exchange of support, especially in practical terms (Chojnacka & Iwański, 2022; Saraceno & Keck, 2010) behaviours indicative of parentification can be valued by individuals as an expression of closeness and affection between family members. As a result, such behaviours promote the formation of positive motivations and desires for parenthood. The same experiences of parentification could be perceived as unacceptable or even abusive in other socio-cultural contexts, leading to completely different developmental outcomes. Future research could benefit from cross-cultural comparisons to examine the role of varying cultural values and family structures on the relationship between role-reversal and child-bearing decisions.

While our study is one of the first to examine the link between parentification and childbearing choices, it has limitations. The cross-sectional design of this study restricts our ability to draw causal inferences about the relationships between parentification, perceived fairness, and childbearing motivations or desires. While significant associations were observed, it remains uncertain whether parentification directly influences childbearing motivations or if other factors contribute to these relationships. These findings provide a snapshot of complex relationships but lack the temporal clarity needed to establish cause-and-effect pathways. Nevertheless, these associations offer a meaningful starting point for understanding how early caregiving experiences relate to later childbearing motivations. Future research would benefit from longitudinal designs to track these relationships over time, clarifying causal pathways and disentangling the potential effects of confounding factors. Additionally, the retrospective nature of the questions about childhood experiences introduces the potential for recall bias. Participants may unintentionally reconstruct or reinterpret their memories of parentification and fairness through the

lens of their present circumstances, such as their current relationship with their family. This subjective reinterpretation could lead to over- or underestimation of the intensity and fairness of parentification. Finally, although the sample was diverse in terms of place of residence, education, and marital status, it is not fully representative of the population of childless Poles in the given age range. Longitudinal studies using large, representative samples are needed to corroborate our findings in different socio-demographic groups (e.g. by sex or gender). Future research should also explore other characteristics of role-reversal, including duration, frequency, and the recipient of caregiving activities.

Overall, our study suggests that parentification can be associated with positive perceptions and feelings about childbearing, ultimately leading to a stronger desire for parenthood, but only if relationships in the family are perceived as reciprocal and fair. The family setting in which role-reversal occurs can be a crucial factor in disentangling the differential outcomes of parentification. Beyond advancing theories of role-reversal, these findings may have practical implications for interventions. Understanding how perceived fairness moderates the effects of parentification provides a framework for developing targeted interventions that promote balanced family dynamics, particularly for families facing unforeseen difficult circumstances (e.g. illness or death of a parent). Interventions should focus on equipping families with strategies to share responsibilities in ways that ensure responsibilities remain developmentally appropriate for a child or at least are not perceived as highly unfair. By fostering reciprocal and supportive family relationships, such programmes can mitigate the adverse outcomes of parentification and encourage healthier developmental trajectories. Moreover, these findings can be valuable for counsellors and clinicians, enabling them to provide more tailored support for parents and parents-to-be who experienced parentification during childhood. Counsellors and clinicians can leverage these insights to identify individuals at risk of adverse developmental outcomes stemming from their caregiving roles and develop customised interventions to foster healthier emotional and psychological outcomes. These interventions could involve creating strategies to address unresolved feelings related to unfair caregiving experiences, promoting open and effective communication to restore familial balance, and guiding parents in assigning developmentally appropriate responsibilities to children while recognising and rewarding their contributions. All in all, through understanding the nuances of parentification and its context, we can develop more effective interventions to guide families towards healthy parenting practices and positive childbearing experiences.

Acknowledgments

As none of the Authors are native English speakers, a large language model (LLM) was used to assist with language editing for the revised version of this manuscript. Selected paragraphs written by the Authors were copied and pasted into ChatGPT-4.o (OpenAI, 2025), prompting the LLM to identify and correct grammar errors, typos, and sentence structure issues. After using these tools, the Authors reviewed, edited, and took full responsibility for the final content of the manuscript.

Disclosure statement

No potential conflict of interest was reported by the author(s).

Funding

This work was supported by the National Science Centre, Poland (grant number 2018/30/E/HS4/00449). Narodowe Centrum Nauki [2018/30/E/HS4/00449].

ORCID

Izabela Huczewska <http://orcid.org/0000-0002-3769-980X>

Monika Mynarska <http://orcid.org/0000-0002-9702-6009>

Data availability statement

The data supporting the findings of this study are available in the OSF repository, https://osf.io/mb95j/?view_only=fc616d67f19d483da99fc7c4936744d2

References

- Bachrach, C. A., & Morgan, S. P. (2013). A cognitive-social model of fertility intentions. *Population & Development Review*, 39(3), 459–485. <https://doi.org/10.1111/j.1728-4457.2013.00612.x>
- Borchet, J., Hooper, L. M., Lewandowska-Walter, A., Połomski, P., Peplińska, A., & Rostowska, T. (2022). An investigation of a Polish version of the parentification inventory. *Journal of Child & Family Studies*. Advance online publication. 31(10), 2769–2784. <https://doi.org/10.1007/s10826-022-02338-6>
- Borchet, J., Lewandowska-Walter, A., & Rostowska, T. (2018). Performing developmental tasks in emerging adults with childhood parentification—insights from literature. *Current Issues in Personality Psychology*, 6(3), 242–251. <https://doi.org/10.5114/cipp.2018.75750>
- Boszormenyi-Nagy, L., & Spark, G. M. (1973). *Invisible loyalties: Reciprocity in intergenerational family therapy*. Harper & Row.
- Bowlby, J. (1988). *A secure base: Parent-child attachment and healthy human development*. Basic Books.
- Bretherton, I., & Munholland, K. A. (2008). Internal working models in attachment relationships: Elaborating a central construct in attachment theory. In J. Cassidy & P. R. Shaver (Eds.), *Handbook of attachment: Theory, research, and clinical applications* (2nd ed. pp. 102–127). The Guilford Press.
- Byng-Hall, J. (2008). The significance of children fulfilling parental roles: Implications for family therapy. *Journal of Family Therapy*, 30(2), 147–162. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6427.2008.00423.x>
- Chase, N. (1999). An overview of theory, research, and societal issues. In N. Chase (Ed.), *Burdened children: Theory, research, and treatment of parentification* (pp. 3–33). Sage Publications, Inc.
- Chojnacka, B., & Iwański, R. (2022). Young carers and parentification—between support and responsibility: Involving the child in the functioning of the family. *Journal of Family Issues*, 43(11), 2910–2932. <https://doi.org/10.1177/0192513X211038072>
- Gipson, J. D., Koenig, M. A., & Hindin, M. J. (2008). The effects of unintended pregnancy on infant, child, and parental health: A review of the literature. *Studies in Family Planning*, 39(1), 18–38. <https://doi.org/10.1111/j.1728-4465.2008.00148.x>
- Hayes, A. F. (2022). *Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis: A regression-based approach* (Vol. 3). The Guilford Press.

- Hooper, L. M. (2017). Parentification. In R. J. R. Levesque (Ed.), *Encyclopedia of adolescence* (pp. 2023–2031). Springer.
- Hooper, L. M., & Doehler, K. (2012). Assessing family caregiving: A comparison of three retrospective parentification measures. *Journal of Marital & Family Therapy, 38*(4), 653–666. <https://doi.org/10.1111/j.1752-0606.2011.00258.x>
- Hooper, L. M., Doehler, K., Wallace, S. A., & Hannah, N. J. (2011). The parentification inventory: Development, validation, and cross-validation. *The American Journal of Family Therapy, 39*(3), 226–241. <https://doi.org/10.1080/01926187.2010.531652>
- Hooper, L. M., Marotta, S. A., & Lanthier, R. P. (2008). Predictors of growth and distress following childhood parentification: A retrospective exploratory study. *Journal of Child & Family Studies, 17* (5), 693–705. <https://doi.org/10.1007/s10826-007-9184-8>
- Huczevska, I., Leśniak, J., Mynarska, M., & Miller, W. B. (2023). A short measure of childbearing motivations: Development and psychometric evaluation in Polish samples of adults and adolescents. *Journal of Child & Family Studies, 32*(6), 1823–1838. <https://doi.org/10.1007/s10826-022-02497-6>
- Huczevska, I., & Mynarska, M. (2023). From parentification to parenthood: Caregiving responsibilities in childhood and childbearing desire in young adulthood. *Journal of Reproductive and Infant Psychology, 43*(1), 1–15. <https://doi.org/10.1080/02646838.2023.2220356>
- Jacobvitz, D., Riggs, S., & Johnson, E. (1999). Cross-sex and same-sex family alliances: Immediate and long-term effects on sons and daughters. In N. D. Chase (Ed.), *Burdened children: Theory, research, and treatment of parentification* (pp. 34–55). Sage Publications, Inc. <https://doi.org/10.4135/9781452220604.n2>
- Jurkovic, G. J. (1997). *The plight of the parentified child*. Brunner Mazel, Inc.
- Jurkovic, G. J., Thirkield, A., & Morrell, R. (2001). Parentification of adult children of divorce: A multidimensional analysis. *Journal of Youth & Adolescence, 30*(2), 245–257. <https://doi.org/10.1023/A:1010349925974>
- Karhunen, O., Jokela, M., & Golovina, K. (2023). Associations between early family environment and ideal number of children. *International Journal of Psychology, 58*(6), 574–583. <https://doi.org/10.1002/ijop.12933>
- Kerig, P. K. (2005). Revisiting the construct of boundary dissolution: A multidimensional perspective. *Journal of Emotional Abuse, 5*(2–3), 5–42. https://doi.org/10.1300/J135v05n02_02
- Kerr, M. E., & Bowen, M. (1988). *Family evaluation: An approach based on Bowen theory*. W. W. Norton & Co.
- Kuperminc, G. P., Jurkovic, G. J., & Casey, S. (2009). Relation of filial responsibility to the personal and social adjustment of Latino adolescents from immigrant families. *Journal of Family Psychology, 23* (1), 14–22. <https://doi.org/10.1037/a0014064>
- Kuperminc, G. P., Wilkins, N. J., Jurkovic, G. J., & Perilla, J. L. (2013). Filial responsibility, perceived fairness, and psychological functioning of Latino youth from immigrant families. *Journal of Family Psychology, 27*(2), 173–182. <https://doi.org/10.1037/a0031880>
- Linde Krieger, L. B., & Yates, T. M. (2021). A structural equation model of the etiology and developmental consequences of parent-child role confusion. *Journal of Applied Developmental Psychology, 72*, 101216. <https://doi.org/10.1016/j.appdev.2020.101216>
- Macfie, J., McElwain, N. L., Houts, R. M., & Cox, M. J. (2005). Intergenerational transmission of role reversal between parent and child: Dyadic and family systems internal working models. *Attachment & Human Development, 7*(1), 51–65. <https://doi.org/10.1080/14616730500039663>
- McAllister, L. S., Pepper, G. V., Virgo, S., & Coall, D. A. (2016). The evolved psychological mechanisms of fertility motivation: Hunting for causation in a sea of correlation. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences, 371*(1692), 20150151. <https://doi.org/10.1098/rstb.2015.0151>
- Miller, W. B. (1992). Personality traits and developmental experiences as antecedents of childbearing motivation. *Demography, 29*(2), 265–285. <https://doi.org/10.2307/2061731>
- Miller, W. B. (1994). Childbearing motivations, desires, and intentions: A theoretical framework. *Genetic, Social, and General Psychology Monographs, 120*(2), 223–258.

- Miller, W. B. (1995). Childbearing motivation and its measurement. *Journal of Biosocial Science*, 27(4), 473–487. <https://doi.org/10.1017/S0021932000023087>
- Miller, W. B. (2011). Differences between fertility desires and intentions: Implications for theory, research and policy. *Vienna Yearbook of Population Research*, 9, 75–98. <https://doi.org/10.1553/populationyearbook2011s75>
- Miller, W. B., Pezeshki, M., Mynarska, M., & Khadivzadeh, T. (2021). Relationships between positive and negative childbearing motivations—a cross-national study. <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.29653.55524>
- Minuchin, S., Montalvo, B., Guerney, B., Rosman, B., & Schumer, F. (1967). *Families of the slums: An exploration of their structure and treatment*. Basic Books.
- Mynarska, M., & Rytel, J. (2014). Pomiar motywacji do posiadania dzieci wśród osób bezdzietnych. Polska adaptacja Kwestionariusza Motywów Rodzicielskich [Measurement of childbearing motivation among childless individuals: Polish adaptation of the Childbearing Questionnaire]. *Polskie Forum Psychologiczne*, 19(4), 522–543.
- Mynarska, M., & Rytel, J. (2018). From motives through desires to intentions: Investigating the reproductive choices of childless men and women in Poland. *Journal of Biosocial Science*, 50(3), 421–433. <https://doi.org/10.1017/S0021932017000190>
- Mynarska, M., & Rytel, J. (2023). Childbearing motivation at the onset of emerging adulthood. *Journal of Youth Studies*, 26(9), 1163–1181. <https://doi.org/10.1080/13676261.2022.2080536>
- Nuttall, A. K., Ballinger, A. L., Levendosky, A. A., & Borkowski, J. G. (2021). Maternal parentification history impacts evaluative cognitions about self, parenting, and child. *Infant Mental Health Journal*, 42(3), 315–330. <https://doi.org/10.1002/imhj.21912>
- Nuttall, A. K., & Valentino, K. (2016). An ecological-transactional model of generational boundary dissolution across development. *Marriage & Family Review*, 53(2), 105–150. <https://doi.org/10.1080/01494929.2016.1178203>
- Nuttall, A. K., Valentino, K., & Borkowski, J. G. (2012). Maternal history of parentification, maternal warm responsiveness, and children's externalizing behavior. *Journal of Family Psychology*, 26(5), 767–775. <https://doi.org/10.1037/a0029470>
- Nuttall, A. K., Valentino, K., Wang, L., Lefever, J. B., & Borkowski, J. G. (2015). Maternal history of parentification and warm responsiveness: The mediating role of knowledge of infant development. *Journal of Family Psychology*, 29(6), 863–872. <https://doi.org/10.1037/fam0000112>
- Palkovitz, R., Marks, L. D., Appleby, D. W., & Holmes, E. K. (2003). Parenting and adult development: Contexts, processes and products of intergenerational relationships. In L. Kuczynski (Ed.), *Handbook of dynamics in parent-child relationships* (pp. 307–323). Sage Publications.
- Rackin, H. M., & Bachrach, C. A. (2016). Assessing the predictive value of fertility expectations through a cognitive-social model. *Population Research and Policy Review*, 35(4), 527–551. <https://doi.org/10.1007/s11113-016-9395-z>
- Saraceno, C., & Keck, W. (2010). Can we identify intergenerational policy regimes in Europe? *European Societies*, 12(5), 675–696. <https://doi.org/10.1080/14616696.2010.483006>
- Sobotka, T. (2017). Childlessness in Europe: Reconstructing long-term trends among women born in 1900–1972. In M. Kreyenfeld & D. Konietzka (Eds.), *Childlessness in Europe: Contexts, causes, and consequences* (pp. 17–53). Springer.
- Stamatopoulos, V. (2018). The young carer penalty: Exploring the costs of caregiving among a sample of Canadian youth. *Child & Youth Services*, 39(2–3), 180–205. <https://doi.org/10.1080/0145935X.2018.1491303>
- Testa, A., Jackson, D. B., Ganson, K. T., & Nagata, J. M. (2021). Maternal adverse childhood experiences and pregnancy intentions. *Annals of Epidemiology*, 64, 47–52. <https://doi.org/10.1016/j.annepidem.2021.09.011>
- Tolmacz, R., Hasson, S., Cohen, M., & Mikulincer, M. (2024). Parentification and satisfaction of psychological needs in romantic relationships: The mediating role of relational attitudes. *Family Relations: An Interdisciplinary Journal of Applied Family Studies*. Advance online publication. 74(1), 308–322. <https://doi.org/10.1111/fare.13094>

- Tompkins, T. L. (2007). Parentification and maternal HIV infection: Beneficial role or pathological burden? *Journal of Child & Family Studies*, 16(1), 108–118. <https://doi.org/10.1007/s10826-006-9072-7>
- Toro, R. I., Schofield, T. J., Calderon-Tena, C. O., & Farver, J. M. (2019). Filial responsibilities, familism, and depressive symptoms among Latino young adults. *Emerging Adulthood*, 7(5), 370–377. <https://doi.org/10.1177/2167696818782773>
- Valleau, M. P., Bergner, R. M., & Horton, C. B. (1995). Parentification and caretaker syndrome: An empirical investigation. *Family Therapy*, 22(3), 157–164.
- Van Ijzendoorn, M. H. (1992). Intergenerational transmission of parenting: A review of studies in nonclinical populations. *Developmental Review*, 12(1), 76–99. [https://doi.org/10.1016/0273-2297\(92\)90004-L](https://doi.org/10.1016/0273-2297(92)90004-L)
- Wilkins-Clark, R. E., Wu, Z., & Markham, M. S. (2024). Experiences of post-divorce parentification and parental affection: Implications for emerging adults' well-being. *Family Relations: An Interdisciplinary Journal of Applied Family Studies*. Advance online publication. 73(4), 2690–2708. <https://doi.org/10.1111/fare.13013>

Supplementary Material 1

Power analysis

To ensure sufficient power to detect moderated mediation effects, a power analysis was conducted using G*Power version 3.1.9.7 (Faul et al., 2009). Given the complexity of moderated mediation models, the analysis focused on the components contributing to the index of moderated mediation – the regression weight for the interaction term and b-path, as recommended by Regorz (2024). For the interaction in the a-path, an effect size of $f^2 = 0.02$ was assumed, while for the b-path, $f^2 = 0.15$ was found plausible. These values align with Cohen's (1988) criteria for small and medium effect sizes. Medium effect size for the b-path was based on previous studies on the relationship between mediator and dependent variable (e.g., Huczevska & Mynarska, 2023). To achieve a power of 0.80 for detecting the a-path interaction effect in a two-tailed test ($\alpha = 0.05$) with three predictors in the submodel, the required sample size was calculated to be 395. Using this same sample size in a post hoc power analysis for the b-path regression model, which included three predictors, resulted in a power of 1.00 for the assumed medium effect size. The overall expected power was $0.80 \times 1.00 = 0.80$. Recognizing that this power calculation involves simplifying assumptions (e.g., assuming statistical independence of the effects), the actual sample size of 491 in the present study provides an additional buffer, further ensuring sufficient power to detect the moderated mediation effects.

Data screening and preliminary analyses

All analyses were performed using IBM SPSS Statistics (Version 28). First, we examined the descriptive statistics of study variables (means, standard deviation, kurtosis, skewness) to check for possible data entry errors and univariate normality of distributions. Next, we analysed the associations between the study and background variables to identify potential confounders. For age, we calculated r-Pearson's correlations, and for zero-one encoded variables (gender, being in a relationship, adverse childhood experiences), we used independent t-tests. The background variables were included as covariates if they were related to at least one independent variable in a given model and childbearing desire (dependent variable).

We found no gender differences in childbearing desire, $t(488) = -0.18, p = .86$, therefore gender was excluded as a control variable. Age negatively correlated with PCM and childbearing desire (see Table 1). Further, those in relationships reported stronger childbearing desire, $t(488) = -2.15, p = .03$, and lower perceived unfairness, $t(488) = 2.45, p = .02$, compared to singles. Having difficult childhood experience(s) was associated with childbearing desire, $t(488) = -2.03, p = .042$, perceived unfairness, $t(488) = 10.99, p < .001$, emotional parentification, $t(465,157) = 9.56, p < .001$, and PCM, $t(488) = -2.67, p = .008$.

Main analyses

Prior to the moderated mediation analyses, we checked for multivariate outliers using Mahalanobis' distance and ensured regression assumptions were met (i.e., normality, linearity, homoscedasticity; Tabachnick & Fidell, 2019). Visual inspection of residual scatterplots showed no substantial violations of multivariate regression assumptions, and r-Pearson's correlations suggested no multicollinearity problems. Using Mahalanobis distance with a cut-off of $\chi^2(6)_{p<.001} = 22.46$, one outlier was identified and excluded.

For the main analyses, we used Model 7 in the PROCESS macro (version 4.2; Hayes, 2022) for SPSS. Age, being in a relationship, and having adverse childhood experience/s were included as covariates in the main models, which were compared to baseline models without covariates (Carlson & Wu, 2011). As there were no significant differences in the results, in the paper we present only the models without covariates.